

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A program.

Budapest, június 9.

A paksi kerületben mádi Kovács János ur lépett föl képviselőnek. Programbeszédében a függetlenségi és negyvennyolcas párthoz vallónak mondotta magát. Természetesen ez annyit jelent, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt programját elfogadja és kötelezi magát arra, hogy a programért lankadatlanul küzdeni fog. Kovács János ur talentuma azonban, úgy látszik akkora, hogy a negyvennyolcas program kiűzését kevésnek nézi. Megígérte a választópolgároknak, hogy még a keresztény-szociális program megvalósítására is törekedni fog. Azt mondják, hogy a paksi kerületben több keresztény-szociális érzelmű választó van; ezek hallván Kovács János ur programbeszédjét, lemondottak arról a tervükről, hogy keresztény-szociális jelöltet állítsanak. Főleg, hiszen Kovács János ur épp úgy fog harcolni a keresztény-szociális programért, mint a függetlenségi és negyvennyolcasért.

Nem hihető, hogy a függetlenségi párt ezt csak úgy szimplán tudomásul vehetné. Nem azért, mintha Kovács János urnak a kettős programmal a hóna alatt a Házba való bevonulása alkalmas lehetne arra, hogy a politikai pártkereteket jelentékenyen szétolja; hanem azért, mert szükséges tudni: olyan éjjeli menedékhely-féle az a függetlenségi párt, ahol mindenfajta szerzet ölelő karokra talál?

Nem a tisztelt keresztény-szociálisokra gondolunk; tiszteljük őket, mint mindenféle vélekedést; de nekünk, függetlenségieknek, első sorban mégis csak a függetlenségi és negyvennyolcas párt programjával kell törődnünk?! Hiszen ez a program oly gazdag, hatalmas, nagy, széles területeket befogó, hogy ugyyszólván generációkra van szabva; a legfényesebb tehetség s a legféltelenebb ambíció is e programmal megvalósítására veti magát. Hogy lehetséges tehát az, hogy valaki nem elégszik meg ennek az egy istennek az imádásával s mellékesen még egy oldal-bálványt is állít magának? Az ilyen eljárásnak vagy semmiféle értelme nincsen, vagy ha van, más nem lehet, mint az, hogy a függetlenségi párt programja a köszáli sas szárnya, mely alá a kis keresztény-szociális ökörszemek dugták. A függetlenségi párt ezt nem nézheti brit nyugalommal.

Több példa van már eddig is arra, hogy azok a képviselők, kiket tiszta függetlenségi programmal választottak meg, a parlamentben mindenféle politikát szolgálnak, a függetlenségi politika kivételével. Nyíltan hirdetik már, hogy ez a program elavult és más kell helyette — persze, a választóik előtt erről nem szólnak semmit. Mi lesz most már, hogyha az eddigi szemérmes formát is félrelökik? Mi lesz, hogyha függetlenségi

képviselőnek választatja meg magát a keresztény-szociális, az agrár, a szociáldemokrata, a nemzetiségi, a néppárti stb? Nagyon természetes, hogy ezek az urak a maguk politikáját fogják szolgálni és nem a negyvennyolcas pártét.

Semmi kifogásunk az ellen, hogy a keresztény-szocializmust a parlamentben is képviseljék; de képviseljék külön, önállóan és nem a függetlenségi pártban. Ez a párt nem arra való. Ez a párt Kossuth Lajos elveit akarja megvalósítani; ez a párt önálló jegybankot, önálló vámterületet, önálló hadsereget akar. Szóval, a függetlenségi párt, függetlenségi akar maradni. De hogy képzelhető el, hogy az maradjon, ha katonái mindenért küzdenek, csak függetlenségi programpontokért nem? Valóságos öngyilkos politika a párt részéről, ha megtűri soraiban ezeket a szabad-portyázókat; egy napon könnyen arra ébredhet, hogy nincsen többé, átváltozott egy bizarr keverékké.

Nem türelmetlenség ez a mások vélekedése iránt; respektálunk minden a haza és a nemzet fogalmával összeegyeztethető gondolatot; de a függetlenségi párt jövőjéről lévén szó, a párttól senkisémet veheti rossz néven a védekezést, mert ez a védekezés az önvédelem keretében folyik le. Legkevesebb, a mit párttagtól megkövetelni lehet, az, hogy vallja a párt programját s kövesse ezt a programot. Nem lehet azzal védekezni, hogy ezt a

A léha Benedek.

Írta: Benda Jenő.

(Utánnovás illos.)

A léha Benedek, miután jelesül letette az érettségét, elhatározta, hogy író lesz. De ez nem sikerült neki egészen úgy, mint ahogy tervezte, egyelőre kénytelen-kelletlen meg kellett élgednie valamelyik napilapnál egy korrektori állással. Az ólomgözs nyomdái levegőben immár két év óta rontotta szemeit északról északára a léha Benedek, amikor egyszerre nagyon megszálta a lelkiismeret, elszégyelte, hogy így pazarolja ifju éveit s elhatározta, hogy ezután megkomolyodik. Ehhez úgy fogott hozzá, hogy mindenekelőtt megházasodott, azután elvégezte magában, hogy most már csakugyan hozzá fog ahhoz a munkához, amelyik megalapítja jövőjét s tragédiát ír a Nemzeti Színháznak.

Ilyen előzmények után történt, hogy némi újabb haszontalankodások után — házassága nyolcadik hónapjában — a léha Benedek ismét találkozott a lelkiismeretével.

Augusztus elsején történt ez, amikor hajnalán éppen hazafelé tartott a köruton. Az ut közepén ment, mert a gyalogjárón minden ház előtt nagy porfelhőt verve föl, éppen sepregettek a ház mesterek. A por sűrű felhőkben gomolyogva az ut közepére is kijött utána. A léha Benedek torkát köszörülte és köhécselt tőle, a rossz nyomású korrektúra-íveken elfáradt, fájós szemével pedig gyorsan hunyorgatott, mert lámpafényhez szokott szemét bántotta a fölkelő nap világossága. Ekkor szólította meg a léha Benedeket a lelkiismeret és megkezdődött köztük a következő párbeszéd:

A lelkiismeret: Nos, te pernahaidér, nem szégyelled magad? Így komolyodtál meg? Lakbérés elsején, amikor minden krajczárra szükség van, hajnalban mégis haza? Hova lett a pénzed?

A léha Benedek: Negyven forint úgy sem lett volna elég házbérre, meg minden egyébre!

A lelkiismeret: Hát ezért kellett elkártyáznod utolsó krajczárig az egészet?

A léha Benedek: Azt hittem, nyerek. Akkor lett volna házbér is, más is. Még az asszonynak is vettem volna egy csipkebluzt.

A lelkiismeret: De vesztettél! Mi lesz így belőled? Elzúlsz! Hát holtig korrektor akarsz maradni, havi negyven forintért?

A léha Benedek: Dehogya! Hiszen ez csak átmeneti állapot!

A lelkiismeret: Igen! Tudom! A tragédia! Mikor fogsz hozzá ahhoz a híres tragédiához?

A léha Benedek: Igaz. Sok időt elloptam! De holnap hozzá fogok!

A lelkiismeret: Holnap! Ezt is ismerem! Minden okos dolgot holnapra halasztasz. Holnaptól dolgozom! Holnaptól szolid leszek! Holnaptól megbecsülöm a pénzt! És maradsz dolgoztalan, léha, pazarló, lump! Szégyeld magad, Benedek! És mi van azzal a röpirattal, amit véletlen szerencséből rád bízta fordítani? Harmincz forintot kereshetnél vele s nem irtál még egy betűt sem. Soha sem biznak rád többé semmit!

A léha Benedek: Holnap megcsinálom!

A lelkiismeret: Azt is holnap! Mindent holnap! És mit fogsz mondani a feleségednek, hogyha kéri tőled a pénzt?

Erre a kérdésre a léha Benedek már nem tudott felelni s megkettőzve lépéseit, sietett haza felé. Csak ne lenne még ébren az asszony, hogy hamar menedéket találna előle az ágyban. Holnap lesz, ami lesz! De most már nagyon vágyik egy kis pihenő után.

Am hiába reménykedett, már ébren volt az asszony. Az apró, gömbölyű nőcske az ágy szélén ült, amikor férje a szobába belépett. Szőke haja összekuszált éjszakai kontyban csüngött a homlokába és éppen azzal foglalatzkodott, hogy kicsi, kövérek lábaira fölhuzza a harisnyát. Ahogy az urát meglátta, haragosan villant meg a dióbarna szeme és pityergősre állt az ajka széle.

A léha Benedek zavartan állt meg az ajtóban. Nagy, szélesvállu, hatalmas ficzkó volt, de most nagyon félt az ágy szélén ülő csöppségtől s nagy lelki tusájában nevetős kék szemével hunyorgatott. Mi lesz most?

— Jó reggelt, Csicsóka! Hát maga már ébren van?

— Már? Tudja maga hány óra van most tulajdonképpen? Hat óra! Hol volt mostanáig?

A léha Benedek ötlöt-hatolt:

— Tudja, édes! Ünnepi szám volt. Nagy ünnepi szám! Sok korrektúra!

— És az mostanáig tartott?

— Nem. Azután... csak egy kicsit... kávéházba...

programot is vallják a nemzetiségi vagy keresztény-szociális mellett; a függetlenségi párt programja akkora, hogy az egész embert kíván a maga számára. Ha valaki még másfelé is nézeget, bizonyos, hogy megtagadja lesz a programnak.

Azt gondoljuk, hogy a függetlenségi eszmének még vannak hivei ebben az országban; ezeknek kell megakadályozni a függetlenségi párt erőszakos metamorfózisát.

Budapest, június 9.

A képviselőház holnap, délelőtt 10 órakor ülést tart. Ennek napirendje lesz a pénteken elfogadott javaslatok harmadszori olvasása; az államvasuti beruházásokról szóló javaslat tárgyalásának folytatása; az állami vasgyárak tüzelőanyagának biztosításáról, a vácz-gödöllői viczinális engedélyezéséről, a rudolfsgnádi ármentesítő társaságnak nyújtandó segélyről, a közegészségügy rendezéséről s az ingyenes elemi népoktatásról szóló törvényjavaslatok.

A katonai kérdések megoldása. A nyári szünet politikájának egyik legfontosabb része lesz, a mint már pünkösdi számunkban megírtuk, a katonai kérdések megoldási módjának megállapítása. Lényeges pontja ez a fuzió előkészítésének, bár ebben a tekintetben a koalíció pártjai között nincsen ellentét. A nemzeti követeléseknek pontosan való megállapítása nem fog nagyobb nehézségekbe ütközni. Okolicsányi László, a függetlenségi pártnak ez a kiváló tagja, aki mint a delegációnak volt hadügyi előadója a katonai kérdéseknek elsőrangú szakértője, erről a kérdéssel egy bécsi lapban így nyilatkozott:

— Ausztriában a németiség, bár a hadsereg nyelve német, teljesen a háttérbe szorult s Ausztria a nyelvkérdésben teljesen szétforgácsolódott. Magyarország azonban egységes állam és van egységes államnyelve. Magyarország ezeréves történeti alapon áll s nemzeti karakterét mindig meg fogja őrizni és mélyíteni fogja. A hadsereg, mint állami intézmény, nem állhat idegenül szemben az állammal. Azok a katonai reformok, amelyekre most Magyarország törekszik, a hadsereget közelebb akarják hozni a nemzethez és ezért az új véderőtörvényben a magyar államiságnak a kiegyezési törvény értelmében érvényesülnie kell. Ez a kívánság logikus, jogosult és törvényeken alapszik.

A nemzeti követeléseknek pontosan foglalásával

— Persze, elseje van, pénzt érzett a zsebében. És Isten tudja, hol járt... rossz lányokkal...

A léha Benedek ijedten tiltakozott:

— Dehogy, az Istenért! Hova gondol? Nem volt ott egy leány sem. Csak férfiak! Kártyáztunk...

Az asszony lelkét új aggodalom kapta meg. — Kártyáztak? És?

A léha Benedek nagyot nyelt s annak az embernek a bátorságával, aki egyszerre nyakig ugrik be a hideg vízbe, kimondotta:

— Vesztettem! Minden pénzt elvesztettem.

Az asszony összecsapta a kezét:

— Jézusom! Istenem!

Azután odahajta fejét az ágy támlájára, keservesen zokogni kezdett:

— Hát most már mi lesz velünk? Jön a háziur, a szenes, a fűszeres! Mit mondiak nekik? Azt, hogy az uram elkártyázta a pénzt? Óh Istenem! Milyen szerencsétlen vagyok!

A léha Benedeket kegyetlenül mardosta az önvád:

— De Csicsóka...

Csicsóka azonban nem hallgatott rá. Könyes szeméit megtörölve, föluggott helyéről s keményen szembe nézett a léha Benedekkel:

— De ugy kell nekem! Az apám megmondta: „Ne menj férjhez ahhoz a csirkefogóhoz!” Igen is! Csirkefogóhoz! Azt mondta! „Annak sem állása, sem jövője, lump, haszontalan fráter, tönkre tesz téged is!” De nem! Én nem hallgatom rá! Hát most itt van. Ugy kell nekem!

Félénken közbevág a másik:

— Csicsóka, édes!

— De én nem engedem magam teljesen

egyidejűleg, illetőleg közvetlenül utána már megindulnak a tárgyalások is a bécsi körökkel. Az indítókot az új véderőtörvény megalkotása szolgáltatja, a mire Okolicsányi László is czéloz. Az osztrák képviselőház hadügyi bizottsága ugyanis a múlt hét derekán utasította az osztrák kormányt, hogy az új véderőtörvény megalkotása érdekében azonnal kezdje meg a szükséges tárgyalásokat s több mint valószínű, hogy ezt az utasítást az osztrák kormány követni is fogja. Kétségtelen tehát, hogy a tárgyalásokat az osztrák kormány fogja kezdeni, miután azok a nagy kérdések, melyek az új véderőtörvényvel kapcsolatosak, a magyar kormány részéről napirendre sem hozhatók. Ebben a tekintetben köt és védelmez bennünket az a paktum, melyet a kormány alakulásakor az uralkodóval kötött és amelynek következtében a katonai reformok ügye az üzeneti idő alatt napirendre nem hozható, de viszont a magyar törvényhozástól a hadsereg czéljaira se több pénzt, se több katonát nem követelhetnek. Már pedig ha áttér a hadsereg a kétévi szolgálat rendszerére, ehhez mulhatatlanul szükséges lesz az ujonczlétszámnak lényeges szaporítása. Ezt azonban tőlünk követelni nem lehet, — csak ha megfelelő értékeket kapunk érte a nemzeti követelések terén. Ime, ez a szoros kapcsolat a hadsereg követelése és a mi követéseink s az új véderőtörvény és a nemzeti koncessziók között. Kétségtelen, hogy a sokat emlegetett paktum következtében a magyar kormány kezdő lépést nem tehet, de az is kétségtelen, hogy ha a másik fél részéről történik meg a kezdő lépés: a magyar kormány a tárgyalásba való belebocsájtkozást nem tagadhatja meg. Maga az új véderőtörvény megalkotása tisztán technikai munka, a hadsereg kiegészítésének módja valószínűleg úgy fog történni, a hogy a hadsereg érdekei ezt kívánatosá teszik; valószínű az is, hogy a kormányok e tekintetben nem sok nehézséget okoznak majd a közös hadügyminiszternek, főként, ha a törvényszerkesztést megelőző tárgyalások során a politikai kérdésekben meg tudnak majd egyezni. A szünet politikájában tehát mindenképpen nagy szerepet fog játszani a katonai kiegyezés, amelynek nemzeti önállóságunkat kell majd a hadseregben kifejezésre juttatni.

Pártértekezlet. A koalíció pártjai holnap külön-külön értekezletet tartanak, hogy a képviselőház előkerülő javaslatokat megvitassák. Valószínű, hogy a nyári szünet előtt holnap tartják a pártok utolsó értekezletüket.

tönkre tenni! Érti? Vigyázzon. Én már nem bírom sokáig!

A csöpp haragos asszony kiment a szobából, magára hagyta a nagy darab, megalázott embert s jól becsapta maga után az ajtót. A szoba mellett csak egy szűk konyhacskából állott az egész lakás, itt kezdett rendezgetni, előbb kinyitván az ablakokat, hogy égő homlokát lehűtse az udvarról beáramló friss levegő. Jó szerencse, hogy előbb a szemetes ember jött, vitte a szemetet, azután a tejes ember jött, hozta a tejet. Ez foglatatosságot adott neki, mert cseléd hiányában az ő kötelessége volt a ház körül minden. Seprőt vett elő, hogy kitakarítsa a konyhát. Ekkor nyolcz óra felé járt már az idő s odakinn, a négyemeletes bérkaszárnya udvarán szőnyegporolásba fogtak a cselédleányok. Először a második emeletről hangzott föl egynehány csattogás. Itt vastag szőnyeget szélesfejjel porolóval ütögettek, olyan volt ez a zaj, mintha messziről ágyvznának. Nyomban utána azonban a közvetlen szomszédból, a negyedik emeletről, vékony szőnyegen vékony náddal felelt valaki: ez úgy hangzott mint valami éles revolver-durrozás. S ezzel megkezdődött a háborus koncert. Új ágyuk szólaltak meg, a második emelet folyosóján sorakozó leányok pedig szorgosan forgatván a porolópálczát, erre valóságos ropogó sortüzzel feleltek.

Csicsóka idegesen riadt föl a zaira, mely pokoli zürzavarral áramlott be az ablakon. Borzasztó ez a lárma, gondolta s az ajtó felé nézett, mely mögött bizonyára most próbál elaludni a léha Benedek. Gondosan bezárta az ablakot, hogy kirekeszse a zajt, azután az ajtóhoz lépve, fülét nekitámasztotta, úgy hallgatózott, nem ne-

Beszámoló. Beck Lajos, a körmenői kerület orsz. képviselője a pünkösdi ünnepek alatt a kerület a kerület huszonhárom községében beszámoló beszédet mondott, amelyben hosszasan foglalkozott a mai politikai helyzettel. A beszámoló beszédekét választópolgárság mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta s neki bizalmat szavazva, szeretettel ünnepelték.

A revali találkozás.

— Távirati jelentések. —

Budapest, június 9.

Nagyfontosságú politikai találkozás színe helye ma a revali kikötő: Eüvárd angol király ott találkozott ma reggel Miklós orosz czárral. A legképtelenebb kombinációk kísérték utjukban az uralkodók jachtjait és aggódó lelkek új alakulásokat, új szövetségeket láttak. Ha az új szövetekezésről szóló hírek koraiak is, mindenesetre erős közös érdekeknek kell lenni azoknak, amelyek a kelet-ázsiai hadjárat óta feszült viszonyban élő két államot közelebb hozta egymáshoz. A revali találkozásnak a bevallott célja, hogy Miklós czár és Eüvárd király — illetőleg, miután a királyok az ilyen találkozásoknál dekoratív jelentőségűek csupán — Harding és Isvolszki, Anglia és Oroszországhülygyminiszterei Macedónia paczifikációja felett tanácskozzanak, de nagyon valószínű, hogy a diplomaták más, nagyfontosságú dolgoknak is lerakják az alapját.

A revali találkozásról a következők szolgálnak részletekkel:

Miklós czár és családja, Olga görög királyné, Alexandrovics Mihály nagyherceg, Alexandrovna Olga nagyhercegnő és férje, Péter oldenburgi herceg két udvari vonaton Revalba érkezett. A czár kíséretében voltak Stolypin miniszterelnök, Isvolszki külügyminiszter, Dikov tengerészeti külügyminiszter, gróf Benckendorff londoni orosz nagykövet, a nagykövetség katonai és tengerészeti attaséjával. Az új kikötőben a főkommandó és több méltóság fogadta a czárt és kíséretét. A lakosság lelkesült hurrá-kiáltásokkal üdvözölte a czári párt. A felségek és kíséretük ezután a Standard, Sarkesillag és Almasz yachtokra szálltak. Délelőtt kilencz órakor pillantották

szel-e odabenn valami mozgást? Legalább aludjék nyugodtan az a csirkefogó, a sok északázás amugy sem használ az egészségének!

Akkor valami mozgást hallott belülről, hát halkan megnyitotta az ajtót, hogy lássa, mi az? És ime, mit látott? Világosság volt a szobában, az ablaktáblák tárva-nyitva, a puha, kényelmesre megvetett hófehér ágy ott maradt érintetlen, a léha Benedek pedig ott ül az asztalnál és ír... ír... szorgalmasan.

Csicsóka csodálkozva belép:

— Mi ez? Mit csinálsz?

— Dolgozom! — feleli büszkén a léha Benedek s azután hozzá teszi boldogan: — Négy oldallal már készen vagyok!

— Nem vagy álmos? — kérdezi az asszony. Most már csak az jár az eszében, hogy az ura álmos, ráférne egy kis pihenés.

— Nem! — feleli vidáman a léha Benedek, — még ma be akarom fejezni ezt a munkát, hogy estére pénzt hozzak a házhoz!

Az asszonyka egészen közel megy az asztalhoz, úgy nézi a sűrűn rótt szarkaláb betűket. S magyarázza neki a léha Benedek:

— Látod, Csicsóka! Tudok én pénzt keresni, hogyha akarok! És most már akarok is! Elhatároztam, hogy ezután igazán megkomolyodom! Majd meglátod!

Kis szünet következik, ami alatt a léha Benedek megsimogatja az asszonyka arcát, azután így folytatja:

— Ez volt az utolsó eset, hogy így könnyelműsködtem. Bizony Isten, ez volt az utolsó! Ez is csak azért volt, mert egy csipkebluzt akartam venni neked. Mit szólsz hozzá, Csicsóka? Vári csak! Hogyha kész leszek ezzel a fordítással és

meg az angol hajórajt, amely a kikötői útegek üdvözlésére válaszul, befutott a kikötőbe. A Victoria and Albert angol királyi yacht a Standarddal szemben állott meg. Miklós császár legszűkebb kíséretével csónakon a Victoria and Albert felé indult, amelynek fedélzetén történt 11 óra 10 perczkor a fedelmek találkozási és üdvözlése. A császár rövid ideig az angol királyi yacht fedélzetén időzött. Azután az angol királyi párt és Viktória hercegnőt a Standard fedélzetére vezette, ahol a magas vendégeket a császárné, az özvegy császárné, a császári család tagjai, valamint Stolypin, Izvolszki és Dikov miniszterek üdvözölték.

Az orosz sajtó örömmel üdvözli Edvárd angol király látogatását. A Novoje Vremja a fedelmek találkozását a béke újabb biztosítékának és ezért minden nép örömmünnepeinek mondja. A Riecz kifejté, hogy a találkozás nagy lépést jelent ama cél felé, amelynél Oroszország és Angolország békésen fognak megegyezni minden felmerült kérdésben. A Ruszija a találkozásban a szlávok erősödését pillantja meg és reméli, hogy teljes megegyezés fog létrejönni Oroszország és Anglia között.

A Novoje Vremja a következő táviratot közli, amelyet a Szerbiába kivándorolt bosznia-hercegovinai emigránsok intéztek a császárné és Edvárd királyhoz:

A bosznia-hercegovinai emigránsok Szerbiában lakó képviselői mind a három felektől szívósból örülnek Európa két leghatalmasabb uralkodójának találkozásán és kérik a felségeiket, vegyék pártfogásukba a bosznia-hercegovinai nép sorsát, amely még mindig nem kapta meg azt, amit harmincz év előtt a konstantinápolyi konferencián nekik ígértek.

Két órakor a Sarkesillag hajón reggeli volt, amelyen a császárné fáradtsága következtében nem vett részt. Reggeli után Edvárd király hosszabban beszélgetett Stolypin miniszterrel. Izvolszki orosz külügyminiszter és Hardinge helyettes államtitkár az állomáshajón körülbelül egy óráig tanácskoztak. Este a revali dalosegyet rendez, amelyen orosz, eszt és német dalokat fognak előadni.

Az orosz tőzsdei lapok jelentése szerint a revali uralkodói találkozás egyik eredménye az, hogy Kuskából Herakon át az indiai határig angol vasút építetik, amelyhez az orosz kormány hozzájárul.

megkapom a pénzt, veszek neked egyet! Jó? És ma elviszlek vacsorázni a Wampetcsbe! Csinálunk magunknak egy jó napot! Jó lesz?

Az asszony czuppanós csókkal felelt és már kacagott, így mondta meg, hogy de még mennyire jó lesz! Ez még jobban felvillanyozta a léha Benedeket:

— Ezentul minden másképpen lesz! Csodálkogni fogsz, hogy hogyan megkomolyodtam, Csicsóka! Holnap belekezek abba a darabba is! Majd meglátod! Holnap!

Ölébe vonta az asszonyt, úgy magyarázta el neki, hogy mi mindent fog ő csinálni — holnap. És egymás szájából véve ki a szót, építették a kalandos légvárakat, hogy lesz, mint lesz holnap, meg azután? Mint egy ragyogó tündérmese, úgy bontakozott ki előttük a sok csillogó ígért. Most még sanyaru, nehéz a mai nap, de milyen szép, vidám, gazdag és dicsőséges lesz a váravárt holnap!

— Egyszerre híresek leszünk, gazdagok leszünk — magyarázta a léha Benedek. — Az egész színház örjöngeni fog. Te is ott ülsz majd egy páholyban, az a csipkebluz lesz rajtad, amit én veszek neked holnap. Várij csak, várij! Majd meglátod!

Ezalatt pedig hosszúszerű pipát sziva és lassan köhécse, nagy lisztával a kezében lassan botorkált felfelé a negyedik emeletre a házmaster azzal a szándékkal, hogy tőlük is bekasszálja a házbért. A sanyaru, nehéz Ma nevében jött ez a nem barátságos ember s szigorú utasítása volt rá, hogy annak, aki nem fizet, tegye ki a szürét.

Politikai hangulatok.

I. Merre és meddig?

Pütkösdí négy napos pihenő után szerdán folytatja tanácskozását a képviselőház. Hogy mielőtt a nagy vakáció kezdődne, még egyszer nekirugaszkodják a hátralévő, legkevésbé sem jelentéktelen feladatokat elvégezze. Nehány napra csinálták a munkaprogramot, de akár egy egész ülészsakra való anyag lenne, annyi tinta fogy miatta. Érdemes foglalkozni vele: nevezetesen reformokat tartalmaz a tárgysorozat s ami alkotás egy-egy napra a parlament részére jut, az részint évtizedek mulasztásait pótolja, részint ugyancsak évtizedekre szóló alapvető munkálkodást jelent. Itt van például ami az államvasuti nagy beruházásokról szól, ez a mulasztások pótlása. Az ingyenes népoktatási javaslat a művelődés terén majdnem abba a kategóriába tartozik, amibe a vasuti a gazdaságban. De inkább a jövőbe hatoló, mint a multat javító. Aztán a közegészségügyi reform a humanizmus területén mind a két szempontból fontos. Kétségtelen, hogy aránylag rövid idő alatt kell nyélbe ütni a lényeges javaslatokat. Minthogy azonban megalkotásuk régi idő óta általánosan érezt közszükséglet kielégítését jelenti, a vitatkozás majdnem hogy felesleges. Ha mégis vannak, akik zugolódna a rövidre szabott idő miatt, ezt vagy amiatt teszik, mert önzésüket sérti a haladás gyors tempója, ami akadályozza, hogy egyéni érdekesüléseknek alkalmat szerezzenek, avagy tényleg a parlamentáriszmus kisebbitését látják benne, hogy a kormány a maga javaslatait, a legnagyobb mértékben általános érdekeket aként alkotja meg, hogy a parlament nem büszkélkedhet velük mint a saját munkájával, hanem a megtárgyalás rövidsége által mintegy bizonyítványt ad róla, hogy az érdem a kormányé.

A vélemények egyébként megegyeznek. Hosszu viták, a melyek a szünetet jelentékenyen hátráltassák, elképzelhetlenek. A pütkösdí napok alatt is tapasztalni kellett, hogy az országot az időjárás erősebben érdekli minden nagy politikánál, pártpolitikánál, sőt, ami nem kicsinylendő szempont, a személyi politikánál is. Ez a szezon Magyarországon az, mikor a pártvilágások sem okoznának különösebb emóciózt az országban. S a képviselők maguk is akár közvetlen, akár közvetve, a gazdaságiak iránt érdeklődnek. Akár a kinek birtoka van, akár a kinek a birtokoson van keresni valója, vagy aki iránt a választókerület kegye aszerint fordul, hogy a lakosságot a jó termés kielégíti avagy a veszteség zugolódóvá, elégedetlenné teszi. Mit néki az orosz-angol találkozás minden következményeivel együtt! Avagy a bécsi intrika és esetleg osztrák kormányválság! Ha az eső hatását kedvezően érezi meg a termés, igazán nem törődik aztán a gazdaközönség azzal, hogy mit főznek a diplomácia konyháján. És hasonló mértékkel mérve a belső dolgokat is, senkisé akad, aki szemrehányást tegyen a magyar parlament tagjainak azért, hogy a most napirendre kerülő javaslatoknál nem rendeznek beható vitát.

Az együttérzés mutatkozik egyébiránt a kompromisszumos törekvésekben is. A népoktatási javaslat részleteinél Apponyi gondoskodik oly módosításról, hogy vele a szászokat még a nemzetiségieket leszerelje, aggodalmaikat eloszlassa és eképpen a javaslat gyors elintézését biztosítsa. A balpárt, a kormánnyal szemben álló magyar ellenzék viszont belátja, hogy a maga szempontjából a parlamenti időpocsékolásnál fontosabb és hasznosabb az, ha minél

előbb következik el a vakáció, ami ennél fogva annál hosszabb lesz és azután ezt a hosszabb szünetet a párt vidéki szervezésére használhatja fel.

Más mindenféle képviselőnek is nagy szüksége van a hosszú vakációra, hogy a választók közt forgolódhassék. Ott kell megtudakolni, hogy merre felé vezet a jövő útja és hogy mi az a program, mely az ország hangulatának megfelelő s még inkább, hogy meddig mehet az engedékenységben az elvek és álláspontok területén és mi lehet a cél az ország érdekében.

Csupán csakis ötletekkel politikát csinálni nemcsak kockázatos, de lelkiismeretlen cselekvés lenne. Ezt tudják a kormány tagjai és tudniok kell a pártok többi vezetőinek is, kik nem helyezkedhetnek arra az álláspontra, hogy egy jó ötlet, vagy kedvező fogadtatásra spekuláló mozgalom hatalmi befolyást juttathat nekik. A nagy átalakulások küszöbén a következmények gondos, komoly mérlegelése nemcsak államférfiúi feladat, hanem az ország iránt vállalt kötelesség is.

Éppen ezért a hatalmas horderejű teendők miatt a most következő napok munkáját meg kell könnyíteni s ami elvégezni valót mindenki jónak itél, azt nem szabad akadályozni.

II. A balpárti tanulság.

Lengyel Zoltán, aki ezidőszert nem vesz részt az aktív balpárti politikában, természetesen csak úgy érdeklődik az események iránt, mint eddig. Barátai tudakozódtak nála, hogy miképpen vélekedik a helyzet felől.

— Ugy látszik — feleli erre Lengyel Zoltán, — mintha a gondviselés a kormánypártnak kedvezne. A balpárt alakulása óta előbb kidült a sorból Uray, majd Szuha István és beteg lett az öreg Szappanos. A multkoriban pedig egy konfliktus, amelyen három balpárti (Molnár, Farkasházy és Nagy György) ült, elűtött a villamos. Annyi tanulságot okvetlen levonok belőle, hogy azóta nem járok konflison, hanem — gyalog.

Lengyel Zoltán barátai ebből a tanulságból viszont levonták a másikat, hogy Lengyel tehát mégis a balpárthoz tartozik, mert különben nem óvakodnék a konfliktustól.

És ugyanekkor megczafolják azt a hirt, mint-ha Polónyi Gézát felszólították volna, hogy a balpárt vezérségét vállalja el.

III. A point.

Günther Antal igazságügyminiszter a Dunántuli dalosszövetség ünnepén ugynevezett költői szárnyalású beszédet mondott Székesfehérvárott. Szó volt ebben a beszédben a lerombolt várkapu tornyán megjelenő kísértetekről, melyek ijesztően zokogtak, mert a késő utódok megfélemedtek a régi dicsőségről s hol a régi dicsőség „soha nem pihenő lelki légáramlata megtalálja az eol-hárját minden tárgyban, amit utjában ér s így születik meg egy hatalmas szimphonia, mely a lelkekbe lopózik s onnan dalban tör fel az ég felé.“ S aztán „... a virágos mező, a titokzatos nagy erdő, az égbolt, melyen a nap ragyog s a csillagok fénylenek...“ Majd Szent Gellért megpihenése s az éj csendjében Valter mesterrel, ahogy hallgatja a magyar leány dalát. Majd elmondta a miniszter a Divina Comédia három részének meséjét vázlatosan és végezte a kérdésel: Mi az az isteni erő, melyből a világnak égi összhangja származik:

— Az örök szeretet, mely irányítja a napot és a többi csillagokat.

S míg ezek után mindenki kiáncsian várta

a point-t, hát a miniszter nem maradt adós és beszédét ezzel fejezte be:

— A közhatalom itteni képviselőire, a főispán és a polgármester urakra emelem poharomat!

Budapest, június 9.

A paksi választás. Pakson tegnap mondta el Kovács János, a paksi kerület képviselőjelöltje programbeszédét. Beszédében vázolta a mai függetlenségi párt helyzetét és azzal járó kötelességeket. Kijelentette, hogy a keresztény-szocialisták törekvéseit, mint amelyek a felebaráti szeretet alapján állnak, helyesli, de a szociáldemokratákat, mint akik a haza és vallás ellenségei, elítéli. Utána Vajay István bölcskei plébános beszélt, akit Kossuth Ferencz táviratilag kért föl mádi Kovács támogatására. A keresztényszocialisták, kik a kerületben tekintélyes számmal vannak, elhatározták, hogy a maguk részéről nem állítanak jelöltet. A balpárt azonban szünetkezik ellenjelöltet állítani. Vasárnap több balpárti képviselő Dunaföldvárra ment, hogy jelöltet állítson Szluha István kerületében. Egy ottani vendéglőben dr. Molnár Jenő, Farkasházy Zsigmond és dr. Pilisy István országgyűlési képviselők beszédet tartottak a nagy számban összegyűlt választók élénk lelkesedése között. Hétfőn délután a párt emberei bizalmas értekezletet tartottak és elhatározták, hogy szerdán ötven tagu küldöttséggel keresik fel Budapestén Komjáthy Bélát, akit felkérnek a jelöltség elfogadására, s ebben az esetben vasárnap tartaná meg a programbeszédét.

A sah szökése.

Budapest, június 9.

Perzsiában a helyzet most már a legaggasztóbb. Már kitört az első zavargások, melyeknél békés polgároknak a házaik kifosztották. A vidékről is nagyon komoly és vigasztalan hírek érkeznek. Sok hivatalnok és a katonaság egy része is, miután már hónapok óta nem kapott zsoldot, megtagadta a szolgálatot. Perzsia pénzügyi helyzete kétségbeesítő. Fosztogatások és rablótámadások napirenden vannak. A csapatok közt teljes a fegyelmetlenség. Több főkörmányzó önként lemondott.

Jelentések szerint a sah Bagsa körül táborozik csapataival. A politikai klubok, melyek kézre akarták keríteni a királyi vagyont, nem találtak semmit sem. Az arzenál is üres volt. A fegyverviselési tilalom és a sah nagybátyjának, valamint fiának és más személyiségeknek letartóztatása, pánikot idézett elő. Az európai negyedben és a parlament környékén kozákok czirkálnak. A jelek arra engednek következtetni, hogy a sah pártja erősödik. A sah valószínűleg el van látva pénzzel. A sah tegnap Bagshába hívta meg Djelal Ed Dauleh herceget, Zill Es Sultan fiát és a berlini német nagykövet testvérét, valamint vele együtt több udvari méltóságot és amikor megjelentek, letartóztatták őket. A papság és a parlament intervencziója dacára eddig még nem bocsátották őket szabadon. A sah a teheráni városi kapitányt felügyesztette hivatalából és egy udvari tisztviselőt nevezett ki helyébe. A parlament tekintélyének köszönhető, hogy a nép egyelőre nyugodtan viselkedik. A sah, miután más kiváló személyiségek letartóztatását is elrendelte. Haib Ed Dauleht, a reakciós párt tagját nevezte ki teheráni kormányzóvá és köztudomásra hozta, hogy valamennyi bűntudatos szigorúan meg fog büntetni. A parlament azon igyekszik, hogy elhárítsa a katasztrófát és a békés megegyezést javasolja.

Teheránból jelenti a Lokalanzeiger tudósítója, hogy a helyzet napról-napra válságosabb. A sah tegnap három magasrangú udvari méltóságot fogságra vetett s most csapatokat toboroz, amelyeket magánpénztárából fog fizetni. Minhogy a helyzet a fővárosban veszedelmes, a sah nem fogja elhagyni más tártózkodási helyét, ahol biztosabban érzi magát, semmint nyaralójában. Tegnap óta erős lovasörjáratok és egy egész kozákdandár czirkál a fővárosban. A táviróvezeték Európa felé tegnap délután meg volt szakítva, mert Teheránon kívül, Bagsha közelében bűnös kezek átvágták a táviró-vonalakat. Ma a sah nagy hirdetésekkel figyelmezteti a népet, hogy nem ellensége a parlamentnek, viselkedjék nyugodtan, mert szigorúan meg fogja büntetni a bűntudatosokat.

A török-perzsa határról. Sulfából jelentik, hogy a török csapatok tervszerűen és sietve szállják meg Aserbajcsant, amely Urmiától nyugatra fekszik. A kurdok mögött reguláris török csapatok vonulnak. Néhány nap előtt a törökök Urmiától 18 versztnyire elfoglalták Kechlurában a vámhivatalát és hatalmukba kerítették a sóbányákat, amelyek az államkincstáréi. A Seatsboulonga—Rawentus—Newsula között elvonuló karaván-ut a törökök hatalmában van, akik nem bocsátanak át tevéket. Az erzerum—bagshei katonai török határvonalat a török katonaság átlépte.

A Perzsiában dúló zürzavarról Vámbéry Ármín, a Kelet legalaposabb ismerője, a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy a sah valóban megszőkött volna az országából. Valószínűleg csak nyaralni ment valamelyik határszéli kastélyába, hogy az alkotmányt követelők pártjától megszabaduljon. A sah nem is venné rossz néven, ha az orosz csapatok, akik hazug ürügyek révén már ott állnak a határon, ma-holnap bevonulnak és elvesznek egy darabot a perzsa földből, a fegyvereik terrorizmusa alá helyeznék az egész országot és így az ő személye biztonságban volna. A perzsa hazafiak sorsa kétségbeesítő. Igen sok európai műveltségű és jó itéletű ember van Teherán vezető köreibben, a nép is intelligens és ezek fájdalommal látják országuk vesztét, amely már elkerülhetetlen. De ha most el is bukik Perzsia, a feltámadása biztos. Ázsia mohamedán népei közt új szellem, a nemzeti és faji feltámadás szelleme kezd terjedni. Az európai hatalmaknak ez a feltámadás sok gondot fog még adni. És a mohamedán népek e szabadságharczában az intelligens, régi kulturájú perzsák vezető szerepet fognak játszani.

Teheránból táviratozzák a Berliner Tageblattnak: Erős kozákpattalok czirkálnak a városban. A parlamenti palota mellett az ágyutéren egy lovas csapat foglal állást ágyúkkal. Ma rendelet jelent meg a sah aláírásával, hogy a lakosságnak tilos a fegyverviselés. A főváros népének izgatottsága tetőpontra hágott.

A Lokalanzeiger teheráni tudósítója jelenti, hogy a sah a főváros biztosítására a kozák dandár orosz parancsnokának teljhatalmat adott. A sah nyaralóhelyét Teherán közelében négy ágyúüteg őrzi, amelyek Teherán felé vannak irányítva. Hír szerint az elhunyt sah fivére Siratban katonaságot toboroz, hogy Teherán ellen vonuljon. A parlament újabb feliratot küldött a sahnak.

Londonba érkezett jelentések szerint orosz csapatok átlépték a perzsa határt, állítólag azért, mert perzsa bandák rabolnak. Teheránban nagy a felfordulás és álamcsiny készül.

KÜLFÖLD.

A porosz pótválasztások. Holnap lesznek egyes berlini kerületekben és külvárosokban a porosz tartománygyűlési választóférfiak pótválasztásai, amelyek sok esetben el fogják dönteni a tartománygyűlési választások sorsát.

Marokkó. A spanyol külügyminiszter egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a kormány megintathatatlanul ragaszkodik eddigi marokkói politikájához és biztosította a házat, hogy a legutóbb jelentett casablancai incidens tisztán személyes természetű volt. Rendes spanyol és francia katonák minden másként hangzó verzió ellenére egyáltalában nem voltak érdekelve.

Muley Hafid e hó 2-án egy hadesapat élén elhagyta Mekinet és Cher Arda felé vonult a maradék forradalmárok ellen, akiket állítólag tönkre is tett. Számos tisztviselő, akik Rabatból menekültek, Mekinesbe érkeztek.

Az ország belsejéből érkező hírek szerint Muley Hafid szombaton nagy pompával bevonult Fezbe.

A szerb hadsereg új felfegyverzése. A szerb hadügyminisztérium az osztrák stájeri fegyvergyárban újabb 40.000 gyorstüzelő puskát rendelt meg, mely küldemény megérkezése után a felemelt létszámú szerb hadsereg teljesen fel lesz szerelve új fegyverekkel. A franciaországi gyorstüzelő ágyuk utolsó szállítmánya is már megérkezett.

Mozgó képek.

A revali találkozás.

(Miklós és Edvárd magukra maradnak, vagy amint a „Times” írja: „az uralkodók ezután nagyfontosságú politikai tanácskozásra vonultak vissza”.)

MIKLÓS: Nagyon sápadt vagy, Edus.

EDVÁRD: Mostanában sokat dolgozom. Hihetetlen nehézségeket kellett megoldanom. Nem hiszed, Miklós, hogy milyen agymunkába került például az egysoros redingót kieszelése, vagy a gyöngyházgomb egyeztetése vörös melánynyel. Tizenhét vörös színárnyalatot kellett kipróbálnom, amíg a szírkével harmonizált. De te is sápadt vagy... Neked mi bajod?

MIKLÓS (busan): Nekem reszket a gyomrom... Az attól van, mert egy csomó ember állandóan agyon akar löni... És ezért nekem ki kellett eszelni a pánczélagyat, a pánczélkocsit, a pánczéltemplomot, a pánczélkertet...

EDVÁRD: És hogy alszol abban a pánczélagyban?

MIKLÓS (nagyon szomorúan): Sehogy... A pánczélagyban az egyik kozákom alszik. Én logikai következtetések alapján másutt pihenek.

EDVÁRD: Hogy értsem ezt: logikai következtetések?

MIKLÓS (sóhajt): Oh, az nagyon komplikált valami... Nálam erre direkt van egy ember, aki okoskodik. Például így: az orosz czár nem alhatik a rendes hálószobájában, mert ott felrobantják, a hálószobában tehát egy kozák alszik s a czár egy mellékhelyiségben... Most az ember, aki direkt ezért van, tovább okoskodik: Igen ám, de az anarchista tudja, hogy az udvarnál mint okoskodnak és a mellékhelyiség alá robbant. Ezek után a legjobb volna, ha én mégis a hálószobámban hálnék. Most azonban az én emberem okoskodik tovább: az anarchista tudja, hogy mi tudjuk, hogy ő úgy gondolkozik, hogy tudniillik a czár még sem alszik a mellékhelyiségben, hanem a hálószobában, ezért nekem tehát mégis a mellékhelyiségben kell aludnom. Ilyenformán kivilágítják a fürdőszobát...

EDVÁRD: Az rossz... Akkor az anarchista tudja, hogy te ott vagy...

MIKLÓS: Várj csak egy kicsit... Azért világitják ki a fürdőszobát, hogy az anarchista azt higye, hogy én nem vagyok ott. De az anarchista is gondolkozik és kisíti: a szobát kivilágítják, hogy én azt gondoljam, hogy a czár nincs ott és mert azt hiszik, hogy én egy lokigus fő vagyok és ott nem keresem, tehát odabujtatják... Erre odarobbant a fürdőszoba alá.

EDVÁRD: Hát akkor a logikus következtetések nem érnek semmit.

MIKLÓS (titokzatosan): Azért én mégis alszom... Én vagyok az őt álló katona a czári palota előtt... Ott alszom állva...

EDVÁRD: Kint az utcán?

MIKLÓS: Nekem ott a legbiztosabb... Az az egyetlen hely, ahol az anarchista örül, hogy alszom és lábujjhegyen surran el mellettem, csak hogy fel ne ébreszsen.

EDVÁRD: Akkor te egy boldog ember vagy, mert én nem tudok aludni... Nekem mindig az gyötri az agyamat, ahogy lehetne a kabátot egybe szabni a nadrággal... És te azért is szerencsésebb vagy, mert ahogy ezt az izét, ezt a te hivatalnokodat, ezt az Isvolskit láttam, az egész jól öltözködik. Ez a Harding azonban egy kellemetlen smock és duplagallért visel a frakkhoz... Apropos, Harding, ideadott egy pohárköszöntőt, hogy tanuljam be...

MIKLÓS (busan): Még én sem tudom kívülről az enyémet, mert mindig elfelejtem ezt a szót: Macedónia és mindjárt mellette: paczifikáció... Mi a csudának az ilyen szavak, amik úgy ropognak, mint a puskatűz.

EDVÁRD: Majd meglátod, holnap fogjuk olvasni az újságban, hogy mi ketten csináltunk vala-

mit ezzel a Macedóniával... Nekem már praxisom van az ilyesemben... Szervusz!

MIKLÓS (egyedül tanul): Büszke örömmel tölti el felséged jelenléte, mert Pacze... Kacze... Macedónia... (Verejtékezve magol).

Ray.

Az elemisták pályaválasztása.

Budapest, június 9.

A téma ebben a bírtokviszonylatban kissé különösnek látszik. De hozzátesszük, hogy csak látszik. Mert bár igaz, hogy az elemi iskolában tulajdonképpen pályaválasztásról alig lehet szó; már itt körül lehet nagyjából határolni azokat a pályaterületeket, amelyekre a szülők gyermekeiket szánni szokták. Ezek a nagyjából kikerekíthető zónák pedig nem mások, mint az értelmi és ipari területek. A kettőre már itt szokás az előleges berendezkedéseket megtenni. Legalább a dolog természete és a közgyakorlat azt mondják, hogy a gyermekeknek a pályák körvonalaiiban itt dől el. Mivel a tények ezt mutatják, azért talán nem művelünk meddő munkát, ha e tekintetben némileg kezébe járunk a szülőknek, annál is inkább, mivel némely szülő — tisztelet érte sárba ne essék — a legnagyobb mértékben reáshorol erre, lévén a különböző pályákról igen téves fel fogással.

Igy a többi között némely szülőnek mintegy megrogzött téves hite az, hogy az életben csak az boldog, aki „ur”. Ilyen urnak tekintti pedig a magyar szüle egyfelől a kötött állásbeli értelmiséget: a papokat, a tanárokat, a tanítókat (!), a bírakat, a városi, megyei és állami kisebb- és nagyobbrendű tisztviselőket és hivatalnokokat stb. Másfelől a szabadfoglalkozású értelmiséget: az ügyvédeket, orvosokat stb.

Szó sincs róla, ezek az állások mind olyan természetűek, amelyek nagy tanulságot, az értelemnek nagy pallérozottságot követelnek attól, aki rájuk lép. Azért az ország lakosságának ezeken a pályákon mozgó elemei meg is érdemlik, hogy foglalkozásukat, úgy nézzük, mint eminenter ur pályákat. De hogy az illetők magok is tisztára urak lennének, azt merőben tagadjuk. Mert a szó igazi értelmében csak az a valódi „ur”, aki a saját vagyonából él és a kezevel gond nélkül csibukozik. Az ügyvéd, az orvos pedig nem vagyonából, hanem dögéből, munkájából, még pedig igen sokszor keserves, verejtékes munkájából él. És éppen ennek miatta tulajdonképpen nem is ur. Annyira nem ur, hogy néha a napi élelmet is alig képes megkeresni. Pedig az uraságra, a jólétre ugyancsak rászolgált bőséges és küzdelmes tanulmányával, iskoláztatási költségével és esetleg tanuló éveinek ezer meg ezer istenverte nyomorúságával. Életébe befektetett értelmi és anyagi tökélenek ekképpen még a legsilányabb kamatát sem élvezheti. Hát nem elszomorító állapot-e az, ha azt látjuk, hogy hosszú fáradságunk, hosszú verejtékben eltelt előleges munkánk még a mindennapos kenyérünket is alig hozza meg? Hiszen nem mondjuk mi sem azt, hogy itt nincs kivétel. Van. De hát hol nincs? Még a latin szabályok sem nélkülözik ezt. De éppen az a baj, hogy csak van kivétel. És a legtöbb szülőnek mégis az a legfőbb becsvágya, hogy a gyermeke ugynevezett „ur” legyen.

Mit szólunk már most azokról, akik az ugynevezett kötött pályákon mozognak: a tisztviselőkről, a hivatalnokokról, a tanárokról, a tanítókról, a bírőról, tehát azokról, akik többé-kevésbé az ezerféle ostoba szabály és önkény alatt végzik idegbontó munkájukat. Akik ily módon ostorcsapásokat is kapnak néha bizony egész méltatlanul? Azt, hogy ezek az alakok távolabb esnek az uraságtól, mint Makó Jeruzsálemtől. Pedig úgy tudjuk, hogy ez a két hely egymástól jó messze van. Ezek valóban nem is egyebek, mint modern fehér rabszolgák. Ha ehhez hozzávesszük még azt, hogy fizetésük sokszor egészen arányban állásuk fontosságával, életfeltételeik kissé raffináltabb követelményeivel, előképzettségük logos igényeivel; hogy családjuk száját néha napján adósságból vett kenyérral kell betönniök és tagjaiknak ruháját szégyenletes hozomra kell csináltatniok: akkor nem hogy vágnának ezekre a pályákra, hanem azoktól okos fővel inkább iszonyattal elfordulunk. És sok szülőnek mégis az a legfőbb vágya,

hogy fia ugynevezett ur pályát válasszon. Hát nem tisztára főbéli defektusra mutat ez? Tagadhatatlan, hogy ez nálunk nem annyira egyéni, mint inkább fajli tünet. A magyarnak ugyanis végzetes hibája, hogy nagyon is urhatnám, még ha az éhezéssel jár is. Más pályát nem szeret, még ha az aranyat kínálja. Mert hát azt tartja, hogy az ur a pokolban is ur. Pedig hát, amint fentebb mondtuk, sok ur pályán mozgó ur nemcsak, hogy a pokolban nem ur, hanem a földön sem ur, elannyira nem, hogy neki még a föld is pokol.

Az urhatnamsági pályával azért hova-tovább fel kell hagynunk. Ezzel nem akarjuk mondani, hogy egy szülő se küldje gyermekét az ur pályára. Oh korántsem. Küldje. De csak azt, aki vagy szellemben igen erős, vagy pedig lelki ereje mellett a testében gyenge, tehát más pályára nem alkalmas. Mert hát elvégre is az országnak mindenha szüksége lesz vezető, intelligens elemekre éppen úgy, mint az embernek a mindennapi kenyérre.

Már ebből a rövid elmefuttatásból is kilátszik, hogy a pályaválasztás tekintetében mi az elvünk. Ha ugyanis az ur pályákra való szertelen túdulást elítéljük, akkor a nem kifejezetten értelmi pályákat kell, hogy okvetetlen feldicsérjük. Nem azért, mintha talán ezeket amazoknál többre becsülnők, hanem azért, mivel ezek az előképzettség csekély foka mellett is többet hoznak a konyhára, mint amazok. Pedig a mai tulságos reális korban sok ember előtt ez a fődolog, az aranyborjú ma a szent állat. Ilyen pálya pedig az ipari pályára. Vak az, aki nem látja, hogy ma az ipari pályán lévőnek áll a világ. És vajon miért? Azért, mert manapság minden állam az iparra építi gazdasági életének fundamentumát. Az iparhoz pedig munkás kell. Ha nincs keresnek. Ha keresik: drága is. Ha drága: akkor fizetik is. Mert hát a gazdasági életnek egyik legfőbb maximája, hogy mennél jobban kínálunk valamit: annál olcsóbb az, mennél jobban keresnek valamit: annál drágább. Így van ez, mint egyik gazdasági tényezővel: a munkással is. Ezt most keressük: tehát jól is fizetik. A hivatalnokot stb. pedig nem keresik, tehát nem is fizetik.

Azért mondjuk mi, hogy mind botor szülő az, aki, ha csak valami különös kényszerítő oka nincs rá, a fiát az ugynevezett ur pályára küldi.

Szabó Kálmán.

Az olvasóhoz.

Az „Egyetértés” úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hű marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés” ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabb és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar naplappal adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napl események részletes és pontos feltárásával ezentul is a vezető helyen fog állani.

A magyar közönségnek az „Egyetértés” a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentul csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknél előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetési megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

TÁVIRATOK.

Béke Számosz szigetén.

Konstantinápoly, június 9. A török lapok Reuf Basa és a számoszi fejedelem hivatalos távíratai közlik, amelyek tudomásul adják, hogy a rend helyreállítása alkalmából ünnepes hálaadó imát mondtak a szultánért, amelyben a metropolita beszédet mondott és a sziget lakossága nevében elítélte a rendhábortókat. Az istentisztelet után az egész lakosság élénk kifejezést adott a szultán iránti ragaszkodásának. Reuf basa számoszi megbízatása eredményes megvalósításáért magas kitüntetés, a gyémántos Iftikar-rendet kapta.

A spanyol kölcsön.

Madrid, június 9. A Kamara elfogadta a 180 millió 4%-os amortizációs kölcsönre vonatkozó javaslatot.

Közgazdasági táviratok.

	Newyork.	jun. 9.	jun. 8.
B u z a	locobuza	95 $\frac{3}{8}$	94 $\frac{1}{4}$
	juliusra	94 $\frac{7}{8}$	94
	szeptemberre	92 $\frac{1}{2}$	92
T e n g e r i	juniusra	—	—
	juliusra	76	75 $\frac{3}{8}$
	Csikagó.		
B u z a	juniusra	91 $\frac{1}{2}$	91 $\frac{1}{2}$
	juliusra	86 $\frac{3}{4}$	85 $\frac{5}{8}$
T e n g e r i	juniusra	66 $\frac{3}{8}$	66 $\frac{3}{4}$

New-York, jun. 9. Gyapot New-Yorkban helyben 11.40 (11.40 tegnap), gyapot juliusra 9.97 (10.10), gyapot szeptemberre 9.45 (9.56), gyapot New-Orleansban helyb. 11.2 $\frac{1}{2}$ (11 $\frac{1}{2}$), petroleum stand white Filadelfiában 8.70 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, június 9. (Zárlat.) Zsir juliusra 8.57 (tegn. 8.55), zsir szeptemberre 8.77 (tegnap 8.72), szalonna short clear, 7.62 (tegnap 7.62), sertésusz szeptemberre 13.05 (tegnap 12.92).

A berlini államkölcsön.

Berlin, június 9. (Saját tudósítónktól.) A német birodalmi banknál e hó 16-án kerül aláírásra 98 $\frac{3}{4}$ % árfolyamon az 50 millió 4%-os berlini államkölcsön.

Uj angol aczéltuszt.

Berlin, június 9. (Saját tudósítónktól.) A „Berliner Zeitung am Mittag”-nak jelentik Londonból, hogy Angolországban két nagy aczéltuszt van alakulófélben, az egyiknek alapítókéje hét, a másiknak nyolcz millió font lesz. Ez azonban csak a kezdet és hír szerint már legközelebb létre fog jönni az egységes nagy aczéltuszt.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Szerda, június 10. — Róm. kat.: Marg. kir. — Prot.: Margit. — Görög-ország: Május 28. Entik. — Zsidó: Sziv. 11. — A nap két reggel 8 óra 3 perczkor, nyugszik este 7 óra 54 perczkor. — A hold két délután 3 óra 7 perczkor, nyugszik éjjel 1 óra 48 perczkor.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatásiügyi államtitkár fogad délután 4 órakor. — Angol-magyar mérkőzés délután 6 órakor a millenárius pályán. — Pényképváltság a Mücsarnokban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 60 fillér. — Gyűjteményes kiállítás a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Tavaszi kiállítás az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9-2-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — A Széchenyi Múzeum zárva. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

Kultura, kultura!

Ahonnán a hamisított smyrna-szőnyegeket kapjuk, Perzsiából, riasztó hírek jönnek. A sok ezer kilométernyi levegőrétegen keresztül csak fojtott fajkiáltását halljuk a legyilkoltaknak és elmosódó gesztusát látjuk a két kultur-szörnyetegnek, Oroszországnak és Angliának, akik élesre fent késekkel, ravasz fondorlatokkal a lelkükben állnak résen, hogy az önmagára uszított szerencsétlen nemzetnek a kellő pillanatban adhassák meg a halálos döfést. Mi boldog európaiak pedig, mint annak idején az angol-bur háborúnál, majd pedig az orosz-japán vérengzésnél, a legnagyobb lelki nyugalommal befészkelődünk kontinentális páholyunkba és barbár gyönyörök között fogjuk végig élvezni a legeslegújabb „véres színjátékot.”

Hihetetlen nagyképszerűséggel hivatkozik ez a század kulturájára, melylyel az emberiség boldogságát a leghumánusabb intézményekkel, a technika legcsodásabb vívmányaival, a felvilágosodás legbámulatosabb fegyvereivel segíti elő. És tényleg, míg a balkéz minden elképzelhető megcselekszik, hogy az ember rövid földi életében ember lehessen, a jobbkez kongeniális energiával törekszik ezt az amugy is rövidke életet megrövidíteni, mindent lerontani, amit a bal felépitett. Ha statisztikai kimutatás állana a rendelkezésünkre, meggyőződés, hogy könnyen kimutatható lenne az eredmény, mely szerint ez a balkéz-kultura sokkal kevesebb embert segített az élethez, mint amennyit a jobbkez-kultura elpusztított.

Kultura! Kultura!

Ez ma a legnépszerűbb frázis, mely ott racsosol minden félkegyelmű ember gégejében, amelyet a nap minden órájában hatvanszor vágunk a gyanutlanul élő fejéhez, amelylyel minden feminista hisztérika és körmölő diurnista, mint a törhetetlen téglával veri véresre a mellét s amelylyel elvégre úgy döngöttek hátba, hogy attól hebegs életed mentől gyorsabb fogytáig. Kultura! Kultura!

Mindenesetre érdekes megfigyelni, hogy míg az államok a saját határainkon belül tüzzel-vasal dolgoznak, hogy ezt a gyönyörű frázist minden fiainknak a vérebe öntsék, hogy úgy tömjék beléjük, mint a libába a kukoriczát, jómaga az állam, megmarad annak az ősbárbárnak, aki csak úgy rablógylkolni jár ma is, mint sok-sok sötét századdal azelőtt, s amiért a saját gyermekét minden teketória nélkül köti fel az első legjobb és legerősebb fára.

Megbízhatunk-e tehát abban a kulturában, melynek nem volt annyi energiája, hogy magát az egyes egyéneknek és az egyes társadalmi rétegeknek kívül, az államra is, mint első és legerőszakosabb protezséjére rá tudta volna oktrojálni? Megbízhatunk-e benne, amikor Angliát, a kultura állam-Herkulesét most másodizben látjuk veszett farkasként rátörni prédájára, mely pedig, mint a La Fontain báránya, messze elkerülte a vize folyását. Megbízhatunk-e benne akkor, amikor ezt a monoklis, smokingos pirátát ott látjuk parolázni a vereskező, brutális fogát vicsorító kozák brávéval, amikor a jólfészült, szappanba mosdatott szőke fejet ravasz hízéggel látjuk hozzáismulni a barbár, pofacsontos muszka koponyához?

A feleletadás nem a mi dolgunk. Mi sok kilométernyi távolságból, ököbe szorított kézzel nézzük a két kultur-szörnyeteg prédárasurranását és látjuk a két felemelt kart, melynek lesújtása nyomán egy sokezeréves, régiebb kulturájú nemzet fog utolsót felhőrdülni. Az új kul-

tura megy legyilkolni a régi kulturát. Az örök kultura szent nevében.

Amen.

Elle.

— **Személyi hír.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a pünkösdi ünnepeket birtokán, Tiszadobon töltötte és ma éjjel tizenegy órakor érkezett vissza Budapestre. — Ullmann Adolf, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója ma Budapestre érkezett. — Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter és Fraknói Vilmos püspök a Villach közelében lévő Mittelwaldba érkeztek, ahol hosszabb időt fognak tölteni.

— **A király Horvátországnak.** Báró Rauch horvát bán, amidőn szombaton Bécsben a király előtt kihallgatáson jelent meg, egyben a harmadik délszláv művészeti kiállítás alkalmával ő felsége magánpénztárából vásárolt festményekről is jelentést tett. A felség kegyesen tudomásul vette a jelentést és a vásárolt műtárgyakat Horvátországnak adományozta egy alapítandó modern művészeti gyűjtemény alapjaként.

— **Udvari ebéd.** Ma este Schönbrunnban udvari ebéd volt, amelyen Ahlefeldt dán követ, Lesly dán tábornok, Balle ezredes és Bansen hadnagy, továbbá számos föltiszt vett részt.

— **A beteg csárné.** Az orosz csárné július hónapban két havi tartózkodásra Darmstadtba érkezik. A csárné, ki gyermekével utazik, a wolfgangeni vadaskastélyban fog lakni. Illetékes helyen semmit sem tudnak arról, hogy a csár is el fogja kísélni nejét.

— **Klementina hercegnő síremléke.** Koburg bologár fejedelem édesanyjának a közelmúltban elhunyt Klementina hercegnőnek gyönyörű síremléket készített Strobi Alajos szobrásztanárral. A művésznék igen kényes feladatot kellett megoldania, a mennyiben a néhai Koburg Ágost herceg síremlékének pendant-ját kellett megmintázni, amelyet a hirneves francia szobrász: Millet készített. A két síremlék ugyanis egymás mellé kerül a koburgi templom sírboltjában. Miként Millet a herceget, Strobi a hercegeasszonyt mintázta meg, holtan kiterítve, hercegnő koronával a fején, diszöltözétében, melyet a bourbon lilomok ékesítenek. A művész már teljesen elkészült a síremlékekkel, melyet a bologár fejedelem a napokban tekint meg.

— **Kitüntetés.** Ulbrich Gyula gyárost, az 1884. évben alapított és legjobb hirtévnek örvendő Czuba-Durozier és Társa budafoki cognagyár tulajdonosát a király császári és királyi udvari szállítótá nevezte ki.

— **A beteg szatmári püspök.** Szatmárról jelentik, hogy Boromizza püspök állapota határozottan javult. Étvágya, érverése jó, láza teljesen megszűnt és nyugalma is visszatért.

— **A miniszterelnök hazaérkezése.** Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma este fél nyolcz órakor a nyugati pályaudvaron a fővárosba érkezett Dánosról, ahol klopodiái birtokáról jövet a tegnapi napot töltötte.

— **Az egyetem új rektora.** A budapesti tudományegyetem fakultásainak kiküldött rektorválasztó tanárai, ma déli tizenkét órakor gyűltek össze az egyetem dísztermében, hogy a jövő évi rektort megválasszák. A választógyűlésen Török Aurél ez idei rektor elnöklésével, a következő választók jelentek meg: a hittudományi karból Breznay Béla, Kanyurszky György, Dudek János és Mihályfi Ákos; a jogi karból: Földes Béla, Timon Ákos, Katona Mór és Csarada János; az orvosi karból: Genersich Antal, Liebermann Leó, Korányi Sándor és Bókay János; a bölcsészeti karból: Ponori-Thewrewk Emil, Medveczky Frigyes, Lengyel Béla és Fröhlich Izidor. A gyűlést dr. Török Aurél rektor nyitotta meg, aki bejelentette, hogy az egyetemi szabályok értelmében a jövő iskolai évre a hittudományi kar tanárai közül kell rektort választani. A gyűlés erre egyhangulag dr. Székely Istvánt, a hittudományi kar volt dékánját s nyilvános rendes tanárát választotta meg az 1908/9. iskolai évre rektor magnifikusznak. A választás eredményéről az új rektort küldöttség értesítette, melynek tagjai voltak Dudek János, Timon Ákos, Genersich Antal és Ponori-Thewrewk Emil. Dr. Székely István, a megválasztott új rektor az üdvözlő szavakra kijelentette, hogy a rektori méltóságot elfogadja.

— **Lipót Szalvátor főherceg Potsdamban.** Lipót Szalvátor főherceg kíséretével, valamint Klepsch-Kloth osztrák-magyar katonai attasé tegnap a német trónörökös pár meghívására jelen voltak a potsdami királyi operaház előadásán. Előadás után a főherceg a trónörökös palotában ebédelt.

— **Becker tanár nyugalmában.** Heidelbergben Becker valóságos belső titkos tanácsos harminczegy évi egyetemi tanársága után nyugalmába lép. Utódja Wenger gráci tanár lesz.

— **Az új huszárezred.** A minap érkezett Budapestre a közös hadseregbeli 10. számú huszárezred. Az ezred törzskara ma délelőtt mutatkozott be Füllepp Kálmán főpolgármesternek, Bärzsy István polgármesternek és Rényi Dezső tanácsosnak, mint a katonai ügyosztály vezetőjének. Három törzstiszt tette a látogatást: Koch ezredes, Ilsvay alezredes és Kirchmayer őrnagy.

— **Volt olasz miniszter halála.** Rómában Pri-netti volt külügyminiszter ma reggel tüdőgyulladásban meghalt.

— **Az alkotmánypárt vacsorája.** Az országos alkotmánypárt kedden este 8 órakor tartotta meg e heti rendes pártvacsoráját a városligeti Kovács-féle vendéglőben. A párt képviselő- és kültagjai közül a vacsorán többen összejöttek.

— **Kohl Medárd nevenapja.** Dr. Kohl Medárd fölszentelt püspök a pünkösdi ünnepeket és így Medárd napját is Pozsonyban töltötte és ott fogadta a névünnepe alkalmából hozzáintézett gratulációkat. A püspök holnap érkezik Budapestre és június 11-én bérmálni fog a jözsefvárosi plébánia-templomban.

— **Wahrmann Richard drámája.** Egy szerencsétlen milliomos család ivadékának szomorú történetéről szól az alábbi Londonból érkezett tudósítás. Wahrmann Richard a történet hőse, aki valamikor szintén milliomos volt; a sportvilágban egykor nagy szerepet játszott, dolgozni nem tudott, nem is szeretett; nagyuri életet élt. Ennek a nagyuri, fényűző, futó örömlökben gazdag életnek azonban éppen az volt a tragikumja, hogy nem volt igazi tartalma, mert a munka nem tette tartalmassá. Csak addig kecsgett örömmel az ilyen élet, amíg a vagyon el nem uszik. Az anyagi javak elmulásával a kapcsok is elszakadnak, amelyek az embert a világhoz kötik. Wahrmann Richard sohasem tudta, mit jelent a munka s mire a munkára rá volt szorítva, azt tapasztalta, hogy nem ért hozzá s ezért kész volt leszámolni az életével. A hír, mely Londonból érkezik, így szól, hogy Wahrmann Richard megakarta megérteni magát, de megmentették s most már állítólag tul van minden veszedelmen. Bátyja, Ernő néhány évvel ezelőtt öngyilkossággal vetett véget életének. Most Richard, Wahrmann Mór másodszületett fia, követni akarta bátyjának tragikus példáját. Az élet-unt ember az utóbbi években állandóan Bécsben élt, pazarul berendezett lakásban. Könnyelműen költekezett s adósságai annyira fölszaporodtak, hogy a múlt évben testvérehez, Wahrmann Renéhez fordult, hogy rendezze anyagi ügyeit. Wahrmann René hajlandó volt bátyjának adósságait kifizetni, ha elhagyja Bécsét és a külföldre költözik. Erre körülbelül egy évvel ezelőtt Wahrmann Richard elárvereztette bécsi ingóságait és miután testvére körülbelül százezer koronányi adósságát kifizette, elhagyta az osztrák fővárost. Azóta hozzátartozói csak keveset hallottak felőle. Mindössze annyit tudtak róla, hogy Ujfundlandban s később Norvégiában vadászott, majd Londonban telepedett le, ahol bérzeügnök lett. De ott sem tudott boldogulni s a múlt esztendő óta ismételtelen rászorult dús gazdag testvére segítségére. Öngyilkossági kísérletét néhány nappal ezelőtt követte el. A veronal nevű orvossgból öngyilkos szándékkal kellenél nagyobb adagot vett be, de a mérge nem ölte meg s már három nap mulva hozzátartozói azt a hirt kapták, hogy már jobban van s az életét fenyegető veszedelméről többé szó sem lehet.

— **Orvosok Herkulesfürdőn.** A Budapesti Orvosi Kaszinó tagjai a pünkösdi ünnepekre kirándulást rendeztek Herkulesfürdőre, ahol tiszteletükre lakoma volt. A kiránduló orvostársaság tagjai elragadtatással szemlélték meg az európai színvonalon álló fürdőhely kényelmes és modern berendezéseit és mesés szépségű fekvését.

— **Kossuth Ferencz Budapest.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, aki a pünkösti ünnepeket a Balaton mellett töltötte, ma este kilenc órákor visszaérkezett Budapestre.

— **A prágai sakkverseny.** A keddi tizenhetedik fordulóról tudósítunk a következőket táviratozza: Maróczy a francia játszmaiban ügyesen vezetett gyalogtámadással győzött 37 lépés után Rubinstein ellen. Vidmar vezérgyalogjátékban Janowski ellen győzött 31 lépésben. Schlechter vezérselben Süchting ellen nyert. Duras vezérgyalogjátékban Alapint győzte le 62 lépés után. Mieses szabálytalan játékban Spielmann ellen nyert. Dus-Chotimirski nyert Leontiew ellen. Teichmann és Marshall közt a négyes huszárláték remisvel végződött. Salve és Leonhardt közt a vezérgyalogjáték szintén remis lett. Továbbá remisvel végződött a Kvicala—Bardleben, valamint a Prokes—Treybal francia játszma is.

A verseny állása a tizenhetedik forduló után: Schlechter 12½, Duras, Vidmar 12, Leonhardt, Rubinstein 11, Maróczy 10½, Teichmann 10 (1), Janowski, Marshall 9½, Salve 9, Mieses 8, Dus-Chotimirski 7½ (1), Süchting 7½, Alapin 7 (1), Spielmann 6½, Bardeleben 6, dr. Kvicala (1), Prokes 5½, Treybal 4½, Leontiew 3.

— **A cettinjei pör.** Ma a távollevő vádlottak ügyére került a sor. Az összes tanuk terhelő vallomást tettek. Rajkovic, Dsulafits és Vojvodits vádlottak megerősítették régebbi vallomásaikat. Fontos bizonyíték Romsebic karloviczi diák levele Begovits vádlotthoz, amelynek borítékán a bélyeg alatt a következők olvashatók: Igaz, hogy Stevokovits mindent bevallott? Majd: Hogyan viselkedik Stefano. Stefano alatt Rajkovits értendő. Ebből kitűnik, hogy a vádlott diákok tudomással bírtak az összeesküvés tervéről és hogy Rajkovics nem ügynöke-e a kormányynak, amint azt egyes körök hangoztatják.

— **Katolikus népszövetség.** Besztercebányán Hutván Pál teológiai tanár elnöklétével megalakult a katolikus népszövetség. Az alakuló gyűlésen jelen voltak Szmezsányi György és Beniczky Ödön országgyűlési képviselők is, kik beszédeket mondtak. A gyűlés rendben folyt le.

— **Markovits-emléktábla Selmeczbányán.** Nagyszabású ünnepség folyt le Selmeczbányán abból az alkalomból, hogy e napon leplezték le Markovits Ivánnak, a magyar gyorsírás megerősítőjének emléktábláját, ahol Markovits Iván ifjú éveit töltötte. Az ünnepségen többek közt Bódogh János, Bajusz Károly, Forrai Soma, Bárdos György, Czigány János, Hazai Árpád, Nagy Sándor vettek részt a magyar gyorsíróvilág előkelőségei közül, köztük számos hölgy is. Az ünnepség délután három órákban kezdődött. Megjelent a város egész intelligenciája. Vörös Ferencz, a rendező-bizottság elnöke mondott nagyhatású ünnepi beszédet, miközben lehullott a szép emléktábláról a lepel, melyen a következő sorok állanak:

„Hirdesse ez emlékkő Markovits Ivánnak, a magyar gyorsírás apostolának érdemeit és dicsőségét, aki szüleinek e házában fölté gyermekeveit.

Szabad magyar szó, hogy több ne vesszen, sőt századokra nyújtsa életét
Hogy a lelkes ige, mely játszva röppen a hanggal,
el ne tűnik szerte-szét
Eszközt Te nyújtál ehhez a magyarnak Markovits.

Selmeczbánya, 1908. június hó 7. A magyar gyorsírók.”

Horváth Kálmán polgármester lendületes szavak kíséretében vette át a város gondozásába az emléktáblát, mire a Szózat elnéklésével az ünnepség bevégeződött. Délután négy órákor díszülés volt, este pedig a vendégek tiszteletére szüreti táncok voltak, melyen számos felkészült hangzott el és sok üdvözlő távirat érkezett.

— **Megőrült ezredes.** Bordeauxban a 138. gyalogezred Boulanger nevű parancsnoka szombaton váratlanul megjelent a kaszárnyában és azonnali mozgósítást rendelt el. Már kezdtek eleget tenni a parancsnak, mikor észrevették, hogy az ezredes megőrült. Amikor le akarták csillapítani, dühösen kiabálta:

— Az ezrednek azonnal Párisba kell menni, hogy Zola hamvait a Pantheonból eltávolítsa!

Miután megállapították, hogy elmebeteg, az örültek házába szállították.

— **Dreyfus merénylője.** A vizsgálóbíró ismét kihallgatta Gregoriet, Dreyfus merénylőjét, aki kijelentette, hogy tettéért viseli a teljes felelősséget.

— **A bécsi tűzkatasztrófa.** A bécsi Seiler-féle celluloid-gyárban pusztított tűzkatasztrófáról újabban a következőket jelentik: A tűzvésnél elpusztult áldozatok száma újabban ismét szaporodott egygyel. A súlyosan sérült 42 éves Populorum Hermann tegnap behalt sebeibe. Vele együtt a halottak száma tizenhatsz. A halottakat, bár legnagyobb részben borzalmasan össze vannak égve, kivétel nélkül sikerült agnoszkálni. Egy 18 éves segédmunkásra még nem akadtak rá. Valószínű azonban, hogy ez ép bőrel menekült meg a tüztől, mert többen jelentkeztek, akik állítólag beszéltek vele a katasztrófa után. A megmentettek egyértelműleg azt vallják, hogy a tűz a pinczében támadt, ahol nagymennyiségű celluloid volt felhalmozva részben szabadon, részben pedig bádogtartályokban. Hogy a tűz miképpen keletkezett, azt ezideig nem sikerült megállapítani. Azt hiszik, hogy az egyik munkás, aki szenvedélyes dohányos, a pinczében pipázott s így keletkezett a tűz. Hogy ez a feltevés megfelel-e a valóságnak, azt sohasem lesznek képesek megállapítani, minthogy az illető munkás maga is életét veszítette. A sebesültek száma tizenöt.

A király az Ottakringi Seiler-gyár károsultjai és áldozatai hátramaradottjainak felségélyezésére hat-ezer koronát adományozott. — Bienerth igazságügyminiszter szintén ezer koronát adományozott.

— **Román újságírók kongresszusa.** A magyarországi román újságírók a görög-keletiek pünkösdjén, e hó 14-ikén és 15-ikén kongresszust tartanak Braszóban a Gazeta Transilvania helyiségeiben.

— **Országos eső.** A pünkösti ünnepeket jóformán az ország minden részén megzavarták a hirtelen támadó viharok, ézengések és hatalmas záporok. Nagyon sok helyen jég is esett, s nagy károkat okozott a terményekben. Nagyváradon és környékén pár napja állandóan esik s a tegnapi nap folyamán esővel vegyes jég is volt. Kötégyán község felett nagy vihar vonult el s a jégeső jelentékeny kárt tett a termésben. Debreczenből jelentik, hogy a pünkösti ünnep mindkét napján az egész megyében nagy vihar és jégeső volt. Különösen Ujfehértó község környéke szenvedett nagy károkat. A villám itt több helyen leütött s felgyújtott két esüirt, meg két lakóházat. Szentanna aradmegyei községben két óra hosszat tartott a jégeső. A radon tegnap és ma ismét nagy vihar volt. Szerecsésen alig járt egy-két község az esővel. Áldásos esőt mindössze két helyről jelentenek. Magyarokanizsán tegnap estétől ma délutánig, Barcsan pedig három napon át áztatta a földet enyhe eső, mely az összes terményeket felelesztette. Szegeden és környékén ma huzamosabb ideig esőzött volt, mely a vetéseknek és a szőlőknek különösen használ.

— **Nagy vasúti katasztrófiák.** Nagy vasúti szerencsétlenséget jelentenek Milánóból. Tegnap délután Novára és Varallo-Szesszia között egy tehervonat belerohant egy álló személyvonatba. Hat utas meghalt és hetvenen többé-kevésbé veszedelmesen megsérültek. A vasúti katasztrófa részleteit novarai táviratok a következőképpen adják elő: A Varallóból jövő személyvonatot, amely zsufolásig volt záródokkal, a lokomotívon észrevett hiba helyrehozásáig a Rokka Pietra állomáson visszatartották. Ugyanekkor tehervonat futott be a pályaudvarra, amelyet tévedésből arra a sínre eresztettek, amelyen a személyvonat állt. A tehervonat oly erővel ütközött a személyvonat utolsó kocsijába, hogy ennek kocsijai egymásra torlódtak. A szerencsétlenség következtében meghalt, illetve megsebesült személyek valamennyien olaszok, Varalló környékéről. Eddig kilenc halottat és hatvanöt sebesültet húztak ki a romok alól. Két század katona, a polgármester és orvosok Rokka Pietrába mentek.

Arras mellett Oufreau pályaudvarán az északi vasút egy személyvonata összeütközött egy tehervonattal. A tehervonat mozdonyvezetője és fűtője meghalt. Egy kalauz megsebesült.

Ma délelőtt a harlemi pályaudvaron két vonat összeütközött. Hat utas megsebesült.

— **Bányaomlás a fővárosban.** A Kis-Gellért-hegyen, a Hegyaljai-ut 25. sz. közelében sotterbányája van a fővárosnak, amelyből kötőmeléklet fejtének már évek óta. Ma délelőtt a bánya beomlott s maga alá temette Herczeg Jakab munkást, aki azonnal meghalt. Horváth Károly munkavezető és Kátay József, az 1844. számú rendőr segítségére siettek a munkásnak, de amikor kiszabadították a törmelék közl, már nem élt.

— **Wahrmund tanár ügye.** Wahrmund tanár — amint megírtuk — szombaton este Bécsbe érkezett és vasárnap érkezett Marchet közoktatási miniszterrel. A miniszter a konferencián fentartotta azt az álláspontját, hogy innsbrucki fakultásnak igaza van abban, hogy egyetemi tanár, ha előadást nem tart, szemináriumot sem tarthat. Wahrmund vasárnap este visszatért Innsbruckba, ahol este a tanári karral tartott értekezleten kijelentette, hogy a miniszterrel folytatott megbeszélése után belátja a miniszter álláspontjának helyességét és így a nyári félévben sem előadást, sem szemináriumot nem fog tartani. Az innsbrucki egyetem jogi fakultásának tanári kara ma ülést tartott, amelyen Wahrmund tanár kifejtette álláspontját az általa jelzett egyházi szemináriumok és a házassági jogra vonatkozólag. Az ülésről kiadott kommuniké szerint Wahrmund tanár kijelentette, hogy engedelmeskedik a helyigminiszternek a szemináriumok és a házassági jog elejtésére vonatkozó rendelkezések, elvben azonban ragaszkodik álláspontjához, amely szerint joga volna ezen előadásokat megtartani és azt kívánja, hogy e kérdést írásbeli úton rendezzék a közoktatásügyi minisztérium és az egyetem jogi fakultása, amely helyesli Wahrmund álláspontját és ily szellemű feliratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez, amelyben határozata megváltoztatását kéri.

Bécsben a közoktatásügyi minisztériumban egybehívott rektori konferenciát szombatra halasztották, minthogy számos meghívott egyéb elfoglaltsága következtében holnap nem lehet Bécsben. Az a hír, hogy a konferencia azzal a tervvel foglalkoznék, hogy a nyári félév haladéktalanul a pünkösti ünnepek után betérjesztessék, anélkül, hogy a diákok félévüket elveszítenék, alaptalan.

— **Eulenburg herceg ügye.** Berlinből táviratozzák: Az Eulenburg-pör végtárgyalása minden bizonyosan három héten belül, valószínűleg a jövő hónap első napjaiban lesz a berlini országos törvényszék első büntető kamarája előtt. Eulenburg herceg, aki még mindig a Charitében van, pénteken este kapta kézhez az ügyészség vádiratát, amely hamis eskürről szól.

— **A vetések állása Oroszországban.** Az orosz kereskedelmi és ipari lapok jelentése szerint május 20-án Oroszországban a vetések állása a következő volt: őszi buza általánosságban nem elégt ki, Kaukázus északi részében jó, a közép Volga vidékén, Lengyelországban, a Balti provinciák és az északnyugati kormányzóságok egyes részeiben kielégítő, együtt ki nem elégt. Őszi rozs általánosságban nem kielégítő. Simbirsk, Samara, Ufa és az északi Kaukázus egyes részeiben jó, egyebütt nem kielég. A tavaszi vetés általánosságban jó közepes, a közép Volga és Don vidékén a keleti Kaukázusban, Jekaterinoszlav, Podolia és a Balti provinciákban jó. A délvídeken a kedvezőtlen ősz és tél, az április 25-iki fagy és a májusi szárazság következtében az őszi vetés sokat szenvedett.

— **Meggyilkoltak egy szerkesztőt.** Linzben Huber Adolf nevű újságíró, a „Linzer Tagespost“ szerkesztőjét eddig ismeretlen tettesek meggyilkolták. A szerkesztőt pünkösd vasárnapján reggel a katonai őrséget az utcán eszméletlen állapotban találták. Hubert a kórházba szállították, ahol meghalt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. Eleinte azt hitték, hogy baleset érte, de a rendőrség megállapította, hogy Hubert agyonütötték. Egy pékinas a rendőrségnél jelentkezett s elmondta, hogy látta, hogy Huber vasárnap reggel három ismeretlen emberrel szótába elegedett, egyszerre az egyik ismeretlen ember botjával ráütött Huber fejére, amire az újságíró eszméletlenül összerogyott. A három ember ezután távozott anélkül, hogy Huberrel törődött volna. A tetteseknek semmi nyoma. Huber nő ember volt, de feleségétől elvála élt.

— **Tömeges kivégzések a varsói fellegvárban.** Rettenetes aratása van mostanában a halálnak az orosz birodalom területén. A hóér szakadatlanul dolgozik és dolgoznak a forradalmárok is, hogy ők is hóhérekre jussanak. Örökös circulus vitiosus az. Ki tudja, minek az előkészítője s mily következményekkel fog járni? A varsói fellegvárban kilencz halálraíteltet végeztek ki egyszerre. Kötél általi halálra voltak ítélve, de a császár az ítéletet golyó általi halálra változtatta. Erről a szörnyű aktsúról az alábbi tudósítás érkezik: Szerdán éjjel után egy óraker közötték a varsói citadella tizedik pavillonjának czelláiban elzárt halálraítelttel, hogy a halálos ítéletet hajnalban végrehajtsák és hogy egy lelkész várakozik. Az elítéltek meglehetősen nyugodtan fogadták az értesítést és valamennyien gyónni kívántak. A történések híre a legszorgosabb elkülönítés dacára is még az éj folyamán elterjedt a pavillon czelláinak politikai bűntettek miatt elítélt lakói körében és csakhamar általános kiáltozás, jajgatás és dörömbölés tört ki. Az örök hiába kísérlettek meg fenyegetések árán csendre kényszeríteni a zajongókat. Amikor a halálraíteltet kivették czelláikból és végigvezették a folyosókon, minden oldalról felharsant a forradalmárok gyászdulaja. Az elítélteket a citadella mögé egy üres térségre vezették, ahol a kísérő tiszt tudomásukra hozta, hogy „kegyelemből” nem a bitón fognak meghalni, hanem agyonlövők őket. Ezután a már előre leasott czölöpökhöz kötötték őket. Egyesek azt kérték, hogy hagyják szabadon az egyik kezüket, hogy legalább keresztet vehessenek, mások ismét arra kérték az öröket, hogy ne kössék be a szemüket. A kérésüket azonban nem teljesítették. Nemsokára felhangzott az első vezényszó és egy félszotnya kozák lövésre készen állott a czölöpökhöz kötött elítéltek előtt. Ekkor kiderült, hogy a kivégzési előkészületekkel túlságosan slettek, mert az ítélet úgy szót, hogy hajnalhasadáskor hajtandó végre és ez még nem érkezett el, miért is a törvényszék képviselőjének kívánságára az ítélet végrehajtását tíz percczel elhalasztották és a halálraíteltnek tíz perczig kellett még várniok szörnyű helyzetükben a megváltó halálra. Végre felhangzott a vezényszó és száz puskából repült a golyó az elítéltek testébe. Az első sortűz egy második és egy harmadik is követte. Azután előlépett a pap és rövid imát mondott el a kivégzettek lelki üdvéért . . .

— **Nemzetközi bányászkongresszus.** Párisban a nemzetközi bányászkongresszus ma délutáni ülésén egyhangulag elfogadott négy javaslatot, melyek a 8 óras munkaidő törvényes megállapítására vonatkoznak, azután pedig a minimális bérek kérdését tárgyalták.

— **Szlovének és olaszok.** Görzben a tengervidéki szlovén lakosság nagy szokol-ünnepet tervezett, amely ellen Maráni képviselő polgármester hasztalanul tiltakozott a miniszterelnöknél. Az olaszok tüntetést rendeztek az ünnepség ellen. A rendőrség csak nehezen tudta a rendet fenntartani. Az olaszok zajosan tüntettek a szlovének és a szokolisták ellen, sőt egyeseket követi is megdöbálták. A rendőrök öt tüntető olaszt letartóztattak. A további tüntetést a szakadó eső akadályozta meg. A szlovének a délutánra tervezett ünnepséget a rossz idő miatt abbahagyták, de mégis körülbelül kétezer olasz gyülekezett a Velodromban, ahonnan tüntető körmenetre indultak el. Az utcákat egy zászlóalj katonaság és nagyszámú csendőrség szállta meg és ennek köszönhető, hogy nem történt rendzavarás.

— **Pusztító szélvihar.** Abaujszántón és vidékén óriási szélvihar dühöngött, mely háztetőket sodort le, a temetőben sarköveket kidöntött és embervastagságu fákat tördelt ki. Emberemlékezet óta nem volt ilyen szélvihar.

— **A Nemzeti Muzeumból.** A Magyar Nemzeti Muzeum éremsztyálya, mint már jelentettük, különvált a régiségértől és a földszinten nyert tágas, régóta nélkülözött helyiséget. Még ebben az évben a vezetőség dolgában is változás áll be, amennyiben az éremsztyált önállósítani fogják és külön igazgatás alá kerül. — A Muzeum természetrajzi osztályainak tisztviselői tanulmányi- és gyűjtőutaihoz hozzáfogtak. Madarász Gyula Felső-Magyarországból, Csiky Ernő a Mecsek-hegységből érkezett meg, gazdag és értékes anyaggal.

— **Az Abbázia—fiemel villamos.** Az abbáziai villamos vasút igazgatósága elhatározta, hogy 750.000 korona költségeliránnyal megépíti az abbázia—fiemel villamos vasutat.

— **Kossuth-szobor Szatmárnémetiben.** Szatmárnémeti város hazafias közönsége mozgalmat indított meg aziránt, hogy szobrot állítsanak Kossuth Lajos emlékének. A szükséges költségeket közadakozásból fogják összegyűjteni, de nagyobb adományával hozzá fog járulni a város törvényhatósága is. A mozgalom élén Kelemen Samu, Szatmárnémeti város országgyűlési képviselője áll. A legközelebbi napokban már a szobor-bizottság is megalakul.

— **Lemoine gyémántja.** Lemoinek ma kellett volna egy háromszáz karátos gyémántot átadni a vizsgálóbíróknak, azonban újabb halasztást kért. A vizsgálóbíró e hó 17-ig adott halasztást és kijelentette, hogy ha addig nem kapja meg a gyémántot, úgy átadja Lemoine-t a büntető rendőrségnek. Wernher ügyész azt követeli, hogy azt a borítékot, amely a Lemoine-féle gyémántgyártási módszert ismerteti, bontsák fel és a vádlott jelenlétében tegyen kísérleteket.

— **A fiemel szabadgondolkodók.** Fiumében megalakult a Fiumei Szabadgondolkodók Egyesülete dr. Baccich Icilio elnöklésével. Az alakuló közgyűlés után elhatározták Wahnund innsbrucki professzor üdvözlését.

— **Párisi véres krónika.** Steinheil párisi arcképiestő meggyilkolása a párisi rendőri apparátust még javában foglalkoztatja s már is újabb gyilkosság történt a szajnaparti világvárosban. Remy dugszdag töképezést gyilkolták meg eddig még ösmeretlen tettesek. A meggyilkolt ember hetven éves volt. Remy fia, mikor késő este a Hausmann-boulevard közelében levő palotájukba ment, holtan találta atyját. Mellén négy tátongó seb volt, nyakán véres karczolások. A lakásból huszonezer frank értékű ékszer és arany pénz elűnt. A szolgáloményeztet kihallgatták, de hogy ki volt a tettes, arról még sejtelve sincs a rendőrségnek.

Párisból jelentik éjjel: Nagy apparatussal nyomozza a rendőrség Remy töképezés gyilkosait. A bankár házat a detektívek elzárták és senkinek sem szabad a külvilággal érintkeznie sem élőszóval, sem levéllel. A telefonvezetékeket leszerelték. A rablógyilkosok 30.000 frank értékű ékszereket és 15 frank készpénzt vittek magukkal. A meggyilkolt bankár fia, György, aki régebben, mióta leest a lóról, elmezavarodott, kétségbeesetten futkos föl és alá atyjának lakásán s nem lehet megnyugtani. A boncolás konstátálta, hogy az öreg Remyt 10 késszurással ölték meg és hatalmas vágás van a nyakán meg a vállán. Az ágy takaróján és párnáján is több szurást találtak s meg van állapítva, hogy közönséges, de hegyes asztalkéssel ölték meg a bankárt. A rendőrség állítólag már nyomon van. Érdekes, hogy a gyilkosok éppen úgy jártak el, mint Steinheil Adolf meggyilkolásakor. Előzetesen elvágták a villamoscsengő vezetékeit az ebédli, a hálószoba és a eselődzsoba között.

A Steinheil festő meggyilkolása ügyében megindított vizsgálatról ezeket jelentik:

A komornyik magatartása teljesen megváltozott. Vónakodik minden fápláléktól. Tétlenül és mogorván ül vagy szótlanul bolyong a kertben. Éjszakai nagyon nyugtalanok. Rettenetes lidércnyomások bántják. A mi Hamard vizsgálóbírói illeti, egyre a régi komornyik nyomát őrzi, aki távozásakor halállal fenyegette meg az urát. Steinheilné állapota javult. Az utóbbi éjszakákat nyugodtan töltötte, bár még sem nem eszik, sem nem iszik. Szombaton reggel a vizsgálóbíró és az ügyész felkeresték a betegét, akinek orvosa most már megengedte, hogy a hatóság kihallgathassa. Majdnem két óráig tartott a kihallgatás, a legnagyobb titokban. Hamard vizsgálóbíró azonban este fogadta a párisi lapok tudósítói, akiknek elmondott egyes részleteket Steinheilné vallomásáról.

— Steinheilné mondott egyet-mást, ami világosságot vet bizonyos titkokos és eddig homályos részletekre. Egész világosan és pontosan mondotta el az éjszaka eseményeit. Többek közt kijelentette, hogy a vörös asszony hajánál fogva ragadta meg őt, revolverrel fenyegette és többször felszólította czinkostársait, hogy végezzenek vele is. Utóbb nagyot ütött a fejére a revolver agyával.

— Egyre jobban derül fel az ügy — folytatta Hamard — a szememben sokat vesztett titokzatos-

ságából a gyilkosság. Minél tovább haladok nyomozásomban, annál méltatlanabbnak tűnik fel előttem a gyanu, melylyel Steinheilné illeték.

— **Meggyilkolt orvos.** Dr. Auspitz Márton ausztriai származású orvost vasárnap éjszaka Londonban agyonlőtte egy Koten Sára nevű orosz leány, aki aztán önként jelentkezett a rendőrségen és elmondta, hogy boszúból ölte meg az orvost, mert elcsábította.

— **Gyógyszerészgyakornoki tanfolyam.** A három évi gyakornoki idejüket kitöltött gyógyszerészgyakornokok egyetemi előkészítő tanfolyama ma kezdődött meg. A tanfolyamra 152 hallgató jelentkezett. A gyakornoki tanfolyam három hónapig tart, a tanfolyami vizsgák szeptember hó elején lesznek megtartva. Az egyetem tanácsának új határozata értelmében, azok a hallgatók, akik a gyakornoki vizsgán, — bár csak két hónapi pótvizsgára is — elbuknak, nem iratkozhatnak be az első félévre.

— **Zeppelin új léghajója.** Gróf Zeppelin új kormányozható léghajója már elkészült és a gróf valószínűleg még e héten fel fog Lindenben szállani.

— **Az ehagyott szerető bosszúja.** Halálos végű merényletet követett el ma reggel Harcsa Péter gyógyszerári laboráns Kiss Istvánné, született Vida Zsuzsanna, egy elvált asszony ellen, aki kedvese volt s aki hűtlenül elhagyta. Az elkeseredett szerelmes hatszor lőtt rá az asszonyra, aki nyomban meghalt. Harcsa Péter huszonegy éves laboráns az Aggteleki-utca 8. számú házában lévő középponti gyógyszerárban volt alkalmazva. Ott ismerkedett meg a férjétől elválva élő Kiss Istvánnéval, aki a múlt évben még Ary Péter viceházmesterrel élt közös háztartásban. A fiatalember sokáig udvarolt a csinos asszonynak, aki hajlott a szóra s az idén márcziusban elhagyta a viceházmestert és Harcsa Péterhez költözött a Százház-utca 24. számú házába. Ettől az időtől kezdve Harcsa segítette az asszonyt, aki a Fővárosi Orfeumba járt takarítani. Ez volt az okozója a mai véres tragédiának. Harcsa ugyanis megtudta, hogy a szemrevaló asszony az orfeumban másokkal is mulat. Ezen igen elkeseredett és szemrehányást tett a könnyűvéru asszonynak, aki azonban nem hajlott a szóra s pünkösdi vasárnap végre is úgy összevesztek, hogy az asszony elhagyta. A fiu, aki végtelenül szerette az asszonyt, igen elkeseredett s hogy felejtse fájdalmát, az ivásnak adta magát. Ma éjjel is mulatott s reggel hat óraker elment volt kedvesének a Mária-utca 56. sz. házában lévő lakása elé. Nemsokára távozott hazulról az asszony egy nőrokonának kíséretében. Harcsa hozzájuk csatlakozott és újra szemrehányásokat tett az asszonynak, aki megint csak elutasította. Így jutottak el a Nagytemplom-utczába, ahol Harcsa hirtelen revolvert rántott elő s egymásután hatszor az asszonyra lőtt. Sikoltozva menekült a szerencsétlen áldozat, de a golyók közül négy találta. Fején, mellén és hátán érték a gyilkos golyók s Kiss Istvánné holtan rogyott az utca kövezetére. Az elkeseredett merénylet előttek és a főkapitányságra vitték. Kihallgatásakor szomorúan mondotta el szerelmének bus történetét. Azt mondotta, hogy végül öngyilkos akart lenni, de már nem volt több töltese. Izgatottságában nem vette észre, hogy revolverének mind a hat töltését kilötte. A merénylet kihallgatása után letartóztatták.

— **Házasságok.** Nagymányal Koller István és neje, vindornyalaki és hertelendi Hertelendy Rózsa leánya, Izabella, nagyszükei Szily Dezső és neje esengeri Háczy Aranka fiával, Kálmánnal június 15-én tartja egybekelését.

Vas Lajos, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet főhivatalnokja eljegyezte Ripper Manó fővárosi kereskedőnek bájos leányát, Annuskát.

Erdősi Dezső hírlapíró ma délután kötött házasságot a dohány-utcai izr. templomban Braun Gizellával. Az esküvőn nagy közönség jelent meg, amelynek soraiban főképp a hírlapírói kar volt képviselve. Az ifjú párra Hevesi Simon rabbi adta az áldást szép és tartalmas beszéd kíséretében.

Walter Vilmos pünkösdi vasárnapján eljegyezte Sebestyén Magduskát Budapestben.

Fehér Jenő tanár eljegyezte Angyal Arankát, Angyal Ignác közzénnagykereskedő leányát. Fodor József e hó 7-én tartotta eljegyzését Weisz Elizával.

Szegesvári Segesváry Béla eljegyezte Zdrachal Illyt Alsódbason.

— **Nászajándékok.** jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelő, Budapest, VII. Erzsébet-körut 29. I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Országos tanárgyűlés.** Az országos evangélikus tanáregyesület június hó 10-én Eperjesen tartja közgyűlését Meskó László államtitkár elnöklétével. Ugyanekkor lesz a tiszakerületi lelkészek közgyűlése is.

— **Az eperjesi vértanuk emléke.** Eperjesen csütörtökön leplezik le országos ünnep keretében az eperjesi vértanuk emléktábláját. A leplezési ünnepélyre meghívták az országgyűlés mindkét házát, az országgyűlés tagjait, a törvényhatóságokat, valamint az összes kulturális egyesületeket.

— **Az ápolónő gyilkos merénylete.** A newyorki közpórházban Kóten Sára osztrák származású betegápolónő tegnap telefonon jelentette dr. Auspitz Vilmos kórházi orvosnak, hogy egy beteg nagyon rosszul van, tehát jöjjön sürgősen. Az orvos pár perc alatt a kórházban termett és az ápolónő elvezette az illető betegágyához. Amint Auspitz a beteg fölé hajolt, Kóten Sára hátulról fejbőlötte s mikor az orvos összerogyott, még egyszer rálőtt. A betegek és a kórház személyzete meg akarta linchelni a gyilkos ápolónőt, de Kóten Sára revolvert szegezett támadói elé s így menekült meg, aztán önként jelentkezett a rendőrségen. Kihallgatásakor azt mondta, hogy dr. Auspitz elcsábította őt s megboszulta magát. A szerencsétlen leányt letartóztatták. Az eset igen nagy feltűnést keltett egész Newyorkban és jellemzi a boldogtalan teremtés iránt megnyilvánuló részvétet az, hogy temérdek sokan nagy összegeket ajánlottak fel a szegény leánynak, hogy mentől híresebb védőügyvédet választhasson. Dr. Auspitz neje megörült a hír hallatára.

Ujabbán jelentik még: Kóten Sára 1906-ban érkezett Newyorkba és dr. Auspitz magán-szanatóriumában mint betegápolónő kapott alkalmazást. Tavaly áprilisban tartási pört indított dr. Auspitz ellen, de keresetével elutasították bizonyítékok hiányában. Vasárnap délelőtt a leány telefonon hívta az orvost egy beteghez s azt mondta Auspitznak, hogy az orvosi segítség sürgős. Az állítólagos beteg lakását a saját lakásával szemben lévő házban jelölte meg, aztán revolvert vett magához és a kapuban lesett az orvosra. Mikor Auspitz este 7 óra felé oda-jött, Kóten Sára egészen közelről szívenlőtte. Az orvos menten szörnyet halt és elvágódott a kapu alatt. A gyilkos leány nyugodtan leült a holttest mellé és várta a rendőröket. Átadta nekik a revolvert és szó nélkül ment velük a rendőrségre. Ott elmondta, hogy Auspitz szerencsétlenségbe döntötte őt s nem érez semmi megbánást. Több társnőjét is megnevezte a rendőrbíró előtt, akik hasonló körülmények között indítottak pört, sőt egyikük gyilkos kísérletet is követett el dr. Auspitz ellen. A rendőrség becsitálta dr. Auspitz ügyletársát, hogy igazolja a meggyilkolt orvos személyazonosságát. Kóten Sára rárohant és ököllel ütötte a szanatórium másik tulajdonosát. A gyilkosság óta több följelentés érkezett dr. Auspitz ellen betegápolónőktől.

— **Gyújtogatás a templomban.** A maga nemében példátlan bűneset történt Berlinben. A Moabit városrészben lévő katolikus Szent Pál-templomban tegnap délelőtt istentisztelet közben gyújtogatás következett. Tűz támadt. A templom zsupolva volt ájtatos hívőkkel. Misemondás közben az utczán járó emberek látták, hogy a templom tetejéből füst tödül ki. Egy arra járó ember berohant a sekrestyébe s a szolgát figyelmeztette, hogy a templomban tűz van. A szolga odasietett a misemondó paphoz és jelentést tett neki a dologról. A pap erre azt mondta, hogy rosszul lett s arra kérte ennek következtében a jelenlévőket, hogy azonnal, de minden elhamarkodás nélkül hagyják el a templomot. Ez meg is történt a legnagyobb rendben. Eközben megjelentek a tüzoltók, akik a tüzet hamarosan eloltották. Megállapították, hogy a gonosztevők tíz helyen raktak tüzet s a tető gerendáit petróleummal öntötték le s a gerendák alá égő gyertyát tettek. A gyújtogatóknak semmi nyomuk sincs.

— **Turista-halál.** Váralfáról jelentik, hogy a kincstári erdővédek a Gutin egyik szakadékában tegnap egy 40-45 év körüli férfinak hulláját találták. A férfin turista-ruha volt s valószínű, hogy végzetes szerencsétlenség következtében zuhant le hegymászás közben a szakadékba. Zsebeiben semmiféle irás

nem volt, amiből kilétét megállapíthatták volna. Az esetről jelentést tettek a hatóságoknak.

— **Általános sztrájk Franciaországban.** Az általános forradalmi munkásszervezet egyik választmányi tagja Párisban egy tudósító előtt kijelentette, hogy a szövetség a kormánynak a vigneuix véres eseményekkel szemben tanúsított viselkedése miatt el van határozva, hogy 48 órai általános sztrájkot rendez.

— **Országos evangélikus szövetség.** Az evangélikus szövetség megalakításának előkészítésére egybehívott értekezlet ma délelőtt gróf Dégenfeld József elnöklésével ülést tartott. Az értekezlet, amelyen a protestáns egyházak számos vezető férfija vett részt, elhatározta, hogy országos evangélikus szövetséget alakít, amelynek célja felekezeti különbség nélkül 1848. évi XX. törvénycikkben megállapított felekezeti közötti teljes egyenjogúság és a lelkiismereti szabadság hívei és e magasztos eszmékért anyagi áldozattal, de főleg erkölcsi munkálkodással küzdeni készek. A szövetség távol tartja magát a napi politikától és kizár minden agresszivitást. Az ügyek további vitelére és az alakuló gyűlés egybehívására az értekezlet bizottságot küldött ki, amelynek tagjai Zsilinszky Mihály, Antal Gábor, dr. Balthazar József, Szabó Aladár, Zelenka Lajos és Geduly Henrik.

— **A fűrdőszolga ügye.** Mezei István fűrdőszolga ügyében, kit Keller Mari állítólagos meggyilkolása miatt hét évi fegyházra ítéltek annak idején a bíróság, ma volt az utolsó eljárás. Mezei tudvaleg már megkezdte büntetését, mikor Minnich Károly egyetemi tanár ráterelte a figyelmet a bonczjegyzőkönyvre és annak adataiból Mezei ártatlanságára. Genersich Antal, az orvosi tanács tagja ekkor exhumálás és vizsgálatétel végett Szegedre ment, amely után Mezeit kiengedték. A mai újrafelvételi tárgyaláson Gerhauser bíró referálása után Szapár ügyész elejtette a vádat s nem kívánta Mezei újból a törvény elé való állítását s miután ártatlansága bebizonyult, felmentették. Reiniger ügyvéd, Mezei védője minden kártérítésről lemondott.

— **Életmentő művész.** Mai számunkban megírtuk, hogy Keleti Juliska, a Vigszínház művésznője, mint szabadított meg egy kis gyermeket a villamos elgázolástól. Az esetre vonatkozólag a művésznőtől a következő levelet kaptuk: Igen tisztelt szerkesztő ur! Olvastam az „Egyetértés” mai számát, amelyben a hirrovat egyik közleménye velem foglalkozik, illetőleg egy „életmentés”-emről számol be. Meg fogja engedni szerkesztő ur, hogy én ezt a közleményt néhány sorban helyreigazítom, nehogy a hirben jelzett szereplésem az „Egyetértés” olvasói előtt kissé túlzottnak tűnjék. Pénteken este felé a Király-utca és Körut sarkán lévő villamos megállóhelynél várakoztam, amikor egy nyolcz éves kis leány majdnem a villamos alá juttatta a gondjaira bízott két éves fiúcskát. Körülbelül ilyen idősök lehetnek. Én gyorsan felrühadtam a kis fiút, de az nem szenvedett sérüléseket és én nekem sem történt bajom, csak a kezemet ütöttem meg a villamos feljáromjában. Az eset így történt, nagyon lekötelez szerkesztő ur, ha a tényállást helyreigazítja. Kiváló tisztelettel Keleti Juliska.

— **Bányamunkások sztrájkja.** Pécsét a bányamunkások a bányatelepen nagygyűlést tartottak, amelyen kimondták a sztrájkot. Előzőleg a szocialista pártvezetőség képviselői értekeztek a bányamunkások vezetőivel, akiknek azt a tanácsot adták, hogy hagyják abba a sztrájkot, mert, amint ők tudják, a társulat most nem enged, annál kevésbé, mert a szénkonjunktúra megszűnt és a szénárak eszketten vannak. Kijelentette továbbá a pártvezetőség, hogy ő semmiféle anyagi támogatást kifizetésbe nem helyezhet. E kijelentésnek dacára a bányamunkások vezetői a sztrájk mellett foglalták állást és az ő kényszerük alatt most már 3000 munkás beszüntette a munkát, bár elismerik, hogy a munkások keresetei lényegesen megjavultak. A bányamunkások sztrájkja nagy kihatással lehet a pécsi ipartelepekre is, mert ezeken a szénhiány kalamitást okozhat, amely esetben a gyárak kénytelenek volna a munkát beszüntetni s így több ezer munkás vesztene kenyerét. A Dunagőzhajózási Társaság gépszemélyzete kijelentette, hogy arra az esetre, ha a társulat a gépszemélyzetből senkit el nem bocsát, úgy kötelezettségét vállal a sztrájkra való tekintet

nélkül a munkát folytatni. A társulat szénkészletével elég jelentékenyek. A sztrájkoló munkások közül sokan mezei munkálatokat vállaltak. A bányatelepen a nyugalmat eddig semmi sem zavarta meg.

— **Szerencsétlenül járt újságlíró.** TTangerből jelentik, hogy Allier, a Matin tudósítója egy vadászat alkalmával lezuhant a Cap Spartelről. Holttestét a tengerparton találták meg.

— **A svájci óralpar.** Ha megnézzük a statisztikai kimutatást, hogy mennyi órát szállít a külföldre Svájc, szinte idehalljuk a millió meg millió zseb-, inga-, ébresztő-óra süketítő ketyegését. Az órák országa most zárta le múlt évi kimutatását, mely szerint Svájc 9,990.772 darab órát vitt a külföldre 134,303.224 millió frank értékben, tehát 19 millió frank értékével többet, mint 1905-ben. Ebből az óriási óratömegből

1,010.905 db aranyból készült	—	5,614.733 frank
3,135.999 „ ezüstből készült	—	39,022.450 „
4,462.072 „ más fémből készült	—	28,918.978 „
1,355.120 „ fedélnélküli óramű volt	—	8,901.950 „
26.185 „ kronométer készült	—	2,129.113 „

értékkel. Ezeket kivül 16 millió frank értékű óratokat is küldtek külföldre. A svájci órákból 30 millió értékűt Németországba, 16½ millió értékűt Angliába, 12½ millió értékűt Ausztria-Magyarországba szállítottak. Olaszországban 8, Argentiniában 7, Oroszországban 5, Japán és Kinában 4½ és Belgiumban 3 millió frank értékű svájci órát vettek.

— **Pollitizáló tót honvéd-bakák.** A szegedi honvédeknek szolgáló csabai, tótkomlói és pitvarosi tót legények közt az utóbbi időben szokássá vált, hogy el-ellátogattak az államfogházba, hol vasárnap és ünnepnapokon felkeresték Hlinka András volt rózsahegy-i plébánost, ki természetesen szívesen fogadta a tót legényeket. A gyakori látogatás azonban feltűnt az államfogház igazgatójának, aki észleleteiről jelentést tett az ezred parancsnokságának. Ez pedig megtiltotta a honvéd-bakáknak, hogy Hlinka Andrást látogassák.

— **A nagy pogrom püre.** Ma kezdődik Bialistokban a monstre-pör az 1906. évi pogrom miatt. Érdekes, hogy a vádirat nem annyira a vádlottak ellen, mint inkább a bialistoki zsidó lakosság ellen irányul, amely kihívó viselkedésével maga idézte elő a pogromot.

— **Szerencsétlenül járt rendőrkapitány.** Szombathelyi Kisfaludy József rendőrkapitány ma délután egy helyszíni szemle alkalmával véletlenül kinyitott egy pinczeajtót és annak lépcsőjén lebukott. A kapitány oly erősen összetölte magát, hogy eszméletlenül állapotban szállították a mentők a lakására. Az orvosok szerint agyrázkódást szenvedett. A rendőrkapitány a fölén keresztül folyton vérzik.

— **Szélhámos fiatalember.** Ma délelőtt megjelent Melha Kálmán székesfővárosi tiszti főügyész lakásán egy fiatalember és a gazdasszonyt a főügyész nevében fölszólította, hogy adjon át neki egy pár jó cipőt, mert az, amelyben hazulról eltávozott, véletlenül megrongálódott. A gazdasszony élt a gyanu-pörrel és a cipőt nem adta át a csalónak, aki — amint azóta a tiszti főügyész is híret vette — több helyen csalt ki ilyen módon különböző ruhaféléket.

— **Huszéves találkozó.** Polgár István németújvári kir. járásbíró felhívta azokat a volt iskolatársait, akikkel együtt 1888-ban a győri szent Benedek-rendi katolikus főgimnáziumban érettségi vizsgálatot tett, hogy a huszéves évforduló alkalmából a győri Royal-szállóban e hó 25-én reggel nyolcz órakor megjelenni szíveskedjenek. A megjelenésről levélbeli értesítést kér.

— **Alapítvány a tanulóknak.** Szijj Sámuel budapesti iparos szép ajándékkal tette lehetővé a szegény református gyermekeknek gimnáziumi kiképzetésüket. A Lónyai- és Erkel-utca sarkán fekvő házat és telkét utörökösödési joggal a pesti református egyháznak hagyományozta. Végrendeletében kikötötte, hogy hagyatéka „Szijj Sámuel alapítvány” nevet viseljen, a terhek, hagyományok és évjáradékok kiszolgáltatása után az alapítvány felerészének kamatja ösztöndíj gyanánt szegény tanulók segélyezésére fordíttassék, még pedig oly módon, hogy egy-egy tanuló legalább kétszáz korona ösztöndíjat kapjon. Az alapítvány másik fele a tanárok fizetésének javára szolgál.

(*) Népszínház-Vigopera. Beregi Oszkár, a berlini Deutsches Theater magyar művésze, holnap érkezik meg Budapestre, hogy részt vegyen a Népszínház-Vigoperában „Az ember tragédiája” próbáiban. Az első előadás kedden, a hó 16-án lesz s jegyek erre az előadásra már válthatók. Szerdán a „Tündérszerelme” Csilla szerepében Kormos Ilonka, a székesfehérvári színház szubrettje, pénteken a „Czigánybáró” Saffi-jában és szombaton a „Denevér” Rosalindájában Zilahyné Singhoffer Vilma, a debreczeni színház kitűnő primadonnája, utóbbinak Frank szerepében pedig Izsó Miklós, a miskolci színház jeles kómikusa vendégszerepel a Népszínház-Vigoperában. Csütörtökön, a hó 18-án, délután három órakor lesz a Népszínház-Vigopera műszaki személyzetének jutalomjátéka, Medgyaszay Vilma, Keleti Juliska, Turcsányi Olga, Tiocatti kettős, 6 Empire Stars, Németh József, Szirmai Imre, Follinsz Aurél, Ujváry Károly, Környei Béla, Szirmai Imre és Nagy Endre közreműködésével. Színrekerül Szigligeti Ede népszínműve a „Szökött katoná”, melynek előadása közben a felsorolt közreműködők hangverseny-számokat is adnak elő.

(*) A pesti amazonok. A Városligeti Nyári Színház ily című énekes bohózatának első előadása szombaton, a hó 13-án lesz. Az igazgatóság ez újdonságot nagy gonddal készítette elő. A pompás ötletekben bővelkedő kaczagtató bohózat elsőrendű szereposztásban kerül színre. Különösen hálás szerep jutott Medgyaszay Vilmának, a színház állandó vendégnek szerződötten kitűnő primadonnájának és Ferenczy Károlynak. A szombati bemutató előadás iránt szokatlan nagy érdeklődés mutatkozik.

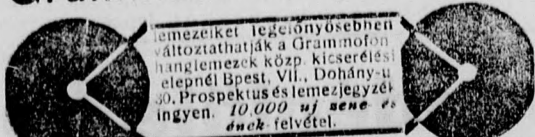
FŐVÁROS.

(*) Az állatkert rendezése. A tanács ma rendkívüli ülésben tárgyalta a pénzügyi osztálynak az állatkert rendezésére vonatkozó jelentését. A tanács tagjai is nagy elismeréssel nyilatkoztak a rendezőtérrel s egyhangulag abban állapodtak meg, hogy az állatkert jóvedelmzősége érdekében is feltétlenül szükséges, hogy a tervet egészen végrehajtsák. Meg is szavazta a tanács a rendezésre szükséges 1,200,000 koronát.

(*) A közigazgatási bizottságból. A székesfőváros közigazgatási bizottsága ma délelőtt ülést tartott Fülepp Kálmán főpolgármester elnöklése mellett. Az adófelügyelőség részéről Kollmann Lajos pénzügyi fogalmazó terjesztette elő az adóbefizetésről szóló jelentést. Eszerint május hónapban közvetlenül az állampénztárnál befolyt 2,988,530 korona 91 fillér, míg tavaly májusban 2,713,507 korona 21 fillér; a székesfővárosi adópenztárnál befizettek 5,981,663 korona 62 fillért, tavaly májusban 5,446,560 korona 53 fillért, eszerint az 1908. évi május hónapi összes befizetés eredménye az 1907. évi május havinál 210,126 korona 79 fillérrel volt több. — Sipőcz László árvaszéki elnök a budapesti árvaszékek május havi ügy- és forgalmáról tett jelentést. — Dr. Magyarovits Mladen írszi főorvos bejelentette, hogy a székesfőváros közegészségi állapota, az április hónapig viszonyítva, eléggé kedvező volt. — A rendőrség jelentését Vada László rendőrkapitány terjesztette elő. Május hónapban 1897 bűnösét nyomozását fejezte be a rendőrség. Ezek közül 250 irányult az ember élete és testi épsége ellen, 1525 pedig a vagyon ellen. Előzetes letartóztatásba 244 egyént helyeztet a rendőrség. Az előterjesztett jelentéseket a közigazgatási bizottság tudomásul vette s a felbuzerálás elintézése után az ülés véget ért.

(*) Elítelt élelmiszerhamisítók. A közigazgatási bizottság ma a következőket ítélte el tej- és egyéb élelmiszer hamisítása miatt Pecsics Sándor fogalmazó előadása alapján: Diamant Zsigmondét 50 koronára, Ulicska Mihálynét 40 koronára, özvegy Panoch Pálnét tiznap elzárásra, Klein Gyulát 300 koronára, Péntek Lajost 25 koronára, Krausz Hermann 50 koronára, Szabó Józsefet 20 koronára, Seller Jakabot 100 koronára, Thalwieser Máriát 100 koronára, Radovits István 200 koronára. A megbüntetett egyének mind budapesti tejárusok és kereskedők.

Grammofontulajdonosok

Magyar, tót, cseh, német, szerb, lengyel, horvát, román, rutén, olasz, francia, angol, orosz, török, arab, héber stb. stb.

Elsőrendű hanglemezek 1 koronától 4 koronáig kaphatók.

Külön osztály haezált grammofonokból és lemezekből.

Nyílt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Hazai termék! Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvíz. Ideges gyomor-, legeső-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csonlagynulás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben kitűnő eredménnyel használható, kellemes borvíz. 1% literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegekért 8 fillér térül vissza. Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** osászárú és királyi udvari szállítónál. Budapest: Erzsébet-tér 8. Telefon 16-82. Telefon 16-82.

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvélkór-, szívdült gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és nemoly fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szülhűdés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz leg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelőintézetében van.

Budapest, V. Váci-körút 18. szám alatt. Kénde és naponta 6-1-ig és 3-3-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

Budapesti

Aruforgalmi Részvénytársaság

ezelőtt

PORGESZ B. UTODAI

Száz darab részvény eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

EGYESÜLETEK.

(—) Népművelés a Svábhegyen. Másfél évvel ezelőtt a Svábhegyen népművelési egyesület alakult, amely ezelőtt tüzte ki a svábhegyi idegenajku lakosság megmagyarosítását és művelődését. Az egyesület most zárja le működésének második ciklusát. Ez alkalommal is derekas és kulturális munkáról számolhat be. 44 estén tartott népszere, ismeretterjesztő előadást, 13 vasárnapon tartott Uránia-előadást. Az egyesület összes előadásai ingyenesek voltak egy színlelőadás kivételével, amelynek 100 koronát meghaladó jövedelmét a szegény gyermekek felruházásával foglalkozó Áldott Szív Egyesületnek adományozta. A felsőbb hatóságok és egyesek segítségével mintegy 2000 koronát érő könyvtárt hozott létre. Kosárfonó tanfolyamot létesítettek. A felállítandó bölcsőde ezelőre eddig az I. ker. közjótársasági egyesület intézkedése folytán mintegy harmadfelezer korona áll rendelkezésre.

(—) Az Erdélyi Múzeum-Egyesület tartotta vándorgyűlését Brassóban gróf Esterházy Kálmán elnöklése mellett. Gróf Mikes Zsigmond főispánt, a magyar kaszinó elnökét az elnökségbe beválasztották. Himes brassói polgármester és Heriurt József ev. lelkész üdvözölték az együletet. Előadásokat Apáthy István, Posta Béla, Cholnoky Jenő, Teutsch Gyula és Lechner Károly tartottak.

(—) Evangéliumi szövetség. Az evangéliumi szövetség megalakításának előkészítésére ma összehívott értekezlet gróf Degenfeld József elnöklésével megállapodott abban, hogy országos evangéliumi szövetséget alakít, amelynek célja felekezeti különbség nélküli szövetségbe összevonni mindazokat a nagykorú magyar állampolgárokat, akik az 1848:XX. t.-cz.-ben kimondott felekezeti teljes jogegyenlőségnek, lelkiismereti szabadságnak hívei s ezne magasztos eszmék-

ért anyagi áldozattal és szellemi kölcsön munkával küzdeni készek. Az ügyek továbbvitelére s az alakuló nagygyűlés előkészítésére gróf Degenfeld József elnöklésével bizottságot küldtek ki, melynek tagjai: Zsilinszky Mihály, Antal Gábor, dr. Baltazár Dezső, Szabó Aladár, dr. Zelenka Lajos és Geduly Henrik.

(—) Zászlóavatás Aradon. Az aradi Máv. Dal-egylet zászlóavatása pünkösd vasárnapján folyt le. Az ünnepségre körülbelül ötszáz magyar Máv.-dalos érkezett meg szombaton. A vendégdalok, akiket az egyes iskolákban szállásoltak el, este nagy szereplést rendeztek Arad város előkelőségeinek tiszteletére. Délelőtt 10 órakor a mihoríták templomában volt a zászlószentelés, mely után a dalosok a Szabadság-szoborhoz vonultak, ahol Barabás Béla mondott beszédet, a czeglédi daloskör pedig Mihók Ernő Magyarok imája című férfikarát énekelte. A tulajdonképpeni ünnepség délután folyt le a Baross-parkban, ahol a Testvériség-dalkör igen nagy sikert aratott.

SPORT.

Bécsi versenyek.

Tizenegyedik nap.

A tizenegyedik nap főszáma az 1800 méter távolságu Schütteli-díj, melyben nyolcz közepes ló mérhető össze erejét. A mi jelöltünk a díjra a Dreher-istálló kiküldöttje, rája veszedelmes Katz im Sack lehet. A másik érdekesebb futam az Allee-handicap, melyben tizenhét ló startolhat. Esélyesebb lovak: Java, Bisamberg, Dinom-Dánom, Matternhorn, Geständnis, Halton's Love. Tekintve az 1200 méteres távot, mi Hatton's Love győzelmében bizunk Bisamberg és Dinom-Dánom előtt. Meglepetést Trombitás okozhat.

Jelöltjeink:

- I. Zold Marczu Himpellér
- II. Dreher-ist. Ambra Capt. Jaci
- III. Dreher-ist. Katz im Sack
- IV. Mr. Lincoln-ist. Forjeit
- V. Hatton's Love - Bisamberg.
- VI. Péda Tuv Tim Veronese
- VII. Saba Reeves H. ist. — Matahari

Az országos tornaverseny.

— Harmadik nap. —

A MOTESz. országos tornaünnepély harmadik napjának szép idő kedvezett, ennél fogva minden tekintetben szép sikerről számolhatunk be. A közönség nagyszámban gyűlt össze a tribünökön és igen örövendetes számban láttuk ott a hölgyeket, akik különben a porondon is a legszebbet nyújtották. Mondhatjuk, hogy ma a hölgyek napja volt. Főként a Postások hölgytornászait emeljük ki, akik gyönyörű, szépen betanult gyakorlatokkal folytonos tapsra ösztönözték a tribünök közönségét. Nehéz hivatásuk közben elsajátított pompás összmunkájuk mesterüket, Tóth Istvánt dicséri. Tóthon kívül Kmetykó János volt a nap hőse, aki a KAOE.-vel és az ÖTE.-tel zenezsóra végzett szabadgyakorlatokat. A KAOE. fabottal az ÖTE. szer nélkül dolgozott; a gyakorlatokat sokol mintára és zenére végezték igen szépen. Meg kell említenünk az aradiak kitűnően betanult szabadgyakorlatait is. Minkét tornászvándordíjat a BTC. mintacsapata vitte el, amely Kmetykó János vezetése mellett óriási fejlődött, de a Vecsey-díjban méltó ellenfelei voltak a Postások, akik úgy megérdemelték volna a díjat. A tornászok egyéni összetett versenyét Szabó Kálmán nyerte meg, bár a sponroni Boór és Magyar érdemesebbek voltak rá, míg a füleslabda bajnokságot az Eperjesi TVE. gyönyörűen játszó csapata nyerte meg a BBTE. ellen. (4:0)

Az atlétikai számok közt ma Bodor Ödön (Postás) kitűnő futása volt a nap szenzációja, aki ellenfél nélkül 4 p. 15.8 mp. kitűnő idő alatt futotta az 1500 métert. Meglepetés volt Scheer veresége Hámostói a 100 méteres futásban, míg a BTC. óriási formában lévő stafétája 46.8 mp. alatt óriási kiűzdelem után verte le a MAFC. pompásan futó stafétáját. Részletet eredmények:

Száz méteres futás. 1. Hámos Loránt (BBTE.) 11.4 mp. 2. Scheer Kornél (BTC.) 3. Toldi Gasztor (Postás.) 4. Déry (MAFC.) Ezerötszáz méteres futás 1. Bodor Ödön (Postás.) 4 p. 15.8 mp. 2. Burger Géza

(ETVE.) 3. Auerbach J. (Postás.) 4. Bán K. (MTK.) Diszkoszvetés (döntő). 1. Luntzer György (PTE.) 39.12 m. 2. Jeschina F. (PTE.) 36.30 m. 3. Kobulsky K. (ETVE.) 35.62 m. A dobás négyesből történt. Magasugrás (hatos csoportoknak). 1. MTK. (Perényi, Abarbanell, Halasi, Holics, Schiller, Müller) 944 czm. átlag 157.3 czm. 2. BBTE. 934 czm. 3. MAFC. 924 czm. Toldi vándordíj. 1. BTC. (Kmettykó, Geleta, Szücs, Szabó, Weymann, Kakas, Gyarmathy). A verseny nyújtott folyt. Vecsey-díj (korlát). 1. BTC. (Kmettykó, Geleta, Szücs, Szabó, Neymann, Nemeckay) 158.25 p. 2. Postások 155.5 p. 3. MTK. 153 p. Összetett tornászati verseny. 1. Szabó Kálmán (BTC) 53.25 p. 2. Boór Nándor (Soproni TTE.) 52.17 p. 3. Magyar Gy. (Soproni TTE.) 51.75 p. 4. Gráf Frigyes (NTE.) 49 p. Mintacsapattornázás. Oklevelet nyertek a Nemzeti TE. (hölgyecsapat), Postások (hölgyecsapat), OTE., KAOE., BTC. és a Soproni Tűzoltó és Torna Egylet.

( ) A BEAC. szezonnyitó uszóversenye. Az egyetemi atléták uszóversenye nyitotta meg az uszóversenyek sorozatát tegnap, melyen két főiskolai bajnokság döntő ízben nemzetközi mezőnyben. A bécsi főiskolák képviselői azonban csufos kudarcot szenvedtek Hornung és Kirchknopfi mellett. Pompásan uszott Las Torres Béla. Ez a verseny volt a MUSz. fennhatósága alatt az első. A részletes eredmények a következők:

Főiskolai bajnokságok: 220 yardos uszás. 1. Hornung Gyula (BEAC.) 2 p. 41.4 mp. (főiskolai rekord). 2. Mayer Leopold (Wien). 880 yardos uszás. 1. Kirchknopfi Ervin (MAFC.) 12 p. 05 mp. Hildebrand Pál (Wien) 11 hossz után feladta.

Scratch versenyek: 70 m. uszás. 1. Munk József (MTK.) 45 mp. 2. Hégnér Jenő (MUE.) 3. Donáth. 1 méterrel nyerve 210 m. uszás. 1. Halmay Z. (MTK.) 2 p. 42 mp. 2. Las Torres Béla (BEAC.) 2 p. 42.2 mp. Könnyen egy yarddal nyer. 440 yardos uszás. 1. Hajós Henrik (MTK.) 5 p. 47 mp. 2. Onódy József (MUE.) 6 p. 02 mp. Műugrás. 1. Ugró József (MAFC.) 38.5 p. 2. Rainer S. L. (Wien) 33.5 p. 70 m. uszás (junior). 1. Rainer S. L. (Wien) 56.6 mp. 2. Wámoscher L. (MTK.) 3. Támedly I. (BEAC.) 70 m. melluszás (junior). 1. Domokos Pál (FTC.) 57.5 mp. 2. Agulár Gy. (MTK.) 4x34 m. vegyes staféta. 1. MTK. (Baronyi, Hendl, Zachár, Halmay) 1 p. 41.2 mp. s. o.

Hendikepek: 140 m. uszás. 1. Las Torres Béla (BEAC.) 20 mp. h. 2. p. 5.4 mp. 2. Rickert J. (MUE.) 14 mp. h. 3. Sugár A. (FTC.) 12 mp. h. 105 m. hátonuszás. 1. Pois István (ÖTE.) h. p. 39.3 mp. 2. Boróvi F. (MUE.) A verseny sikere elsősorban Támedly Mihály rendezését dicséri.

( ) Nemzetközi labdarúgók kongresszusa Budapesten. A Nemzetközi Labdarúgók Szövetsége tegnap Bécsben megtartott folytatódó kongresszusán a Magyar Labdarúgók Szövetsége képviselőinek meghívására kimondta, hogy jövő évi kongresszusát Budapesten fogja megtartani.

( ) Atlétáink győzelme. A pünkösdi ünnepnapokon az A. C. Spárta által Prágában rendezett nemzetközi meetingre felrúgult magyar atlétáink fényes győzelmeket arattak, leverték nagy fölényvel a legjelentősebb versenyszámokban a cseh versenyzőket. MAC atlétái közül Simon Pál megnyerte a 100 yardos sikiutásban Ausztria bajnokságát. Kazár Emil a rudugrásban győzött. Mudin István második lett a helyből való távolugrásban és harmadik a diszkoszvetésben. A MTK atlétái közül Lovass Antal a két angol mértföldes sikiutásban új cseh rekordot állított fel 10 p. 33 mp. idejével. Radóczy Károly harmadik lett a 300 yardos sikiutásban. Kovács Pál (BBTE) 120 yardos gátiutás, Ausztria bajnokságát nyerte meg. Hétfőn délután a cseh atlétikai szövetség versenyén magyar atlétáink folytatták sikeres szereplésüket és még 8 versenyszámban győztek és pedig megnyerte: Simon Pál (MAC) a 100 és 200 yardos sikiutás cseh bajnokságát, Nagy József (BBTE) a 800 és 1500 m. sikiutás cseh bajnokságát, báró Wardenner Iván (MTK) a magasugrás cseh bajnokságát 172 cm.-es ugrásával, Antal Pál (MTK) a diszkoszdobás cseh bajnokságát 40.63 m.-es dobásával, Kazár Emil (MAC) a rudugrás cseh bajnokságát és Kovács Nándor (BBTE) megnyerte a gátiutás cseh bajnokságát. Radóczy Károly (MTK) második lett mell-szélességgel a 400 m.-es cseh bajnokságban, Lovass Antal (MTK) harmadik lett az 5000 m.-es bajnokságban.

( ) Vívóverseny Selmezbányán. A Selmezbányai Főiskolai Athleta Club pünkösdi vasárnapján rendezett országos nyílt kardvívó-versenyt Selmezbánya 1908. évi kardvívó-bajnokságáért. A bajnoksá-

got Jászapáti Feczó Győző, a Muegyetemi A. és F. C. tagja nyerte meg. Az ugyanezkor tartott főiskolai kard-csapatvívóversenyt (négyes csapatok részére) óriási meglepetésre a Selmezbányai F. A. C. nyerte meg a M. A. F. C. előtt, míg harmadik a B. E. A. C. lett.

( ) Párbajpistoly-mérkőzések. Rendkívül érdekes és a vívósporttal kapcsolatban izghető sport a párbajpistoly-verseny, mely Franciaországban annyira el van terjedve. E sport lényege az, hogy a párokba osztott versenyzők épp úgy lönek egymásra, mint a valóságos párbajban és akit eltalálnak az bemozdítja és elvesztette az assaut-t. A lövés veszélytelenségének biztosítására mindkét versenyző hosszú, közönséges posztókőpenyét húz fel, fejére pedig egy e célból készült fejtetőt húz. E fejtető hasonlatos a közönséges törfejtetőhöz, csak sokkal erősebb és a szem előtt drót helyett egy tenyérnyi nagyságú, ujnyi széles üveglap van. A pistolyok hátultöltő rendszerűek, 20 lépés távolságon felül a pistoly csak tompa ütést okoz, mely sem sebzéssel, sem fájdalommal nem jár. A hozzávaló golyók könnyű, ruganyos masszából készülnek, mely dr. Devillers találmánya és szabadalma. Dr. Devillers Fodor Károly vívómestert kérte fel, hogy az új sportot Magyarország-Ausztriában bevezesse. Fodor mester hozott is magával néhány készletet s vívótermében a déli órák alatt a szakértőként élénk részvétel mellett tartanak lövőgyakorlatokat. Az új pistolyokból dr. Bárczy István polgármester és Kornfeld Pál, a Hitelbank czégyvezetője, akik mindketten nagy hódolói a czéllövészet nemes sportjának, Fodor mester utján rendeltek egy-egy készletet.

( ) A berlini automobil-verseny. A berlini automobil-versenyre bejelentett 144 automobil közül ma reggel hat órakor elindult 128. A boroszlói Hans Dorndorf 50. sz. kocsija az Unter den Linden-uton nekiszaladt egy lépcsőnek és annyira megrongálódott, hogy nem vehetett részt a versenyben. Spekingből jelentik éjjel: A 137 automobil közül, melyek tegnap Berlinben startoltak, 135 jóval a kitűzött idő előtt érkezett ide. Utközben két kocsi megsérült. Az automobilokat a lakosság nagy örömmel fogadta.

( ) Vívó-összejevetel. A Vén Fiuk Vívó-Clubja pünkösdi hétfőjén délelőtti vívó-összejevetelt rendezett a Fodor-féle vívóteremben, melyen a fővárosban időző vívók igen nagy számmal vettek részt. Ott voltak: Mészáros Ervin, dr. Nagy Béla, Werkner Lajos, Krensey Géza, Zulawsky Béla, dr. Mészáros Loránt, Sötér Gyula, dr. Nagy Valér, Stiller Mihály, dr. Stéger Hugó és a rendező klub tagjai közül: Heinrich Aladár, dr. Berend Miklós, Heller Ágost. A pompásan sikerült összejevetel, mely a késő déli órákig tartott, bővelkedett érdekesebbnél-érdekesebb assautokban.

( ) Az EFA—MUSz. mérkőzése. A holnapi nappal a tavaszi football-szezon csúcspontját érjük el. Holnap játszik az angol repr. csapat a magyarral. A kiváló angol csapat 9-én este érkezett meg a bécsi hajóval és a Hungáriába szállott. Holnap délelőtti a várost tekintik meg; kíséretükben vannak C. H. Hughes, az angol szövetség elnöke, F. I. Wall, a szövetségi titkár nejjükkel és családjukkal, a skót szövetség elnöke R. P. Gregor, M. T. Roberts, J. Lewis, G. W. Simmonds a szövetség igazgatósági tagjai. A csapat összeállítását a következők: Bailey—Crompton, Corbett—Warren, Wedlok, Hawkes—Rutherford, Woodward, Hildson, Windridge, Bridgett. A csapatban Bailey, Corbett, Hawkes és Woodward amatőrök. Bíró Meissel Hugó (Cricketter) lesz. A mérkőzés után a Hungáriában vacsora lesz: — csütörtököt az angolok a Margitszigeten töltik és pénteken reggel Prágába utaznak, ahol szombaton a Slaviával mérkőznek, mert a cseh szövetség nem lévén a kongresszus által elismerve, reprezentatív csapatot nem állíthatnak ki ellenük.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A bíróság köréből. A király Sztupjár Samu erzsébetvárosi ügyészt a marosvásárhelyi főügyészséghez főügyési helyettesé kinevezte. — A király megengedte gróf Lázár Miklós hosszúuszói kir. járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez, Péterfy Albert oklándi kir. járásbírónak a székelykeresztúri és Hencz Ferenc veszprémi kir. törvényszéki bírónak járásbírói minőségben a szombathelyi kir. járásbíróhoz, Ornstein Árpád nagyváradi kir. törvényszéki bírónak az aradi, dr. Kerényi Alajos győri kir. ítélőtáblai tanácsjegyző-járasbírónak törvényszéki bírói minőségben a veszprémi és dr. Tóth György kolozsvári kir. ítélőtáblai tanácsjegyző-járasbírónak törvényszéki bírói minőségben a kolozsvári kir. törvényszékhez, va-

lamint Singer Lajos tiszafüredi kir. járásbírói al-bírónak a szécsényi kir. járásbíróhoz, Kecskeméthy Géza ipolysági kir. járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a balassagyarmati és dr. László Adolf szegedi kir. ítélőtáblai tanácsjegyző-járasbírónak törvényszéki bírói minőségben a szegedi kir. törvényszékhez saját kérelmükre leendő áthelyezését. — A király Smál Gyula rimaszombati törvényszéki jegyzőt az ipolysági törvényszékhez al-bíróvá, Dvihalny Aladár felsőpulyai járásbíró a gyergyószentmiklósi és Szakáll Gyula nagyatádi járásbíró az igali járásbíróhoz saját kérelmükre leendő áthelyezésük mellett a VII. fizetési osztályba sorozott járásbírákká, Velez Ferenc trencsényi ügyész a báni járásbíró, sághoz járásbíróvá, dr. Laczkó Andor kassai ítélőtáblai tanácsjegyző-albírót a kassai törvényszékhez bíróvá, végül Bacskák Miklós pozsonyi járásbírói jegyzőt a pozsonyi, dr. Bocskor Gyula nagysinkai járásbírói jegyzőt a nagysinkai, dr. Szarvas Kálmán brassói törvényszéki jegyzőt a brassói és Baranyi István élesdi járásbírói jegyzőt a belényesi járásbíróhoz al-bírákká kinevezte.

§ Egyházi pör. A Petőfi-téri gör. kel. templom és ahhoz tartozó bérházakból álló vagyonra vonatkozólag Mocsonyi Sándor és társai és az ahhoz csatlakozott budapesti gör. kel. román hitközség 1905-ben pert indítottak a hitközség vezetősége ellen jog- és vagyonközösség megállapítása iránt. Felperesek közt vannak a Mocsonyi- és Babes-család tagjai, Gaál József főrendiházi tag, Joannovics György ny. államtitkár, Szerb György udv. tanácsos, Alexics György egyetemi tanár és más ismert személyiségek. Alperesek sorában találjuk az Agorasztó-, Szaczelláry, Haris és Lykacsaládok tagjait. A három millió koronát érő vagyon a románok közszereményi alapon reklamálják a mindössze 17 tagból álló görögöktől, kik a vagyont görög családi alapítványnak állítják és a románokat ez alapon a templomból kizárták. Alpereseket dr. Nagy Emil ügyvéd képviseli. Az 1881. évi XXV. t.-cz. alapján a király által delegált budapesti kir. törvényszék Horváth Ferenc elnöke alatt és Karassa Bulcsu előadása mellett három napi tárgyalás után hozott ítéletet és felpereseket keresetükkel elutasította. A pör során alperesek azt vitatták, hogy a románok nem járultak az alapítványokhoz, hanem a vallás közössége révén be akarnak furakodni a templomba és vagyonba, melyet a görögök gyűjtöttek a macedon-oláhok segélyével, kik magukat a görögökhöz hasonlították. A felperesek pedig azt vitatják, hogy csak a Mocsonyi-család hivatalozhatik alapítói jogosultságra, míg alperesek nem bírnak külön jogcímet igazolni, mint az egyházból kizárt románok; azt is mondják, hogy a vezetőség koholt jogcímen monopolizálja az összes jogokat, csakis azért, hogy a nagy vagyont ellenőrzés nélkül kezelhesse. Felebbeztek az elsőfokú bíróság ítélete ellen.

§ Nyári szünet a bíróságnál. A július hó 5-vel kezdődő nyári törvényszéki szünetben a felső bíróságoknál a következő szüneti tanácsok foglalkoznak: A Kurián július havában: Elnök: Vavrik Béla tanácselnök; bírák: Havass Károly (polg.), Pongrácz Jenő (büntető), Zsigmondovics Mihály (bünt.), Szegeő Ignác (bünt.), Lallosovits János (polg.), Weis Károly (bünt.) és Menyey László (polg.). Augusztus havában: Elnök: Vági Mór tanácselnök, bírák: Havass Károly (polg.), Pongrácz Jenő (bünt.), Zsigmondovics Mihály (bünt.), Karay Lajos (polg.), Lallosovits János (polg.), Weis Károly (bünt.) és Perjessy Mihály (polg.). Jegyzők: Baráth Zoltán és Körtvélyessy György tvszéki bírák lesznek. — A Táblán július 5-től augusztus 1-ig: Elnök: Bublá Ferenc tanácselnök; augusztus 2—29-ig: Elnök: Devich László tanácselnök. Augusztus 30-tól szeptember 30-ig két büntető tanács foglalkozni a táblán, az egyik Frenreisz István, a másik Horváth Béla elnöke alatt. — A budapesti btvszék elnöke most tesszük közé a nyári szünet alatti hivatali beosztást. Az elnökséget július 12-ig Zsitvay Leó vezeti. Július 12—26-ig dr. Bakonyi Kálmán táblai bíró, július 26-tól augusztus 17-ig dr. Langer Jenő táblai bíró, augusztus 17-től szeptember 7-ig Tóth Jenő táblai bíró, azontul ismét Zsitvay Leó veszi át a vezetést. A vádtanácsnál július 5-ig elnök dr. Langer Jenő, július 6—26-ig dr. Füzesi Zoltán, július 27-től augusztus 16-ig dr. Langer Jenő, augusztus 17-től szeptember 2-ig dr. Csader Gusztáv, szeptember 3—10-ig dr. Kállay Miklós, azontul dr. Langer Jenő. A felebbezési tanácsnál július 5-ig elnök

Amerikai jéggel hűtött étterem

Aczél Gambrinus Nagyvendéglője
Szalmaözvegyeknek!! Ebéd Table d'Hote 2 korona, egész nyáron nyitva.

Tóth Ernő, azontul augusztus 20-ig Mladoniczky Nándor. — A jövedéki bíróság július 13-tól augusztus 23-ig szünetel, augusztus 26-án tartja első ülését és azontul minden szerdán Sárkány Lajos bíró elnökelete alatt. — Az esküdtbírói tanács szünetel június 28-tól október 4-ig.

§ A spiritizmus áldozata. Dr. Erános István fővárosi ügyvédnél nem volt szorgalmasabb látogatója azoknak a szellemidézés üléseknek, melyek Gennári József olasz vívómester lakásán folytak le. Az ügyvéd 1903-ban ismerkedett meg az olaszszal, aki dicsekedve emlegette, hogy nálánál jobb médium nincsen. Mikor azután Erános megbetegedett s ebbe belehalt, a bánatos özvegy, valamint Erános Ferencz, az elhunyt testvérbátyja, büntető feljelentést tettek Gennári József ellen, akit azzal vádoltak, hogy ravasz fondorlattal forgatta ki dr. Eránost vagyónából. Az elhunyt ügyvéd ugyanis eladta máramaroszi házat 11.000 koronáért s mikor pár nap múlva a kilenczezeröttszáz koronát megkapta, alig tíz korona maradt belőle. A törvényszék több napon át tárgyalta ezt a pártját ritkítón érdekes ügyet. Felvonultak a spiritizmus hívei is teljes számmal, de csak kettőt hallgattak ki közülük, akik tiszta lelkiismerettel meg voltak győződve afelől, hogy a szellemidézés nem szemfényvesztés, míg a szakértő gyanút kihallgatott dr. Schaffer azt állította, hogy babonánál nem egyéb. Gennári szolgálja, Lausch Béla bevallotta, hogy tréfából sokszor felültette a gazdájánál összegyűlt komoly társaságot és zsinogon tánczoltatott előttük egy a szegről magától lerepült vívőkezt. Azon is rajta kapta egyszer Gennárinak egyik olasz segédjét, amint egy ember-nagyságu bábót csinált, ez lehetett a jó angyal, mely magnézium fénye mellett megjelent a teljesen elvakított Erános előtt. A budapesti büntető törvényszék a vádlott vívómestert felmentette a csalás vádjára. A királyi Tábla első büntető tanácsa ma foglalkozott ezzel az ügyvel, a tárgyalásra azonban a Kölnben tartózkodó Gennári nem jelent meg, jönlhet, megkapta rá az idézést. A Tábla dr. Friedmann Bernát védelme után az elsőfokú bíróság felmentő ítéletét indokainál fogva jóváhagyta, ami ellen dr. Boda Jenő a magánpanaszosok képviselője semmisségi panaszt jelentett be.

§ A bankárok. Karos Árpád és Kardos Géza letartóztatásban lévő bankigazgatók bűnügyében a könyvszakértők már beteresztették a két csődbe jutott pénzügyi ügykezelésének megvizsgálásáról szóló szakértői véleményt. Ez a vélemény Kardos Árpádra és Kardos Gézára sok kedvező adatot tartalmaz. A védők, dr. Pollák Illés és dr. Gál Jenő most a két letartóztatott bankigazgató szabálábrahelyezése érdekében járnak el, mert Kardos Árpád és Géza lejáró vizsgálati fogságát a vádtanács újabb egy hónapi időtartamra meghosszabbította.

§ Felségértés miatt tizenötévi börtön. A banjalukai törvényszék Kocsics Péter és Kondics Váza újságírókat nyolcz-nyolcz hónapi börtönrre ítélte. Ezt a büntetést a szerajevói főlebbviteli bíróság most tizenöt, illetve tizenkét hónapi börtönrre emelte fel. Az Otacsbina szerkesztősége és több előkelő banjalukai polgár ellen indított felségértési pörben a hadbíró-ság meghozta ítéletét. Jankovics Dragumirt felségértés miatt tizenöt évi súlyos börtönrre, Prokopics szerb pópát ugyanezért a büncselekményért 10 évi súlyos börtönrre ítélte. A többi vádlottat fölmentették. Az ítéletet a bécsi hadbíró-ság helybenhagyta.

§ Nemzetiségi sajtópör. Arról a választási harc-ról, mely Kardos Árpád függetlenségi és dr. Lukaciu László nemzetiségi jelölt között Belényesen lefolyt, gyűlöletes hangon emlékezett meg a Poporul Roman című lap mult évi július 29-én megjelent száma. A belényesi választás czim alatt megjelent cikk tartalma szerint a magyarok a románokat rabszolgaságban tartják. A magyarok nem mások — szerinte — mint jött-ment idegenek, akik a sors játéka folytán a románok hátra ülték s ezeket szolgaságba vetették. A kir. ügyészség nemzetiség elleni izgatás vétsége miatt fogta pörbe a cikk szerzőjét, Coronin Virgil román hírlapíró. Az esküdtek dr. Hodászy kir. ügyész vád- és dr. Kadosa Marcell ügyvéd védőbeszéde után tanácskozássra vonultak vissza s marasztaló verdiktjuk alapján a bíróság a vádlottat hat hónapi

államfogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte el. A pénzbüntetést a Poporul Roman óvadékjából fogják levonni. A védő az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

§ A magyar fiu gyilkosa. A berlini esküdtbíró-ság a körömezei származású Blecher Hermann kifutó fiu gyilkosának, Heider Agoston szolgának bűnpörét tárgyalta. Heider, aki homoszexuális hajlamu, április 8-án felcsalta lakására a siket-néma fiut, azután megfojtotta, holttestét pedig darabokra vágta. A tárgyalás iránt a berlini közönség körében igen nagy érdeklődés mutatkozott s a tárgyalási terembe vezető ajtó már korán reggel megostromolta a kíváncsi közönség. A tárgyakas során Heider beismerte a gyilkosságot, de határozottan tagadta, hogy azt szadisz-tikus czélzattal követte el, hanem azzal védekezik, hogy a fiut hirtelen felindulásában fojtotta meg. Az esküdtek Heider bűnösnek mondták ki a birodalmi büntető törvénykönyv 212. paragrafusába ütköző gyilkosság büntetékében és a törvényesíték Heider a verdikt és az orvosszakértők véleménye alapján tíz évi fegyházra ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

A hivatalos termésbecslés és a börze felméri tanácsa. A földművelésügyi miniszter megkeresésére a tőzsde felméri tanácsa ma ülést tartott Strasser Sándor tőzsdetanácsos elnökelete alatt, hogy vizsgálato tartson a hivatalos termésbecslés körül esett visszaélések kiderítésére. Kihallgattak több tőzsdetago, akik általánosságban megerősítették ugyan a vádat, konkrét adatokat azonban senki sem tudott vagy akart mondani, úgy, hogy az illetéknéppen lefolytatott vizsgálat eredményre nem vezetett. Ami előrelátható is volt, hiszen az csak természetes, hogy a ludas tőzsdetago nem fogja önmagát feljelenteni. Elvégre dobbal bajos verebet fogni. A termésbecslések következő kiadásainál mindenesetre meg lehet figyelni a dolgot, mert az bizonyos, hogy a mi hirdadásunk nem volt légből kapott, amiről a miniszterium kiküldötte maga is személyesen meggyőződhetett. Jól tudjuk, hogy az eféle diszkrét (vagy talán inkább — indiszkrét) dolgok elkövetéséhez nem szokás tanukat hívni; éppen ezért ügyes és éber vizsgálát és megfigyelés vezetett csak célra.

Kisgazdák szervezkedése Pécsért. A Kisüzálláson legutóbb megtartott országos gazdakongresszus határozatából folyólag pünkösd hétfőjén alakították meg a Magyarországi Kisbirtokosok Országos Szövetségét Pécsért. Az új szervezet hazafias alapon kívánja szolgálni a magyar kisgazdák érdekét. A szövetség megalakulásával egyidejűleg történt meg a Baranyavármegyei Egyesület megalakítása is. A szövetségnek eddig mintegy ötezer tagja van.

Hol késik a tőzsdereform? A budapesti gabona-tőzsde reformálását tudvalevőleg gazdai körökben régóta sürgetik. Az Ausztriával megkötött kiegyezésben a kormány kötelezettséget is vállalt, hogy még a mostani ilyésszakban betereszti a tőzsdereformról szóló törvényjavaslatot. Az agráriusok lapja, a „Köztelek” ünnepi számában a kormányjavaslatokról írván, a tőzsdereformról ekként nyilatkozik:

„Nagy sajnálattal nélkülözzük azonban a kormány bőséges javaslattermésében az egész magyar gazdatársadalom által türelmetlenül várt tőzsdereformot. Annak az általános nyugtalanságnak, amely a kormány érthetetlen késedelmeskedése nyomán támadt, adott kifejezést az OMGE. csütörtöki igazgató-választmányi ülése, ahol napirend előtt került szóba a tőzsdereform ügye és egyhangu határozattal kimondatott, hogy sürgős felterjesztésben kéri fel az OMGE. a kormányt nemzetközi szerződésben és ismételt ígéretekben vállalt kötelezettségének kiváltására s a káros, erkölcstelen fedezetlen határidő-üzletnek feltétlen eltörlését kimondó tőzsdereform-javaslatnak mielőbbi előterjesztésére. Az OMGE. e követelése mögött egyértelműleg sorakozik az egész gazdatársadalom, sőt — amint legutóbb láttuk — a realis kereskedelem tekintélyes része is: ily hatalmas közvélemény kívánsága elől nem lehet és nem szabad a kormánynak egyes tőzsdéi érdekkörökre való tekintetektől elzárkóznia.”

Az idézett cikk a „realis kereskedelem tekintélyes része” alatt a dunántúli kereskedők nagykanizsai értekezletét érti, amelyről már elmondottuk véleményünket, úgy, hogy felesleges ahhoz újabb kommentárt fűzni, annál is inkább, mert azon értekezletnek az állásfoglalása ennek a nagy kérdésnek miként való eldöntésénél semmi súlyyal sem esik a mérlegbe.

OMKE. a vidéken. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés abauj-szepesmegyei kerülete június hó 14-én tartja ez évi közgyűlését Kassán. — Június 14-én lesz az OMKE. torontálmegyei kerületének közgyűlése is a kerület székhelyén, Nagybecskerekén, az OMKE. erdélyrészi északnyugoti kerületéhez tartozó kolozsmegyei, beszterczenaszódai, szolnok-dobokai, torda-aranyosi és szilágymegyei kereskedők pedig június 28-ára jönnek össze Kolozsvárról a kerület évi beszámoló gyűlésére. A gyűléseken tárgyalják a kerületek tevékenységéről szóló évi jelentést és ennek kapcsán a helyi jellegű jelentősebb gazdasági kérdéseket, továbbá szükség szerint állást foglalnak a törvényhozási elintézés előtt álló fontosabb kormányjavaslatok ügyében.

A Discontó-Szövetkezet új üzletága. A Budapesti Discontó-Szövetkezet legutóbbi közgyűlésén módosították az alapszabályokat. Ezen módosított alapszabályok szerint a szövetkezet vállalatának tárgyát képezi még: Áruszámla-Clearing (Facturen-Clearing) létesítésével, számlázás mellett, tagjai áruköveteléseit leszámítolni.

A „Hungária” műtrágyagyár új igazgatói. A „Hungária” műtrágya-, kén-sav- és vegyipar r.-t. legutóbbi közgyűlésén beválasztotta az igazgatóságba dr. Landesberger Gyulát és Kohner Jenőt.

Czégjegyzéki hírek. A Magyar élet- és járadék-biztosító intézet m. sz. igazgatóságából kilépett Gyömrői Gyömrőy Aurél. — A Takarékpénztár-Szövetkezet legutóbbi közgyűlésén kimondta a felszámolást s felszámolóul megválasztotta: gróf Hungonay Kálmán, Dillmont Frigyes, Viczián Antal, dr. Jaczkó Pál, Krausz Adolf, Örley Andor, Vámos Dezső és Pető Mór igazgatósági tagokat. Szóval, az egész volt igazgatóságot. — Az Egyesült Magyar Hállított Fabutorgyárak r.-t.-ba beválasztották Tolnai Arnoldot. — A Pátria Bank m. sz. is új igazgatót kapott Breuer Mihály személyében. — A Magyar Közgazdasági Bank m. sz.-ből kilépett Nay Rezső igazgató. — A Budapesti Hitelintézet r.-t. új igazgatókat választott. Ezek: dr. Kovács Gyula, Blasko László és Zsigány Zoltán.

A sáskairtás. A marokkói sáska irtása június elején mindenütt a fertőzött területeken akadálytalanul megkezdődött. Minthogy valóban csak a tavalyi irtásból kimaradt foltok megtisztogatásáról van szó, az első hét munkája Hortobágy keleti határán annyira előrehaladt, hogy a nagyobb foltok két hely kivételével már a hét végén meg voltak tisztítva. Hajdunánás és Hajduböszörmény legelőjének megtisztogatása e hét végeig vagy a jövő hét derekáig várható. A tiszapolgári fertőzés, amelynek nagy részére ujnak volt bejelentve, aránylag kicsi és csakis arra a területre szorítkozik, ahol az irtás tavaly nem végződhetett teljes eredménnyel.

A helyi közlekedési vállalatok tökezesaporitása. A pénzpiac kedvező helyzete, nem kevésbbé magának az államnak kedvező példája a vasuti berházások terén, valamint a helyi közlekedés rohamos fejlődése és kiterjesztése, a Közuti és a Városi villamos vasut újabb tökebeszerzés czéljából fordul a pénzpiachoz. A képviselőház — amint ismeretes — már letárgyalta a Budapesti helyi érdekű vasutak r.-t. gőzmozdonyu vonalainak villamos üzemre való átalakításáról szóló törvényjavaslatot, mely szerint az átalakításhoz szükséges tényleges építési és üzletberendezési töke 17.716.000 koronában van megállapítva. Miután a Budapesti helyi érdekű vasutak r.-t. összes czimletei a Budapesti közuti vaspálya-társaság tárczájában vannak és kétségtelenül az új czimleteket is a közuti vasut fogja megtartani, erről a tökebeszerzésről végeredményképen mégis csak a Budapesti közuti vaspályatársaságnak

Reggelizés előtt fél pohár

Schnldthauer-léle

Használatra valódi Áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az e rontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, június 9.

Az országos és kiadó eső daczára az irányzat nálunk szilárd maradt. Októberi buza kezdetben ugyan 15 fillérrel olcsóbban indult, a forgalom folyamán azon tömeges vételék által ismét az ünnep előtti kursusra emelkedett. A helyi spekuláció az eső után is nem kedvező színben látja a vetések állását és nem törődve a külföld állandó lanyhaságával, vételékét októberiben folytatja. A készáru-piaczon csendes az irány, elkelt 9000 mázsa buza néhány fillérrel drágább áron. Egyébként gabonane-műekben nem volt forgalom, az árak nem változtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 77.5 kg. 23.90 korona. Fejérmegyei: 100 mm. 78 kg. 23.60 korona, 200 mm. 78 kg. 23.60 korona, 100 mm. 77 kg. 23.30 korona, 650 mm. 76 kg. 22.90 korona.

Pestvidéki: 500 mm. 78 kg. 23.70 korona, 1000 mm. 77.8 kg. 23.80 korona, 700 mm. 77 kg. 23.50 korona, 100 mm. 78 kg. 23.30 korona.

Raktárból: 1900 mm. 77 kg. 23.50 korona, 1970 mm. 76 kg. 23.30 korona.

Rozs: 200 mm. 20.— korona, 200 mm. 20.— korona, 200 mm. 20.— korona, 200 mm. 19.80 korona, 500 mm. 20.20 korona.

Zab: 100 mm. 15.40 korona, 200 mm. 15.10 korona, 200 mm. 15.20 korona, 200 mm. 15.20 korona. Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiaczon kötöttet:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 10.48, 10.55, 10.54, 10.63, 10.55.
Rozs 1908. októberre 8.96, 8.94, 8.98, 8.90.
Zab 1908. októberre 7.34, 7.43, 7.37.
Tengeri 1908. júliusra 6.59, 6.60, 6.55.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	10.62	10.63
októberi rozs	8.91	8.92
októberi zab	7.40	7.41
júliusi tengeri	6.58	6.59

Délutáni forgalom.

Délután további fedezésekre az árak ismét néhány fillérrel emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	10.64	10.65
Rozs új októberi	8.92	8.93
Zab októberre	7.40	7.41
Tengeri júliusra	6.58	6.59
Tengeri 1909 májusra	6.37	6.38

Budapesti gabonaforgalom.

1908. június 5-től június 8-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	28109	7603
Rozs	3067	7533
Arpa	3769	—
Zab	14382	3003
Tengeri	43582	7484
Liszt	704	16888
Korpa	100	4017

A tőzsdetanács határozata értelmében, további intézkedésig, június 15-től kezdve a gabonátözsden az üzleti órák délelőtt 10-től fél 2-ig tartanak, míg délután a tőzsde zárva marad.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde ma kissé barátságosabb volt. A vezetőpapírok tartott árfolyamok mellett kerültek forgalomba az Államvasut részvényeinek kivételével, amelyek bécsi vásárlásokra az előtőzsde folyamán három és fél koronás, majd a déli tőzsde során még további másfél koronás emelkedést tüntettek föl. A helyi piacon alig volt üzlet. Az Osztrák hitel 629.60 koronán indult, 628.75-re gyöngült, aztán 629.50-re javult. A Magyar hitel 747 koronás kezdő árfolyama lassan 746-ra gyöngült. Az Államvasut 694 koronán indult, előbb 690.50-re gyöngült, aztán élénk keresletre 695.25-ig emelkedett és déliben 695.50 koronán zárult. Forgalomba került továbbá: Jelzálog 436.50 koronán, Déli vasut 127—129 koronán, Közuti 550—547.50 koronán, Magyar korona-járadék 93.45 koronán, Magyar aszfalt 141 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde kedvező.
Kötöttet: Osztrák hitelrészvény 628.85—629.60. Magyar hitelrészvény 746.50—746.—. Osztrák-magyar államvasut 692.50—695.—. Déli vasut 127.—128.50. Közuti vaspálya 550.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartott.
Kötöttet: Osztrák hitelrészvény 629.25 Magyar hitelrészvény 746—746.75. Osztrák-magyar államvasut 694.50—696.25. Jelzálogbank 437.—. Közuti vaspálya 547.—548.—. Magyar korona-járadék 93.45. Konvertált jelzálog sorsjegy 116.75.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsdén szilárd volt az irányzat. Kötöttet: Államvasut 696.—696.75. Magyar hitelrészvény 746 —. Közuti 547.—. Déli vasut 130.—131.—. Végül maradt: Déli vasut 131.—.

BECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, június 9. (Az „Egyetértés” eredeti távirata.) Az északamerikai piacok tegnap a kedvező aratási kilátásokkal motivált újabb jelentékeny árhanatlásokról adtak hírt és az Egyesült-Államok földművelésügyi kormányának jelentése tényleg jó aratást ígér. A téli buza állása 89 millióról a múlt hónap óta 86 millióra csökkent, de még így is 8.6%-kal jobb, mint tavaly hasonló időszakban. A nyári buza állása június elsején 95 millióval volt jelezve, míg tavaly hasonló időszakban 68.5 milliót tett ki. Az egész buzatermés 686 millió bushelre tehető a tavalyi 635 millióval bushellel szemben. Az itteni piacon, mivel a konzum nem volt képviselve és érdeklődés egyáltalán nem jelentkezett, az üzleti forgalom szűk korlátok között maradt, az irányzat ellenben nyugodt, buza, rozs és zab ára nem változott, tengeri 5 fillérrel olcsóbb lett.

Jegyzetelt buza: uszavidéki 12.20—12.70 korona, mosoni 11.85—12.29 korona, tótfelvidéki 11.75—12.15 kor., déli vasuti 11.75—12.15 korona, marchfeldi 11.60—11.95.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.60—10.85 korona, csepeli 10.55—10.75 kor., pestmegyei 10.60—10.85, déli vasut 10.55—10.75 korona, különböző magyar 10.50—10.75 kor., osztrák 10.45—10.75 korona.

Arpa: morvaországi 7.—7.50 kor., marchfeldi —.— kor., bécsvidéki 7.40—7.70 kor., tótfelvidéki 6.50—7.75 kor., csepeli —.— kor., győri 7.10—7.70 kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki —.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.95—7.15, új —.— kor., cinquantin 8.—8.50, új —.— korona.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 7.70—8.— korona, elsőrendű 8.—8.25 kor., válogatott 8.25—8.60 korona.

BECSI ERTEKTOZSDE

Bécs, június 9. Államvasuti részvények arra a hírre, hogy az államosítási tárgyalások kedvezően folynak, a mai előtőzsdén magasabb árfolyammal indultak és 5 koronával emelkedtek. Ez az egész irányzatot kedvezően befolyásolta és a hangulatot barátságosabbá tette. Déli vasuti részvények is emelkedtek. Hitelrészvények javultak. A déli tőzsdén Államvasuti részvények tovább emelkedtek. A többi értékek nyugodtak voltak.

II órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 629.—. Magyar hitel. 747.—. Länderbank 440.—. Államvasut 694.75.—. Elbavölgyi vasut —.—. Déli vasut 129.25.—. Alpesi bányatársulat 653.50. Rimamurányi —.—. Májusi járadék 97.35. Magyar korona-jár. —.—. Orosz érték 117.62. Török sorsjegy 187.75. Német márka —.—.

I órákor jegyeztek:

Osztrák hitel 628.75. Magyar hitel 747.—. Länderbank 440.—. Unio-bank 539.—. Államvasut 695.50. Anglo-bank —.—. Bankverein —.—. Déli vasut 129.75. Gőzhajó —.—. Alpesi bányarészvény 654.—. Májusi járadék 97.40. Magyar korona-járadék 93.40. Török sorsjegy 188.—. Német márka 117.62. Elbavölgyi vasut 445.—. Rimamurányi 554.—. Orosz járadék —.—. Keleti vasutak —.—. Skoda —.—. Magyar jelz. —.—. Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, június 9. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.40, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.65, 1860-as sorsjegy 150.25, Osztrák hitelsorsjegy 467.—, Angol osztrák bankrészvény 296.50, Bécsi Bankverein 521.25 Osztrák-magyar bank 1745.— Déli vasut 131.— Dunagőzhajózási társ. 1015.— Dohány rész. 426.50 Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.63 Osztr. Lloyd 416.— 4.2 sz. czl. jár 97.30—99.20 Osztr. korona-járadék 97.40, 1864-es sorsjegy 260.50, Osztrák hitelintézeti részvény 628.40, Union-Bank 539.—, Osztrák Länderbank 440.25, Osztrák-magyar államvasut 695.50, Elbavölgyi vasut 444.—, Alpesi részvény 654.25, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 239.82 Lipótkohó 429.—, Töröksorsjegy 186.75 Tartózkodó.

Bécs, június 9. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.50, Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 145.—, Magyar hitelbank részvény 475.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 471.—, Rimamurányi 553.50, Magyar cukoripar 17.45, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar korona-járadék 93.30, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 94.40, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény 363.—, Magyar jelzálogbank 435.—, Magyar keresk. bank —.—.

KILÉFŐI ERTEKTOZSDE

Berlin, június 9. (Tőzsdei jelentés.) A mai tőzsde megnyitása egyenetlen volt, mindinkább azonban szilárdabb irányzat volt észrevehető. A bányáértékek piacán egy érték kivételével nemcsak az eleinte szenvedett veszteségek voltak pótolhatók, hanem az árfolyamok némelyike 1%—kal is magasabban zárt, mint szombaton. Amerikai és osztrák vasut-értékek Newyorkkal, illetve Béccsel egybehangozón, valamint fedezésekre javultak. Járadékokban és gőzhajórészvényekben csak csekély üzlet volt, az árfolyamok azonban általánosságban tartottak voltak. A készpénzpiac iparértékei megoszlott irányzatot követtek. Magánleszámítási kamatláb 3%—, napi pénz 3%—.

Záratkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.10, osztrák hitelrészvény —.—, Déli vasut 25.30, orosz bankjegyek 213.95, 4 százalékos új orosz kölcsön 78.20, Disconto Commandit 173.20, Dinamit-truszt 193.—, Harpeni 193.20, Unifikált török

HETI MŰSOR.

Junius	Temzetli Színház	N. kir. Operaház	Vizsgaház	Király-Színház	Magyar Színház	Fővárosi Színház	Italia színház	
11 Csütörtök	Ottelló	Vizsgaelőadás	Vizsgaelőadás	100 év múlva	Három feleség	Csaszár katonái	Tiszt urak a zárdában	A 16
12 Péntek	Képzelt beteg	Szerelmek játéka	Naftalin	100 év múlva	Czigánybáró	Sasfiók	Nőemancipáció	Az éjféle nap országa
13 Szombat	Turcaret	—	Tatar aras	100 év múlva	Denevér	A Sasfiók	Carmen	Nincs előadás
14 Vasárnap	du este	Figaró házassága	—	Az ördög	Szulamit	Nincs előadás	Lysistrata	Orpheusz az alvilágban

Járadék —, 4,2 százalékos ezüst-járadék 97.20, 4 százalékos magyar aranyjáradék —, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 149.—, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 213.20, Gelsenkirchener 185.10, Laurakohó 204.—, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) június 9. 4,2 százalékos papírráradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék —, Osztrák hitelintézeti részvény 197.05, Osztrák-magyar államvasut 148.70, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 203.08, Bécsi Bankverein 131.20, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.20, 4,2 százalékos ezüstjáradék 99.15, Osztrák koronajáradék 99.25, Magyar koronajáradék 93.25, Osztrák-magyar bank 125.20, Déli vasut részvény 25.30, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.66, Párisi váltóár 811.66, Union bankrészvény 135.50, Alpési bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) június 9. 4,2 százalékos ezüstjáradék 98.80, 1860. sorsjegy 150.90, Déli vasut 25.70, 4 százalékos aranyjáradék 98.80, Osztrák hitelrészvény 197.40, Osztrák-magyar államvasut 149.—, Olasz járadék 104.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.35 Nyugodt.

London, június 9. Angol consol 88.1 s.
Páris, június 9. (Zárlat) 3 százalékos Francia járadék 99.—, Osztr. aranyjáradék 95.90, Magyar aranyjáradék —, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 503.50, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. —, 5 százalékos marokkói járadék 517.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.60, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.25, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.60, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 509.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 96.50, 4 százalékos unifikált török jár. 96.52 Török sorsjegy 180.50, Török dohányrészvény 449.—, Osztrák földhitelintézet —, Osztr. Länderbank 469.—, Magyar Jelzálogbank 461.—, Banque de Paris 1448, Banque Ottomane 724.—, Osztr. magyar államvasut 752.—, Déli vasut 138.—, Meridional vasut 689, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 530.—, Rio Tinto 16.25, Sucrerie d'Egypte —, Tula 234.—, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 156, Chartered 22.75, De Beers 297.—, East Rand 111.50, Jagerfontein 98.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 59.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.62, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (röv.) 1/8, Csek Londonra 251.15, Magánkamattal 1 s. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, június 9. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 587 darab élő borjút. Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 84-92 fillért, kivételesen 94-96 fill., középminőségű élő borjúkért 74-82 fillért, silány és rugott borjúkért 66-72 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénk volt, az árak 6-8 fillérral kg.-kint emelkedtek.

Juhvásár.

Budapest, június 9. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 369 darab juhot. Árjegyzékek: elsőrendű ürű 58-62 fillér kgr.-ként, vagy 50-60 korona páronként, középminőségű ürű 52-56 fill., kgrként vagy 40-84 korona páronként, anyajuhok — fillér kgrként, vagy — korona páronként, kosok — fillér vagy — korona páronként, Az irányzat lanyha volt, az árak változatlanok maradtak.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, június 9. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtottak 3363 darab magyar, 369 drb galicziai, — drb bukovinai, 1224 németországi, összesen 4956 darab szarvasmarha.

Jegyzékek kilogrammonként élősúlyban: Magyar hizóökrök I-ső minőségű 72-76 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 64-70 fillér, III. min. 50-62 fillér, kivét. — fillér, galicziai hizóökrök I-ső minőségű 75-84 fillér, II. minőségű 70-74 fillér, III. minőségű 66-68 fillér, német hizóökrök I. min. 84-90 fillér, kivételesen — fillér, II. min. 72-80 fillér, III. minőségű 64-70 fillér, legelő ökrök 50-64 fillér, paraszt ökrök — fill., bika 60-70 korona, kivétel. — korona, tehén 50-76 korona, bivaly 40-52 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, június 9. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 15417 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtottak 8576 fiatal és 5974 hizott sertés.

Árak: elsőrendű 118-120 fillér, kivételesen — fillér; középnehéz 114-118; idős 106-112 fill.; könnyű 108-114 fillér; fiatal sertés 92-120 fillér, kivételesen — fillér kilogrammonként élő súlyban, levonás nélkül.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, június 9-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 130-132 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 132-134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 136-140 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240 — kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertésleltészm. 1908. évi június 5. napján volt készlet 37904 drb., 1908. június hó 6-8-án felhajtott 909 darab, 1908. június 6-8-án elszállított 251 darab, 1908 június 9. napjára maradt készletben 38562 drb. A hizott sertésleltet rányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, június 9. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 628 darab sertés, 31 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 788 darab sertés, 30 darab süldő, 1 darab malacz, összesen 1416 darab sertés, 71 darab süldő, 1 darab malacz. Eladott 1224 darab sertés, 36 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 192 drb sertés, 35 darab süldő, 1 drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsúlyban 104-106 fillér, ételsúlylevonással — fillér, II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 98-102 fillér, ételsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül — fillérig, ételsúlylevonással 132-136 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — fillér, ételsúlylevonással 130-140 fillérig, könnyű 220 kg-ig — fillér, ételsúlylevonással 132-140 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr-ig — fillérig, ételsúlylevonással 132-140 fillérig. Belföldi süldő 88-108 fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősúlyban értendő.) A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: CAJOR MATYÁS

KÜLÖNFÉLÉK.

Övök ...

Övök a guny, övök az élet.
Miénk a csendes szenvedés:
Ott otthonuk, hová betérnek
S nekünk a széles föld kevés.

Miénk a türes, szenvedések;
Főtétben járnunk: gyávaság,
Napiényben vágyaink merészek,
Ha így, ha úgy: megtép az ág.

Ott otthonuk, hová betérnek
S nekünk a széles föld kevés,
S maradjon mégis ott az élet,
Nálunk a mártírszenvedés.

Ávas Józsei.

(Józsei főherceg és a szocialista.) Érdekes epizódot beszélnek Józsei főherceg kisjenői tartózkodásának idejéről. A főherceg Kisjenőn deputációt fogadott. Így eljött hozzá egy munkásokból álló küldöttség is, amelynek vezetője ezekkel a szavakkal kezdte a beszédét:

— Fenséges Uram! A nép nem tud megélni, mert a napszám kevés.

A főherceg nem engedte tovább beszélni, hanem közbeavatott:

— Hát mondja csak — szólott hozzá — mennyi is jut egy napra?

A szónok megmondta az összeget. A főherceg odafordul a mellé álló uradalmi tisztviselőhöz.

— Igaz ez? — kérdezte tőle.

— Fenséges uram — felelt a tisztviselő — a munkások sokkal többet keresnek.

— Bizony csak annyit keresünk, amennyit én mondtam — hajtogatta egyre a munkások vezetője.

— Könnyen megtudhatjuk a bérkönyvből — ve-

tett véget a főherceg a vitának — hogy mennyi az átlagos bér. Hozzák ide a bérkönyvet.

Amikor a könyv ott volt, megkérdezte a panaszkodó munkás nevét. Ez megmondta. A főherceg felüti a könyvet, átlapozza többször is, de a szónok nevére nem akad rá.

— Hisz a maga neve nincs is bevezetve. Hogy van ez? — kérdi tőle.

— Fenséges uram, én nem dolgozom az uradalomnak.

— Mit? — maga nem is dolgozik és mégis panaszodik. Hát mit szóljanak akkor azok az emberek, akik dolgoznak? Akinek kifogása van valami ellen — fordult a küldöttség többi tagjához — az csak mondja el a baját. De csak az panaszodik, aki dolgozik is.

A munkások nem szóltak egy szót sem, a deputáció vezetője pedig azt sem tudta, hogyan jusson ki a kastélyból.

(A tetszhalottak feltámasztása.) Nagyon sok élő embert eltemettek már. Persze csak a régi világban, mert most már odáig haladt az orvostudomány, hogy végzetes tévedések nagyon ritkán esnek meg. A halottak, akik voltaképpen csak tetszhalottak voltak, csak a föld alatt térnek önmagukhoz, s nagyon kevesük jutott abba a szerencsés helyzetbe, hogy éppen akkor járjanak arra, midőn döngetik a koporsó falát. A tetszhalál öntudaton kívüli állapot. A légzés és a szíverés elgyöngül. A tüdő rendetlenül, alig-alig működik, s az élet fenntartásához szükséges oxigénből nagyon keveset juttat a testbe, úgy, hogy a szervezet minden tagja megszűnik mozogni. Előfordul néha olyan eset is, hogy a lélegző szervek abszolút nem működnek, csak a szív lüktet alig észrevehetően. De ez az állapot legfeljebb csak öt percig tarthat, mert oxigén nélkül az élet végképen elköltözik a testből. Tetszhalál állhat be ideges embereknél, tüdőerős lelki izgalmak után, vagy agyrázkódási eseteknél. Az állapot órákig, sőt napokig is eltarthat, s vagy visszater a lélegzés és a szív ereje s ekkor az illető életre kel, vagy megszűnik végleg a légzés és vérkeringés s akkor beáll a halál. A szíverést a szívtájéktól megtapintásával vagy az ezen tájékon való hallgatódzással ismerhetjük fel. Ezen tünetet azonban

nem mindig könnyű megállapítani. A lélegzés megszüntet már régen a halál biztos jelének tekintik. Azért a hulla ajkai elé tollat vagy gyertyát tartottak, hogy azokat megrebbenti e valami légzés, vagy hűvös, tiszta tükröt tartottak a megvizsgáló szájára elé, hogy elhomályosítia-e a légzés páratartalmát. Ezen vizsgálatoknál azonban sokkal biztosabb és egyszerűbb, ha megfigyelik, hogy mozog-e a megvizsgáló mellkasa, vagy hasfala. A vizsgálatot két-száz esetben a meztelen emberen végezzük, így kevésbé tévedhetünk, és az legalább 3-4 percig tartson, mert a tetszhalotti állapotokban néha előfordul, hogy a légzés pár percig elakad, hogy aztán újból meginduljon. Kétséges esetekben kísértsük meg szokott élesztési kísérleteinket, melyeknek célja a szíverés és lélegzés megindítása.

(Innen-onnan.) Az állami monopóliumokat nagyon kevés ember sziveli. Nagy ribilliót okozott Németországban az a hír, hogy a villamosságot akarja az állam monopóliummá tenni.

Londonban sokat adnak az esküvői szertartásokra. Egy jobb módú angol lakodalma, leszámítva a menyasszonyi kelengye árát, átlag hatezer koronába kerül.

A fecske egy perc alatt háromezerháromszázötvenöt métert repül.

A válások számában Franciaország érte el a világrekordot. A múlt esztendőben tízezeröttszázhetvenhárom házasságot bontottak fel a francia bírák.

A kis Czarszkoje-Szelóban ezetötszáz titkos rendőr őrzi a cárt. Nálunk, ha nagynéha itt a király, tíz-tizenöt detektív is megveszi.

Az Egyesült-Államokban háromezernyolcszázhuszonnyolc milliomos él, tehát Észak-Amerikában minden huszezer lakosra egy milliomos esik.

Dél-Afrikában egy ültetvényen lelőttek egy szürke varjút. Zuzájában egy cipőgombolót, két nadrággombot s egy hajtűt találtak.

Legújabb világos nézőtérten mutogatják a mozgóképeket. Ez az ujtás egyelőre Németországban divik. Az alap, amelyre a mozgóképeket vetítik, fekete.

Buza	Kilós	100 kilogramm ára		Kilós	100 kilogramm ára	
		K-10	K-12		K-10	K-12
iszavidéki uj	75	22,75	23,15	75	26,65	28,95
"	76	23,15	23,45	81	—	—
"	77	23,85	24,65	—	—	—
"	78	23,45	23,75	—	—	—
fehértájú	75	—	—	75	23,45	23,70
"	76	22,80	23,35	81	—	—
"	77	23,15	23,50	—	—	—
"	78	23,35	23,75	79	23,45	23,75
pestvidéki uj	75	—	—	—	—	—
"	76	23,05	23,45	81	—	—
"	77	23,25	23,55	81	—	—
"	78	23,25	23,55	81	—	—
bánási uj	75	22,85	23,25	79	—	—
"	76	23,15	23,55	80	—	—
"	77	23,35	23,65	—	—	—
"	78	23,65	23,75	—	—	—
dácskai uj	75	23,15	23,45	—	—	—
"	76	23,15	23,45	—	—	—
"	77	23,35	23,65	—	—	—
"	78	23,45	23,75	—	—	—

Alföldi gabonakereskedők

Magyar aranyárakok 4% 111,50
 koronaárakok 8 82,75
 koronaárakok 4% 95,40
 koronaárakok 4% 76,75
 All.köl. Vaskapu celjar. é. 8% 180, —
 1870. nyerevény köcs. 100 frt 180, —
 Horv.-szlav. reg.-kari. k. 1 1/2% 98,75
 M. földtelehr. köv. 4% 94,50
 Horv.-szlav. 4% 94,50
 Tiszai szegedi nyer. köcs. 4% 145, —
 Horv.-szlav. jelz. föld. köv. 4% 101, —
 Konv. osztr. adom. korona. 4% 97,26
 Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2% 99, —
 Osztrák aranyárakok 4% 118,50
 koronaárakok 4% 97,50
 All.-sors. 1880. 100 K 4% 150,26
 1864-ből 200 K 4% 216, —
 1864-ből 100 K 4% 222, —
 1864-ből 100 K 4% 222, —
 Booz.-herc. orsz. k. 1895. 4% 91, —
 vasút 1898. 4 1/2% 99, —
 1902. 4 1/2% 98,50
 Bpest. szűkes-föv. köcs. 4% 91, —
 Bpest. szűkes-föv. köcs. 4% 90,80
 Orosz államkölcsönm. v. 5% 96,76

Záloglevelek, Elsőbbségek.

Belvár. tkpl. r.-t. 4 1/2% 98,50
 Egyesült. f. tkpl. 4 1/2% 99, —
 korona 4% 93, —
 Klabirt. orsz. földh. 84 év 5% 101, —
 50% évre 101, —
 50% évre kor. 4 1/2% 98,26
 M. agrár-jár.-b. szűkítő 4% 94,26
 járadékjeg. vt. 4 1/2% 98, —
 záloglevél köcs. 4 1/2% 98, —
 M. All. tkpl. r.-t. 50 évre 4% 94, —
 50 évre 4% 90, —
 Magy. földhitelint. 41 évre 4% 97, —
 50 évre 4% 92,50
 50 évre 4 1/2% 94,75
 szab. és talajjav. 4 1/2% 98,26
 M. jels. hitelb. 50 évre 4 1/2% 99,26
 uyanaz 50 évre 4 1/2% 99,26
 forint értékben 4% 98,50
 60 évre kor. 6. 4% 98,50
 közs. köv. 50 évre 4 1/2% 98,50
 uyanaz 50 évre 4% 93, —
 50 év vt. 110 frt. 4% 99, —
 60 év 100 frank 8 1/2% 99, —
 nyer. köv. frt. 6. 4% 178,50
 osztr. felidb. 4% 124, —
 nyer. köv. kor. 6. 3% 96, —
 M. lezárn. pztib. 50 évre 4% 98,75
 65 4% 98,25
 M. tkpl. közp. jelz. 4 1/2% 98,75
 közs. köv. 60 évre 4 1/2% 98,75
 közs. köv. 70 évre 4 1/2% 98,75
 Orsz. közp. hitelint. köv. 4% 100, —
 Osztr.-m. bank 50 év kor. 6. 4% 98,50
 P. hazai. tkp. közs. köv. 4 1/2% 98,75
 közs. köv. frt. 6. 4% 98,50
 100 K n. é. nykvt. 101,50
 közs. köv. hitelint. köv. 4% 99,25
 Pesti m. keresk. bank 4 1/2% 93, —
 közs. köv. vt. 110 frt. 4 1/2% 103,25
 közs. köv. vt. 105 k. 4% 94,60
 Adria tengerhajóz. r.-t. 4 1/2% 99,50
 Bpesti közúti vaspálya 4% 94,25
 Déli vasút 100 márká. 4% 111, —

Bankok részvényei.

Angol-osztrák bank 286, —
 Budapesti bankgyűjtő r.-t. 40, —
 Első magyar iparbank 388, —
 Fiumei hitelbank 150, —
 Bpesti giró és pénztár-egylet 150, —
 Hazai bank jun. k. 277, —
 Hermes magy. ált. váltószet 805, —
 Magy. agr. és jár. D. r.-t. 449, —
 M. ált. hitelbank jun. k. 746, —
 Magyar teleph. és paroc. bank 436,50
 M. jelzáloghitelb. jun. k. 471, —
 Magy. kereskedelmi r.-t. 1030, —
 Magy. k. sz. osztrákországi 1030, —
 M. lez. és pénztár-bank 471,50
 jun. k. 475, —
 M. tkp. közp. jelz.-ja 1030, —
 Magyar teleph. és paroc. bank 303, —
 Osztrák hitelint. jun. v. 928,76

Takarékpénztárak.

Belvárosi ta. arkonpénzt. 5% 594, —
 Budapest-Erzsébetvárosi tak. 198, —
 Budapest-Lipótvárosi bank r.-t. 156, —
 Bpesti tak. sorz. zálogk. r.-t. 416, —
 Egyesült bpesti fővárosi tkp. 4105, —
 Magy. ált. takarékpénzt. 5% 590, —
 Magyar orsz. központi tkpl. 1615, —
 Pesti hazai első takarékpénzt. 18350, —

Biztosító társaságok.

Első magyar ált. biztosító 9750, —
 Fonctere pesti bizt. int. 5% 3850, —
 Magy. jég- és rizsint. 5% 235, —
 Nemzeti halset biztosító 5% 326, —
 Pannonia vízszintib. intézet 210, —

Gőzmalomok.

Concordia 175, —
 Első budapesti 180, —
 Erzsébeti 1425, —
 Lulza 325, —
 Pesti hengermalom 278, —
 Pesti molnárk. és szűk. 315, —
 Pesti Viktoria 840, —
 625, —

Különte vállalatok.

Bpest-szt.-lőrincz teglgyár 305, —
 Egyes. tégl. és cementgy. 375, —
 Eszaki magy. közs.-bánya 5% 177, —
 Felsőm. banya és kohóip. 5% 265, —
 Kőbánya géteggyár 565, —
 Kőszénbánya és teglgyár 1125, —
 Lechner rákosi teglgyár 477, —
 Magyar asztalt. r.-t. 477, —
 Magyar által. kőszénb. r.-t. 141, —
 német bankp. 100 frt. 640, —
 Magyar koronás gyár 5% 640, —
 Salgótarjáni kőszénbánya 5% 218, —
 576, —

Ujlaki tégl. és mésztelek.

Első m. gazdasági gépgyár 5% 292, —
 Danubius-hajógyár 5% 385, —
 Fegyver- és gépgyár r.-t. 5% 390, —
 Ganz és társa vasönt. 2990, —
 Magyar beiga fémipargyár r.-t. 2850, —
 Nicholson gépgyár rész. társ. 234, —
 Rimamur. vasmű jun. k. 5% 229, —
 Schlick-féle vasönt. 254,50
 Weitzer J. gépgyár r.-t. 405, —
 Franklin-társulat 415, —
 Brassóicellulose gyár r.-t. 400, —
 Bpesti ált. villamosgyár r.-t. 5% 494, —
 Első magyar petróleum 312, —
 Első magyar gyapjúmosó 380, —
 Első m. részv. serfőződe 780, —
 Első m. serfőződe 4600, —
 Első m. serfőződe 400, —
 Első magyar szaloda r.-t. 480, —
 Fiumei rishantó kem. 67, —
 Gschwind-féle szeszgyár 2800, —
 Hungaria m. lőporgyár 1800, —
 Kőbánya polgári serfőző 850, —
 Magyar cukoripar 5% 894, —
 Magyar vasúti forg. r.-t. 5% 1750, —
 Magyar villamosgyár r.-t. 5% 304, —
 Nemzetk. villamos társ. 277, —
 Szegedi kenderfonógyár r.-t. 590, —
 Adria tengerhajózási r.-t. 1045, —
 Bpesti közúti vasút jun. k. 47, —
 élvész. jegy. 312, —
 Bpesti vill. városi vasút 5% 317, —
 élvész. jegy. 78, —
 Bpest-úpest-rákosp. vill. vas. 187, —
 Déli vasút jun. v. 188, —
 Dunagőzhajózási társ. 5% 199, —
 Kassa-oderb. vasút 5% 1015, —
 Magyar h. é. vasútak 359, —
 Magyar nyugati vasút 280, —
 Osztr.-magy. államv. máj. v. 401, —
 Pécs-barcsi vasút 695, —
 420, —

Sorsjegyek.

Bazilika sorsjegy 20, —
 osztrák felidb. 22, —
 Bécsv. nyer. köcs. 1874. év 20,50
 Budapesti sorsjegy 500, —
 Erzsébet szanatórium sorsj. 210, —
 József sorsjegy 7,75
 osztr. felidb. 10, —
 Magyar vöröskereszt sorsj. 24,50
 osztr. felidb. 25, —
 Osztrák vöröskereszt sorsj. 51, —
 Osztrák hitelint. sorsjegy 465, —
 Pálffy-sorsjegy 190, —

Pénznemek és váltók.

Arany, magyar v. osztr. vort 11,85
 " " " kor. 11,27
 " " " frt. 19,08
 " " " 20 frankos 19,08
 " " " 20 márkás 23,51
 Török aranylira 23,51
 Német b. bankjegy (100mk.) 117,57
 Francia b. (100 frank) 95,42
 Olasz bankj. (100 lira) 95,77
 Papírubi darabonkint 3,52
 Román bankjegy (100 lei) 2,52
 Szerb bankj. (100 dinár) 4,30
 Váltak London (100 font st.) 238,75
 német bankp. 100 mk. 117,57
 " " " 100 frank 117,57
 " " " 100 frank 117,57
 " " " 100 frank 117,57

A MODEL

— REGÉNY. —
 Irta: EDMOND MITCHELL.
 TIZEDIK FEJEZET.

Ha sablonos összehasonlítást akarnék irni, azt mondhatnám, hogy „villám a derült égből” nem idézett elő akkora meglepetést, mint Sterling utolsó szavai. Egy pillanatig Estelle és az öreg jogtanácsos szóltanul néztek. Az utóbbi tért előbb magához a meglepetéstől.

— Istenem, teremtőm! a levél! — kiáltotta felkendezve. — Csak nem akarja ezzel azt mondani, hogy ez az a levél, melyet mi kerestünk?

— Ezt nem állíthatom teljesen biztosan; — felelte Sterling; — a boríték, amint ön is láthatja, le van pecsételve. Azt azonban teljesen biztosan tudom, hogy ez az a levél, melyre az a fiézkő Maugras vadászott.

— Akkor ez lesz az igazi; kell, hogy az igazi legyen, — szólt Estelle örömkönyvek között. Ó, hogyan hálálhatom meg ezt önnek valaha — és úgy látszott, mintha képes volna azonnal Sterling lábaihoz borulni, hogy háláját bebizonyítsa.

De barátom arczán komolyság honolt és amikor a fiatal leány ezt észrevette, hirtelen elhallgatott és aggodalmas várakozással nézett rá.

— Ez a levél, ugy gondolom, egy ember-életbe került, — mondta komolyan.

A fiatal leány halkan felsikoltott az iszonyattól és a részvét érzésétől.

— De értéktelen élet volt — tette hozzá Sterling megnyugtatóskép. Egy bűnös elnyerte

büntetését és ezáltal egy ártatlan halálnál sokkal iszonyubb sorstól menekült meg.

— Atyám, óh szegény jó atyám! — zokogta Estelle fájdalmasan és mindkét kezébe rejtette arczát.

— Ez a levél-csomag, kisasszony, remélem visszaadja atyjának szabadságát és becsületét — mondott szelid hangon Sterling. Kérem száritsa fel könyveit. Az elhalt ember nem érdemli meg, hogy olyan leány, mint ön, megsirassa.

— Miképpen került ez a levél a birtokába? — kérdezte a jogtanácsos.

— Elmondom önnek az egész esetet — felelte Sterling — de először szeretnék öntől valamit kérdezni. Hallott valamit Jean Baptiste nevű egyénről?

— Jean Baptiste! Jean Baptiste! — mormolta Maitre Guichard a szótágokat egyenkint ismételve, mintha emlékezetében keresne valamit. — Igen, azt hiszem ezt a nevet már hallottam valahol. Megvan, a ma reggeli lapokban benne van ez a név.

— Természetes! — kiáltotta Sterling — erre nem is gondoltam. Látta kisasszony, ma reggel megvettem öntől egy újságot, de egyetlen egy sort sem olvastam belőle, kivéve az ön által irt néhány szót. Ugy, tehát maitre Guichard ön azt mondja, hogy egy hir áll a lapban a Bois de Boulogneban történt bűntényről.

— Ugy van — felelte az öreg ur — most már emékszem az egészre. Egy férfit találtak a Bois de Boulogneban agyonlőve. A hullát a morgueban felismerték, a Jean Baptiste volt. Egy jellemtelen gazfickó, akiről tudta a rendőrség, hogy a csalók és gazemberek czéhébe tartozik és csalafintaságból él.

— Ez az az ember, akit én gondolok. De mást nem ir a lap.

Sterling körülnézett, mintha újságot keresne.

— Minden sorra emlékszem, mert a hir elég rövid — felelte a jogtanácsos gondolatait rendezve. — Azonkívül azt is mondiák, hogy

a szerencsétlen ember valamikor a társaságban szép állást töltött be.

— Ez áll a hirben ugyebár? — Nos, Maitre Guichard, ön alkalmasint sok éven keresztül megfordult és benne élt a párisi társaságban?

Az öreg ur a fejével intett és kézmozdulattal jelezte, hogy: Igen.

— És én azt hiszem, ha valaha látta Jean Baptiste arczát, soha el nem felejté. Várjon csak egy pillanatig: itt van a vázlatkönyvem és nem egy tanulmány van benne, ennek az embernek a fejről. Ő ugyanis modelt állt nekem.

— Modelt? — túsította meglepetve Estelle.

Sterling kivette a belső zsebből kis négyszögletes vázlatkönyvét, melyet állandóan magánál hordott és lapozni kezdett benne.

— Megismeri ezt az arczot? — kérdezte végül s a meghatározott helyen felütött könyvet átnyújtotta a jogtanácsosnak.

Ez egy pillanatig vizsgálódva nézte a rajzot. Azután leplezetlen csodálattal felpillantott.

— Hogyan? Hiszen ez Max Lorraine: — kiáltotta.

— És egyuttal Jean Baptiste — mondta Sterling nyugodt biztonsággal.

— Teremtő Istenem! szólt az öreg ur és kezéből kihullott a vázlatkönyv. Az az ember, akit elmúlt évszaka meggyilkoltak a Bois de Boulogneban?

— Ugyanaz, kedves uram, — felelte Sterling és lehajolt a leejtett vázlatkönyvért. De, hogy a dolgot minél előbb kiderítsük, kérem, beszélje el pontosan, ki volt ez a Max Lorraine. Ézt a nevet azelőtt soha nem hallottam.

— Max Lorraine, — kezdte a jogtanácsos komoly hangon — amint az újság helyesen írja, az az ember, ki néhány évvel ezelőtt még a legjobb társasághoz tartozott.

Sterling pillantása találkozott az enyémmel.

(Folyt. köv.)

lélegzés meg-
 elének tekintik,
 rtyát tartottak,
 légzés, vagy
 zsgálódó szája
 páratartalma.
 biztosabb és
 szög-e a meg-
 vizsgálatot két-
 végezzük, így
 3-4 percig
 kban néha elő-
 ad, hogy aztán
 kísérsük meg
 neknek czélja a

óblumokat na-
 iót okozott Né-
 osságot akarja

ivői szertartá-
 a, leszámítva a
 tezer koronába

zerháromszáz-

szág érte el a
 ezeröttszázhet-

francia bírák.
 etöttszáz titkos
 éha itt a király,

ezernyolczszáz-

zak-Amerikában
 os esik.

előttek egy
 ögombólót, két

mutogatják a
 előre Németor-
 mozgóképeket

SZÍNHÁZ

Szerdán, 1908. június 10-én.

Remzeti Színház

A dolovai nábob leánya.

Színház 5 felvonásban. Irta Herczeg F.
Jób Hetényi
Vilma Némel I.
ösv. Domaházi Szacsayné
Szentirmay Gyenes
Szentirmay Csillag T.
Tarlán Garamszegi

Kezdeté fél 8 órakor

III. Kir. Operaház

Zárva

Nepszínház-Vigapera

Tündérszerelme

Regényes daljáték 8 felvonásban. Irta Mariosz Ferencz. Zenéjét szerezte Huszka Jenő.

Viri király Dabi
Ceilla, leánya Komos I.
Cinczör, tucskó király Virág
Mare Király
Borbála, a felesége Vaszpróminé
Gergő, a fiuk Székely
Örse, a lányuk Tallán
Csababár, baktar Nagy
Csababárné Izsóné
Remete Lubinszky

Kezdeté 8 órakor

Királyi színház

100 év múlva

Enekes, táncos, látványos tréfa 8 felvonásban, 9 képben, írta Mariosz Ferencz. Zenéjét összeállította Maribon Józsa.
N. Zajtóczy István Németh
Bazsán Gaszton Csepri
Teti Iba Ötvös G.
Péter, hotelmunkás
Franco, Major, miniszter, szerkesztő Szirmai
Pavlovec, Próbicsék
Sama, szerező Rátka
Sasa László R.
Pelestei polgármester, Dörög Z. Molnár
Keki, Huszárkapitány Rastó

Kezdeté 8 órakor

Városligeti Nyári Színház

Töltégy Amerikában.

énekes bohózat

Kezdeté fél 8 órakor

Magyar színház

A Sasfiók

(L'Alphonse) Dráma 5 felvonásban. Irta Rosland Edmond, fordította Abrányi Emil.
Herencia Törzs
Flamdeau Caortos
Metternich Guras
Heronce császár Réthey
Marmont tábornagy Thuróczy
A szabó Z. Molnár
Genta Rátka
Báró Oberhaus Lovdva
Maria Luiza Porrai
Camorata grófnő Polgár I.
De Lorget Feréz T. Halmi M.
Főhercegnő Meszáros G.

Kezdeté fél 8 órakor

Vigszínház

NAFTALIN.

Enekes bohózat 8 felvonásban. Irta Heltai Jenő. Zenejét szerezte Szirmai Albert.

Személyek:
Dr. Szakolczay B. Hegedűs
Lerka, a felesége Varsanyi L.
Loboda Péter Tanczai
Palkányi Éva Kornai B.
Dr. Csapláros K. Vendrei
Manczi a felesége Kiss I.
Kabóczáné Kesi R.
Kapronczay Tamás Sarkadi
Házmester Szerémi

Kezdeté fél 8 órakor

Uránia színház

A TENGER

Kezdeté 4 órakor

Fővárosnyári színház

A postásfiú és huga.

operett 1 előjátékkal 2 felvonás.
Kezdeté fél 8 órakor

Apollo Projektograf

(Telefon 68-39.)

A találmány

Teigazdaság.

Táncoló lábak.

Szarvas vadászat

Szipó tolvajok.

A bányában.

kezdeté 8 órakor.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget

Telefon 107-46

Ma este 8 órakor

Különlegességek-Estélye

a teljes szenzációs műsorral.

Csak még rövid ideig a 12 órási országn.

AMERIKAI-PARK

TELEFON 4-49 UJ ÖS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A.

Végleg elkészült kocsik, omnibusz és villamos közlekedés mindenfelől egész éjjel!!!

Szenzációs műsor!

Ha fel akarunk sorolni az egésztest, az egész oldalt venne igénybe. Legfeljebb csak kiemelhetjük: Lillian Boerleint, Johnson és Deant, Fornarinet Alice Belanet, A 8 Pirmanist, A 12 Boosell leányt. A 3 Andalusiat. A 3 Allisont, Hoppy Joe Williamsot, Veotha & Gradot, Az eredeti Walzerwannt stb. mint világhíreket, Igazi amerikai nagy művészeket csak Ós-Budavárban látni.

Nézzé meg mindenki Sylvíát!!!

Nézzé meg mindenki Corpé 18 angol szépségét a jelenet egy tengeri fürdőben.

IFJ. SCHULLER FERENCZ

nagyvendéglője

VI. kerület, Andrássy - ut 39. szám.

A szalmaövegek legkedveltebb étterme.

Mérsékelt árak! * Kétféle kiszolgálás

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón, Warm-u. sarkán

Ma és mindennap déltől 1/25-1/27-ig és este 1/29-1/31 kezdve az európai hírt

CISKOVSKY

quartette hangversenyek, fényes változatos műsor.

Hűvös és meleg ételek. Rendes polgári árak.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintajelvényt megfizető Szabadalmakat Értékesítő Vállalat PASZTOR (bej. cég.) BUDAPEST, VII. ERZSEBET-KÖRUT 17. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes aranydíjnyerő Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Muschong-buziásfürdői

szénsav-művek

Sürgönyözim: Muschong. Buziásfürdő. Interurban telefon 18. sz.

ITT a tavasz!!! elmúlt a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az olismert kitűnő Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax

Allandóan használva az arc, kez és bört, a testbört puhán üdén és tisztán megtartja

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltüntet szeptől, pörsonyt, atkát mittedesort patanást májfoltot, a ráncos bört bársónysimává, a vörös vagy naranybört fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen. Kitűnő hatással bír szomgyuladásnál, valamint for- és szájaápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana.

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimérve

Egyedül Rogátsy Kálmán drogeria Bpest, készítője Rákóczi-ut 10.

Figyeljünk a ROGATSY névre.

Teljesen újja szervezett

szőnyeg osztályunkra

felhívjuk a n. é. közönség szives figyelmét, Művész mintájú, izléses szín összeállítású szalonnák és futószőnyegek Csipke és szőnyeg függönyök Ászial, agy, divan és zongora takarók. Paplanok flanel és teveször takarók. Cócusfutók, lábtörölők, japán gyékények

Kuncz József és Társa

BUDAPEST, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja egy oséplés, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobillját, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Özemzavarok kizárva! Dámufatosan olcsó szerkezet! Rendkívül csekély benzinfogyasztás! 13-14 éves fiu is kezelheti!!! Arjegyék ingyen! Olcsó árak részletezésre! 200 drb olismert levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

Michelstädter utóda

OSKÓ GEZA

BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz.

A szabott árak a talpba vésve.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma, szerdán, június hó 10-én a

PARISIANA - ESTÉK

utolsó előadás.

Ein angebrochener Abend

továbbá

Az erős darab

és

A pénzes levélhordó

valamint

Österreicher Rudolf

humoros felolvasása.

Az előadások kezdete esti 8 órakor. Hűvös buffet. Jegyelővétel 0-1 és 3-6 óráig.

JARDIN de PARIS

(Párisi kert.) (Erzsébet királyné ut és Hermína-ut sarkán.)

9 Caesar-telepítő Die Frau nach 10

MEDGYASZAY VILMA

Kristoff Károly. Barison Gertrud

A drezdai királyi Belvedere vendéglátoka Moreau Jean, Berber Lucie, Freddy Hans, Cola Claire.

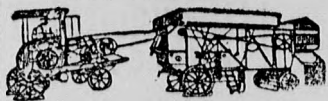
Táncmutatványok.

12 Trocatti nővérek Lo-La-La The 6 Empire Stars 12

Francia konyha. Reggeli cigányzene Amerikai bar

Kocsi és omnibusz közlekedés reggelig. Jegyek elővételben Zipsor & K. utca 10. Antrássa u.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-**motorok**

Motoros csép-
lökészletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem.
Kedvező fizetési feltételek.

Késsék árjegyzéket kérésre, ingyen küldjük.

Dobry Ant. motor- és
gépgyárainak
magyarországi egyedüli elhívó:

Szabó Emil és Társa
udapest, V., Hold-utca: 23. sz.

Peronospora, lisztharmat, sárgaság, egyéb gomba és
rovar-károsítók ellen a szőlő, kert és mező részére

SCHLOESING

Hírhírű franciaországi, mezőgazdasági vegyész fel-
gyelete alatt a marseilli Schloesing-ház 5 francia
gyárában készített és a világ legelső elméleti és
gyakorlati szakférfiai által kitűnőnek elismert Bordói
pora és Lecsapott kénporai biztos és olcsó védelmet
nyújtanak. Leírás és árjegyzék mindenkinek díjmen-
tesen. Egyedüli vezérképviselet a magyar birodalom
területén: **FRANKL ADOLF** banküzlete, Buda-
pesten, Eötvös-u. 19.
(Eötvös-udvar, saját ház). — Telefon szám 25-40.

SCHLOESING permetezője, hálós- és kézi korszorfüjtője
(a világon a legjobb és legtekintélyesebb) szintén nálunk rendelhető.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelelt szada
apaszlatat alapján, melyeket a kórház húgyszervi
és bujakóros osztályán való működése alatt számos
éven át szerzett.

Dr. FABINYI

speczialista nemi bajokban
emerített kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac
nemi betegséget

(hugycsőfolyást ebeket, syphillist stb.)
Impotentiát (férfiui gyengeség
négyidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer
foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánata gyógyszerok.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállóval szemben.)
Atjárdó ház. — Bejárati a lépcsőnél. — Külön vöröszobák.

Butorvevők fiavelmébel!

Menvasszonyi kelengyék, teljes lakberendezések, egyes
butordarabok tekintettel a szilárd munkára és izézes kivitelre bámulatos
olcsó áron szerezhetők be 21 év óta fennálló és e önyösen ismert.

asztalos és kárpitos butorgyári telepünkön
Allandó kiállítás: Művészies urasági igényezés: butorokból, finom
polgári és egyszerű polgári szükségleg berendezésekből. — Alkított
cégek hőküzele nincsen, más PATYI cég el nem azonos, a mit téve-
déseik elkerülése miatt kérünk tudomásul venni.

PATYI TESTVEREK

székesfővárosi butorveve.
VIII., Rákóczi-ut 7 (Stern-palota
PANNONIA szálló mellett)

Telefon 11 06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! **Teljesen 11-06**

Védelem víztulofogyasztás ellen

a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán.
Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a

Budapesti Vízmérő Betéti Társaság KUNZ F.

vízmérők szakgyára. — Saját gyártelep.

Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Arverési hirdetmény.

Budapest székesfőváros budai részé-
nek 3032 sz. tkvi betjében foglalt III.,
Kisczelli-ut 42. sz. és ugyancsak Bpest
székesfőváros budai részének 1183 sz.
betétjében foglalt III., Kisczelli-ut 77. sz.
házak f. évi június hó 10-én d. e. 10
órákor I-III. ker. kir. járásbiróság mint
tkvi hatóságnál elárvereztetni fognak.

Bánatpénz: 36 kor. és 58 korona.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett
kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. es. és kir. cseledorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerre, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt,
sebeket, bujakórt (syphillist), bőrbajokat, egyengült ferület,
idősebbeknél is, onkolóziát és annak utóházi állapotát, ideg- és háj-
gerincbajot, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körut 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyítok.

Lawn-teniszjátékaink

fiuknak, leányoknak
és felnőtteknek

legelőszükségesebb és
érdekes társas sport-
játékot nyújt.

Tennis-rakotok:

Kezdőknek 2,25, 3,25 frt.
Haladóknak 4,50 <

Jo játékosoknak 7.—frt.
Versenyzőknek 9—12.— <

Bajnokoknak 15—19.— <

Pályakerítő-háló (3 m. ma-
gas) méterje . 16 kr.

Féherposztó-teniszlapda
tucatja 6, 6, 7, 8, 9 frt.

Tennisárjegyek és
pályatervek ingyen.

Pleki és Hase lawn-
tenisz-üzlete, Buda-
pest, VI., Andrássy-ut
13. szám.

A legjobb tennis-klub szállítója.
Külön rakotjavítás-terife ingyen.

Titkos betegségek

biztos és miképpen a leggyorsabban 28 év alatt szerzett
kórházi tapasztalatai folytán legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvosok specialista

Igen rövid idő alatt alapos sikerrel gyógyít húgycsőfolyást,
magömlést, hólyagbajt, fekélyeket, syphillist, férfi egyeng-
ült, onkolóziát, húgycső- és idegbajt, bőrbajokat és minden
úti betegséget biztos módszerrel

Budapest, IV., Károly-körut 10. I. emelet

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Videkeket erre utján is biztos eredményre vezet
gyógyszereit gondoskodik

Külföldi utazók számára is megrendelhető

Külföldi utazók számára is megrendelhető

HIRDETMÉNY.

„A Magyar asphalt részvénytársaság“ ezennel közhírré teszi,
hogy f. 1908. évi

rendes közgyűlését

f. évi június hó 19-én déli 12 órákor fogja a társaság irolai helyiségeiben (V., Ná-
dor-utca 4. sz.) megtartatni, melyre részvényeseit ezennel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése
az 1907. évi mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizott-
ság részére való felmentvény megadása és az 1907. évi nyereség hová-
fordítása feletti határozathozatal.

2. 7 felügyelő-bizottsági tagnak egy évi működési időre való meg-
választása és díjazásának megállapítása.

3. Esetleges indíványok feletti határozathozatal.
Budapest, 1908. évi június 6-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az alapszabályok 29. §-a értelmében minden részvényes szavazati
joggal bír és pedig minden egyes részvény után, mely legkésőbb 1908. évi június
16-ának déli 12 órájáig a Wiener Anna-Vere n magyarországi fioktepe pénztáránál
(V., Nádor-utca 4.) vagy a Pesti magyar kereskedelem bank pénztáránál (V., Dorottya-
utca 1.) elismervény mellett letéve lett, egy-egy szavazati al, száz szavazatnál többet
saját maga részére egy részvényes sem gya orolhat.

Pontos és legjobb ÓRÁK

5 évi jótállás
mellett.

Arany és ezüst ókszerok, evő-
eszközök, szeszalándékok

részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrende-
lésekre külföldi gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és barmentva.

POLGÁR KALMÁN

— műorvos —

Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Kálvány-utca 6/C. 284

Vadászfegyverek
gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is pótol aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsú Lancaster 20 forint. Előfektő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Greuer-zárú, Bücksflinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher Drilling, valódi Krupp acélsővekkkel 65 forint. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Branninng Welodogghamerles, ugyanitt egy Gőrz lényképzőgép, egy porzasszőnyeg és egy motorke-rekpar nagyon olcsón azonnal eladó. IV.E. Egyetem-tér 5. szám Radonál 49082

Parketagyár
Gyönyörűen ajánlja gyártmányait. 27733

Idősebb
nevelőnő, perfect német, francia, zene, a last keres a nyári időnyre, egy-két elemista leánykához, keresztény, hegyes vidéken lakó családban akár fizetés nélkül is. Kölcsonós megkedveltetés esetén a jövő tanévre is. Cím a kiadóhivatalban. 28696

Százezer koronánál
jóval nagyobb forgalmu fűszer, sör, hentes és rövidáru üzlet az ország második városában előnyösen átadandó Cím a kiadóhivatalban. 28676

Ropogós
cserezsnyét és egész nagy-szeműeket élvezésre és befőzésre postakosaraként 240 korért szállítja Szabó Géza Csongrádrol.

Kiadó
Lellén, a Balaton partján egy kényelmes villa. All negy szobából, két verandából, konyhából, és melléképületekkel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kitünő likőrök
és rum készíthetők házilag olcsón esszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegcse ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnél bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Bekéscsaba.

Teljesen új
pedalos cimbalom jutanyos aron eladó. Damjanich-utca 30. sz. a.

Magánjáró
gőzcseplőkészítet 8 lóerejű. kifogástalan gyári javítással, magyar állami gyártmány, igen előnyös árban és fizetési módokkal megvételre ajánlitak Szűcs Ödön cég által Balán.

Zalogcédulákat,
brilliansokat, ékszerket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Polgári, gimnaziumi,
kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra, gimnaziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium. Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Cserezsnyét,
nagy szeműeket postakosaraként 4 kor. ugorkát, kal-larabót, tököt zóla vaibabot, tököt, kelkaposztát, gombát, csukorhorsót, spargát, carfiolt és új burgonyát, vegyesen 3 kor. ismét el-adóknak külön árajánlat, Szabó Csongrádrol.

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes megbizátásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal egy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Nevelőnőket
német, angol, francziákat, boneokat lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelv-ismerettel sürgösen keresek. Szegheóné S. Lutz, Budapest, VI. ker., Des-sew IV-utca 22. 28222

Most jelent meg!
Atanítónő
Falusi életkép 3 felvonásban.
Irla: Bródj Sándor
Ára 2.50 kor.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármely méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. TELEFON 62-50.

Cznek óvni kell a feleségét!
Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a há-lalratok ezrel igazolják, díszkréten küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

Ujdonság!!
NAGY LÁSZLÓ
A GYERMEK
ÉRDEKLŐDÉSÉNEK
LÉLEKTANA.
Ára 3 korona.

Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodia-ner F. és Fiai) r.t.-nál, Budapeston, VI., András-sy-út 21. sz. és minden könyv-kereskedésben.

Magánnyomozó
Törv. beozvett cég el-vállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatá-sokat, személyek, laká-sok üzletek feltűnés nél-kül megfigyelését s el-tűnt egyének és névte-len levelek irónak ki-nyomozását, bel és kü-lföldön. Barna Libor Já-nos, Budapest, Rákóczi-ut 6. L. 15. Telefon 103-52. 28587

Gépvezeteket
cséplős időnyre ugyszintén gazdasziszteket és az összes gazdasági személyzetet, szakértelem és józanságá-ért teljes felelőseget vál-lalok a hely adó urak ré-szére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakauer Armin Budapest, Nagyme-rén 25. Telefon 94-67.

Fénykép-készítéket
objektívot vesz, elad, cserél hi-res Appolo lemezek egyedül-elárusító helye.

HATSCHEK EMIL
Andrássy-ut 15.,
főlkja: Erzsébet-körút 88.
Alapítotott 1877.
Sokkal olcsóbb, mint részlet
fizetésre.

Veresáfonyabefőt
BART A-téle, 6 kilós postakosárlívog 6.-korona FELKAI KON-ZERVGYAB Felka, Szep-szsm. 86972

Mérnöki műszereket
vez, elad, cserél, lejt-mér-ök, Planiméter, Teleskop Goerz-Teiss-Triáderstb
HATSCHEK EMIL
Andrássy-ut 13.
Főlkja: Erzsébet-körút 38

Szepességi csemegék
BARTA-fele veresáfonya belőtlet, málna, szamócza, csipkebogyózt, gomba- és huskonzerveket, pastetomokat ajánl a FELKAI KON-ZERVGYAB Felka, Szep-szsmegye. Kerjen ar-jegyzéket.

Autom. palkány tömegelőző 2
frt, ezotóknak 120 frt, egy éjjel felügylés nélkül vagy 40 darabot fognak nem hagyják szagot hátra és önmaguk által tel. E olipse* szabogorogó ozokre fogja éjjelenként a szobákat és mészákát. Ára 150 kor. Mindenütt a legjobb eredmények. Székelydés utánvétel Schuller J. Beer, III.E. Kurzbauer-gasse 7/a Szán-álan köszönő és elis-merőlevel.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, ál-landó vagy rektár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Saját gyártmányu
Vas és rézbutorok
Részegy --- 45.- frt
Vaságy matracozal 8.50
Gyermekágy --- 11.50
Sodronyágy-betét 3.50
Vas- és rézbutorok gyári árban. 28048
WEISZ LIPOT
Király-utoza 99. szám.
TELEFON 57-01.

Csiz
A continensen a legörsebb jód brom gyógyfürdő. A meg-lepő gyógyeredményekben seve-reles szerep jut az asványvíz nagy radioaktivitásának melyet Lengyel Béla egykori-tanár legújabb vizsgálatai fel-le-tesztet. Megnyitás május 1-én destek. Megnyitás május 1-én Szamos elöbrendű bérház, szana-tórium, gyógytár, zongora, kávé-ház, laza-konizs, tombóák, ki-rándulások. Vasút-állomás, postai-távírdó helyben. Elvitalos orvos Dr. Kallós Jenő. Katona-tisztek, Államhivatalnoknál elő es utó időnyben 50% kedvezmény. Prospektussal szolgál a fürdőigazgató. Az asványvíz rendelhető has-nálati utasítással a fürdőigaz-gatószágnál és Edeskaty I. főelárúsnál. - Budapeston

500 koronát
fizetnek annak, ki a Bar-tilla fogvizének használata mellett - üvege 70 fillér - valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlök, Bartilla-Winkler Ede Wien 19/1. Sommergasse 1. Fő-raktár Budapest, Török J. Király-u. 12., Andrásy-ut 29. sz. Dr. Egger Váczi-körút 17. sz. - Kapható minden gyógyszerárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások be-jelentése jól jutalmaztatik

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyö-keket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kivál-tok és teljes értéket ki-fizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

Ajtók, ablakok
VASREDŐNYÖK,
VASRÁCSOK,
kapuk használ-tak és újak ol-csón kaphatók:

Lefkovits Jakabnál
Epest V., Korall utca 10. a nyugati pályaudvar kö-zeleben.

Villamos világitás
saját dynamóval, lakó-hának, gazdaságok ré-szére. Telefon és villa-mos cikkek árjegyzéke ingyen. Árjánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Hartner, elek-tromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

„Stenográfia”
Országos Babelsberger gyorsíró és gépiróiskola
Váczi-körút 33.
Díjtalan géprásoktatás. Havonta új gyorsírási, gép-írási és kereskedelmi szak-tanfolyam. Kedvezményes nyári kurzusok. Okleveles tanárok.
Belratkozás naponta.
Váczi-körút 33.

Kolozsvári
Jogtudományi és állam-tudományi szigorla-tokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismer-tesen készítettük elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünk-vel, igen szerény díja-zásért. A vissza sike-rét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produ-káló intézetünk. Vál-tójogból speciális tanfolyam, melyre kor-látolt számban ve-szünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga alkere utáni igen oke-ly díjazással. Levél-beli érdeklődésekre ki-merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozs-vár, Magyar-u 2

Magyar kir. államvasutak.
148285/F. II. sz.

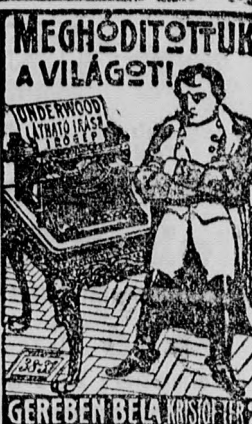
Folyó évi június 15-től kezdve a Debreczen-tiszalóki vonalon közlekedés és jelenleg Hajdunásról kiinduló 4409. sz. motoros-vonat mint személyvonat már Tiszalókról kiinduló-lag fog közlekedni, az eddig csak Hajdunásról kiinduló 4410. sz. vonat forgalma pedig mint személyvonat Búdszentmihályig fog kiterjesztetni, míg a jelenleg Tiszalóktól-Búdszentmihályig közle-kező 4411. sz. személy-vonat megszüntetetik. Az új 4409. sz. személy-vonat Tiszalókról este 7 óra 45 p.-kor fog indulni és Debreczenbe ugy mint jelenleg, éjjel 10 óra 13 p.-kor fog érkezni. Az ellenirányban a 4410. sz. személyvonat Debreczenből ugy mint jelenleg vagyis este 6 óra 50 p.-kor fog indulni és Búdszent-mihályra este 9 óra 14 p.-kor fog érkezni. A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hir-detmények nyujtanak fel-világosítást. Epest, 1908. június 2.

A forgalmi főosztály igazgatója.

BUTOROK
hálo-, ebédlo-, szalonbe- rendezések, továbbá őr-i-szoba, iroda berendezések rész- és mahagóni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bór garnitúrák eladása és vétala.
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám
I. emelet 263
Kassinczy-utca sarok.

Fenyőborovicska
(Guntperns) BARTA-téle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bórmentve. FELKAI KONZERVGYAB Felka, Szepeszsm 26973

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi era-ádi Singer varrógép szárazkörny-nyel 5 évi íróállá-sal olcsón
SINGER A.
műgépészeti Budapest, főüz-let Akácia-utca 55. Minden-nemű varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása
hálo-, ebédlo-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terít-ök, csillárok, vas- és réz-butorokban.
GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca.
Telefon 14-09.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!
Kitünő szabás!
Videkre mintái kioldók, nagyobb rendelkezési személyesb elmegyek.
Zeliszka János
angol uri szabótermo-
BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.
Állandó választék a leg-dívatosabb angol és bel-töldi szövetekből.

Pénzkölcsönt
4. 4/5 és 5% alapon föld-birtokra, földelmező, fő-városi, vidéki, városi és Budapest környéken levő bérházakra I. II. III. hely-en 5-70 évig törleszt-hető. Személyhitel tisztvi-selőknak gyorsan eszkö-zöltetik.

HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Bu-dapest, Teréz-körút 1/a.

A legenyesebb részletfizetésre
zongorát,
pianinót,
czimbalmot,

hegedűt
készpénzbeni áron a leg-ujabb rendszerű
bankhitel
utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar bank-szerkeletben.
Prospektus és Árjegyzék in-gyen.
Budapest, Király-utca 58. szám.

BUTOR
árverésről, finom és új szerű butor, hálozobák és garson szobák Szalon bór-folelek, gyönyörű illkór, diván, borszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.